

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

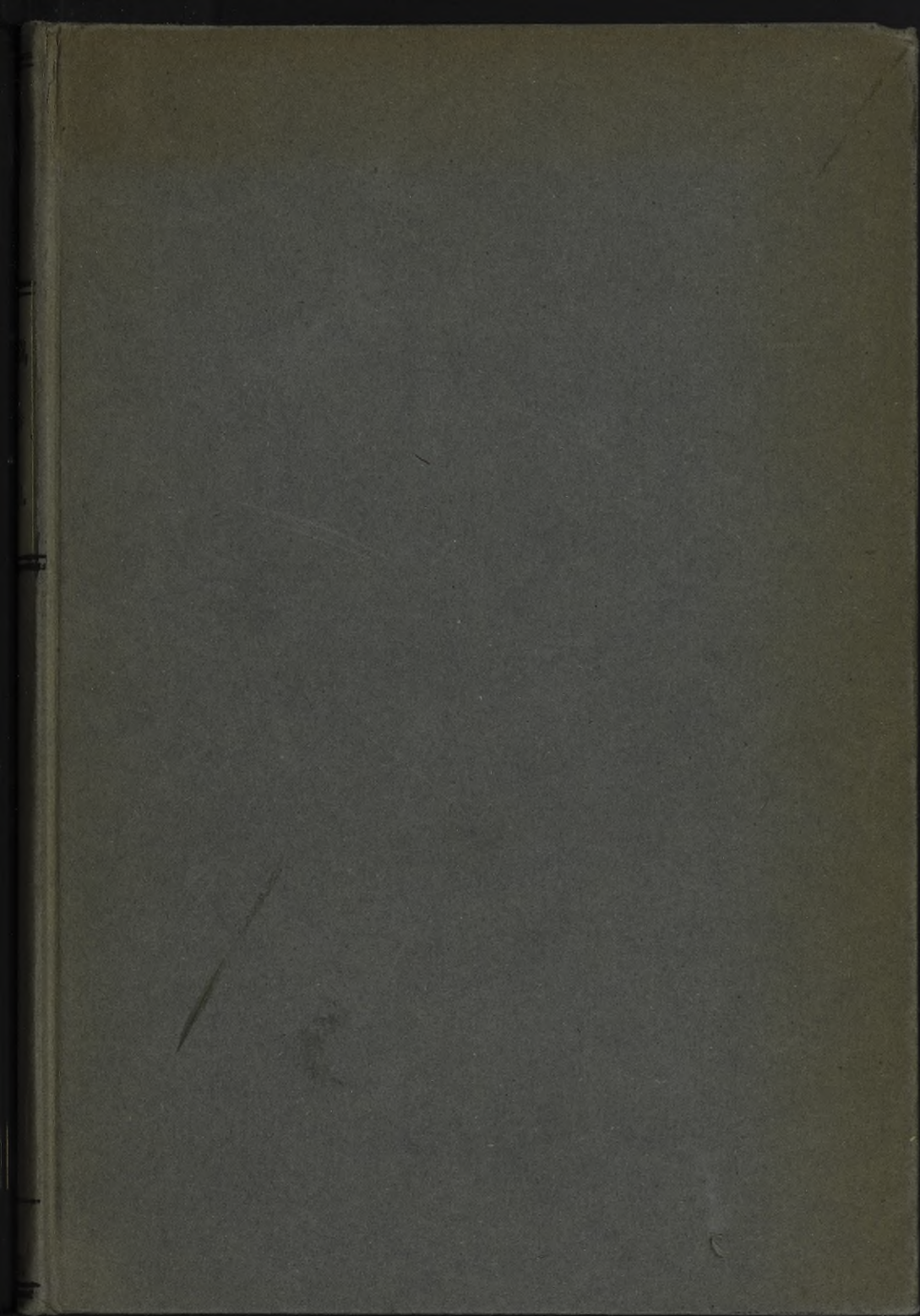
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

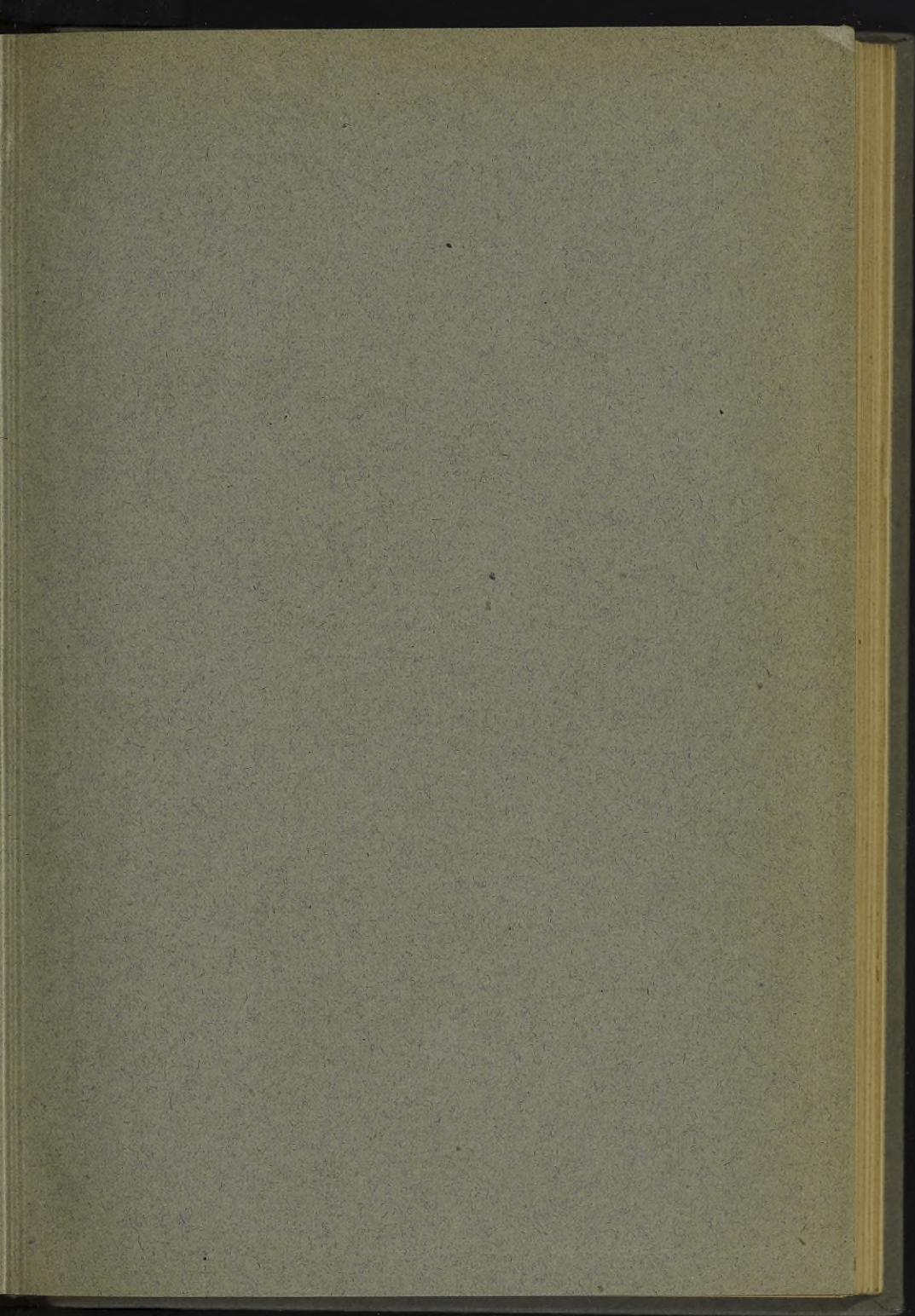
LUNDS
UNIVERSITET

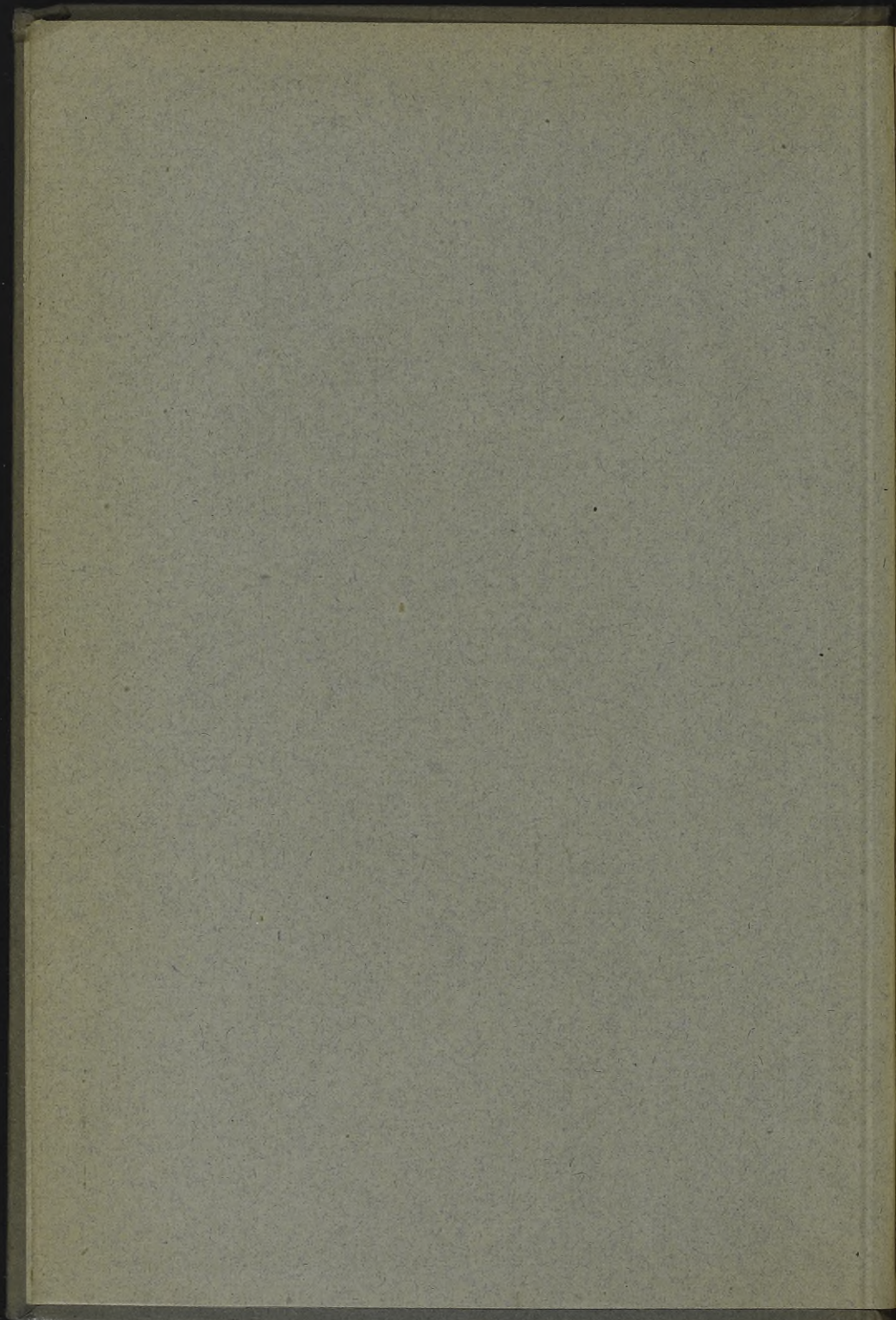

UPPSALA
UNIVERSITET

Vitt.
Su.

I SOLLJUS OCH SKUGGA

DIKTER, VISOR

OCH

TILLFÄLLIGHETSSTYCKEN

AF

GUSTAF HULTGREN

(GUST. H-N)

MALMÖ 1899
FÖRFATTARENS FÖRLAG

Malmö 1899, Landby & Lundgrens boktryckeri.

Oss emellan.

Då jag härmed börjar utgifningen af samtliga mina små, enkla poetiska försök, tager jag mig friheten att med några ord inleda desamma.

Att jag här sammanfört en del af mig förut utgifna dikter och visor med ett 70-tal **nyskrifna** och **otryckta** stycken, under en titel och i **ett helt** arbete, anser jag icke bör utgöra något hinder för dem som förskaffat sig dessa mina tidigare utgifna dikthäften, att äfven subskribera på detta arbete. Ett större och helt arbete kommer dock alltid mera till heders än då och då utgifna smärre häften, som, en gång lästa, stundom kastas i skräpvrån.

Jag tror ock mången med mig delar den åsikten, att då man läser ett allvarligt och känslofullt stycke, man förlorar mycket af de intryck det gifvit, då man å nästa sida läser — eller sjunger — en glad visa och vice versa. Jag har därför indelat detta arbete i tre afdelningar sålunda: I. **Gladare stycken.** II. **Stycken af allvarligare art.** III. **Blandade tillfällighetsstycken.**

Många kanske förvåna sig öfver att här återfinna endast ett fåtal af de af mig, för en del år sedan, i flera skämt- och arbetaretidningar publicerade stycken. Orsaken därtill är att just **dessa** tidningsexemplar för mig bortkommit, och har jag ansett det vara för mycket besvär, ja, i många fall rent af omöjligt, söka anskaffa desamma.

På lediga stunder och under intryck af lifvets växlingar, dess glädje och smärta, äro dessa poetiska länkar hopsnidda. De återgifva **mina** tankar och känslor under ljusa och mörka tider och kunna de rätt blifva förstådda, lästa och bedömda af åtminstone en del godt folk, ja, då kan ingen blifva nöjdare än jag.

Med de form- och språkfel som möjligen förekomma torde den ärade läsaren benäget öfverse och hafva i minne att författaren icke är någon akademiskt bildad person, utan rätt och slätt en arbetare med vanlig folkskolebildning, en — «stamparegesäll».

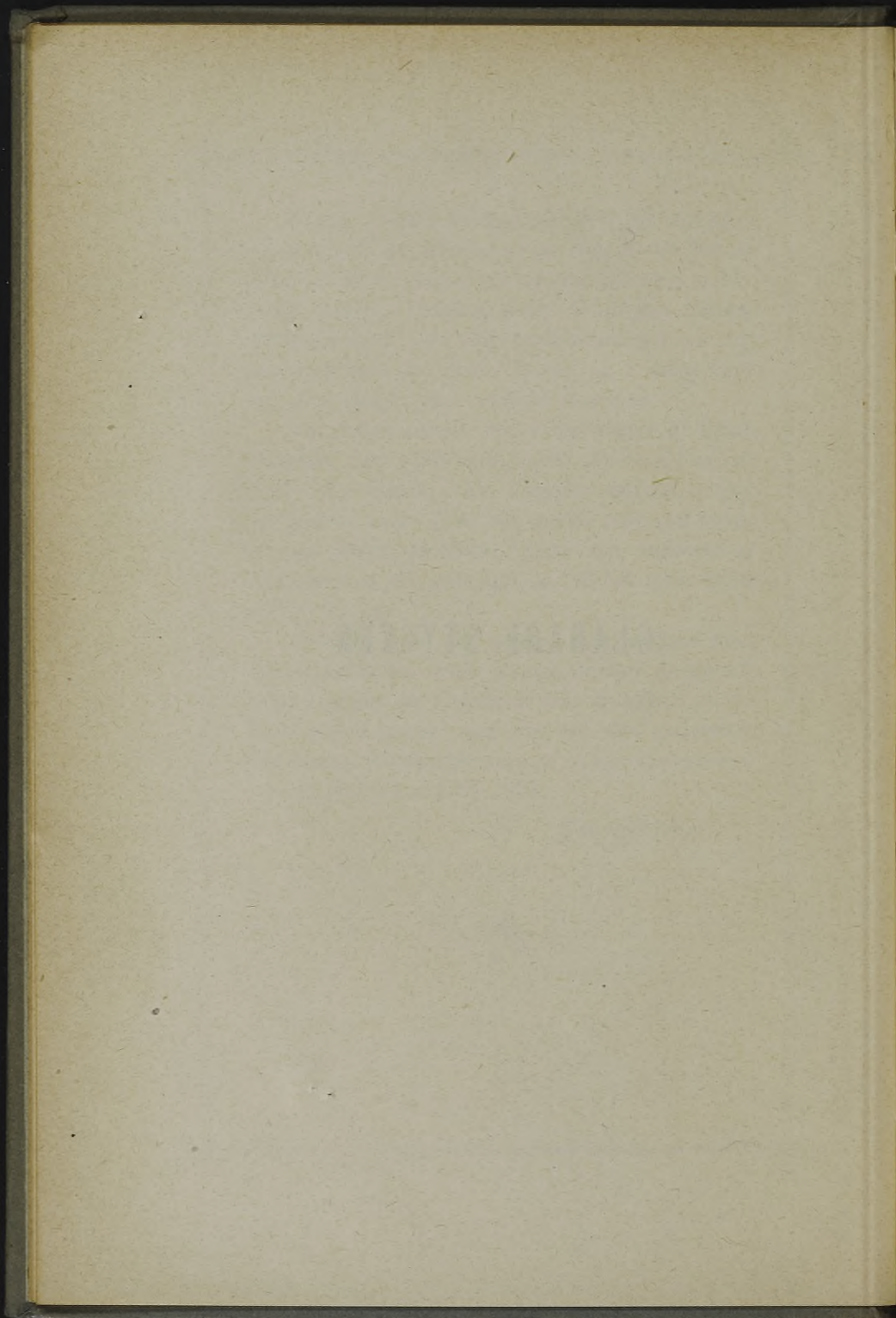
Malmö i December 1899.

Författaren.

I.

GLADARE STYCKEN

EN "GRATISLEKTION".

Om du en visa önskar skrifva,
Men det ej riktigt bra sig bär,
Så vill här några råd jag gifva
Fast «*outlärd*» jag ännu är.

Jag circa 12 år knäppt på lyran —
Det oss emellan sagdt, min vän, —
Den kommer på en, «skaldeyran»
Då allra minst man anar den.

Först måste du ju ämnet välja;
Försök då få ett som slår an —
Ty skall du dina visor sälja,
Så vet att *allt* man klandra kan.

Jag därför ock en sak vill nämna,
Ifall du icke det förstår:
Tro ej man skall i ro dig lämna, --
Nej, mycket du «på huden» får.

Men dylikt sätter man sig öfver,
Så lugnar nog sig stormen snart,
Och gläds att icke man behöfver
För brödet skrifva blott och bart.

För att i fred och ro få vara,
Stäng in dig i din kammare,
Sök se'n att komma på det klara
Med metern, du skall visan ge.

Din visa sjung, att glädja andra,
Att sprida hopp och tröst och mod.
All orätt bör du öppet klandra --
Men tänk ej på nå'n ärestod!

Rid ej för vildt uppå pegasen,
Ty då du lätt kan ramla af --
Och fast du var uti ekstasen,
Din diktning få för tidig graf. --

Var ej för sorgsen i ditt sinne,
Och ej för yr — det går på tok,
Då säger man: — haf det i minne —
«Den där är visst ej riktigt klok».

Ej håller trög får versen vara,
Nej lätt och ledigt bör den gå!
På krystning må alltjämt du spara,
Den eljes ej blir *comme il faut*.

Kläd ej din dikt i «högtidsstassen»,
Naturlig gör den, rätt och slätt,
Och räkna'n ej till första klassen,
Ty det kan högmod alstra lätt.

Du äfven äga bör en lyra, —
En af Apollos, fin och blank, —
Då kan du sedan *själf* bedyra,
Att visan ej har nå'n skavank.

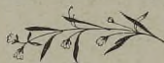
Du skall dig viga vid en Eva, —
En sångmö uppå lifvets stig,
Och kan i enighet ni lefva
Så skall det nog gå bra för dig.

Nu börja vi med första versen:
Se efter att den ej blir «halt»!
(Nå, var nu inte rädd för persen!)
Och rimma ej på ko med palt.

Men icke nog att rim du finner,
Det måste äfven bli reson,
Därför när diktens tråd du spinner
Så gör dig ej för stark i tron. —

Hvad skall nu mera här jag säga?
Jo: Bläck och papper bör du ha.
En penna *god* du ock bör ega —
Ja, då kan allt ju blifva bra.

Nu kan ej flera råd jag gifva,
Försök nu själf så godt du kan.
Men icke skall just fet du blifva —
Ty sällan föder det sin man.

VISA OM FÄRGERNA.

«När månen vandrar på himlen blå
Och tittar in genom rutan»,
Jag kurtiserar min sångmö då
«Och knäpper sakta på lutan».
Man då i lugn och i ro får vara
För gumman sin och ens barnaskara.
:|: Som sofva godt. :|:

Förlåt, att jag ifrån ämnet kom,
Jag *ledde blott in* min visa
Och därför skall jag nu börja om —
Tro ej jag månen tänkt prisa.
Nej, jag om *färgerna* nu vill sjunga,
Och stämman in, både gamla, unga,
:|: Om ni ha smak. :|:

Den *röda* färgen nog talar mäst,
Då lilla vännen man spanar,
Och här på jorden, för hvarje gäst,
Till *rätt* och *frihet* den manar.

Och *röd* blir himlen i solnedgången.
Och *näsa röd* – det har också mången.
∴ Å' de' ej sannt? ∴

Man säger *falskhetens* färg är gul, -
Jag vet ej hvad jag skall svara,
Ty ej jag tycker den just är ful,
Det vill i hast jag förklara.
Och *gula nektarn* nog är den härlig,
För mig och mången den är begärlig,
∴ Ja, skål för den! ∴

En färg det finnes, som kallas *blå*,
Den färgen mången nog prisar!
Ty trohet gifva och trohet få,
Ack, hvad ens hjärta det lisar.
Och *blåa ögon* hos fager tärna
Jag nog vill skåda – fast själf ej gärna
∴ Jag «blå» vill få! ∴

Ursäkta mig, att jag inte först
Den *hvita* färgen inflikat,
Ty som symbol jag den håller störst,
Den städs om *oskuld* predikat.
Och *hvit* är mjölken och *hvit* är liljan, -
Men *grönt* är gräset och *grön* persiljan
∴ Och *hoppets* färg. ∴

Så är min visa nu ändtligt all,
«På sista versen» jag drillar.
Den *svarta* färgen jag nämna skall,
Fast jag den alls icke gillar.
Dock, när till sist man fått andan mista,
Man stoppas ned i en *svarter* kista –
:|: Adjös, god natt! :|:

KONTRASTER.

Vårt lif, från början och till slut,
Kontraster ständigt visa;
En del få för sin diktning «stut»,
En annans hörs man prisa.
En går sin bana glad och nöjd
Igenom lefnadsfärden;
En annan är för gräl blott böjd
Och slåss med hela världen.

En prins knappt hit har gjort entré,
Då lefves och då rännes;
En ann' i unken kammare
Som *nödens barn* bekännes.
En fråssar utaf vin och mat
Och blir en smul i hatten;
En annan har blott tomma fat
Och – vattenledningsvatten.

En åker efter eget spann
Och har det riktigt greffligt;
En ann' sin bana traskar, han,
Och har det mindre treffligt.
En klä'r sig efter sista mod,
Att vinna namn och ära;
En ann' får vara lika god
Och sliten dräkt blott bära.

En hyr en våning, stor och grann,
En fil af rum sig sträcka,
Men för arbetaren, minsann,
Ett rum får oftast räcka.
En fattig eger godt om barn,
Mång' rik har ej ett enda.
En spinner endast lögnens garn,
En sannings ljus vill tända.

Ja, hur vi skåda oss omkring,
Kontraster jämt vi möta.
En blir en karl af ingenting,
En kan sig aldrig sköta.
Bäst är ta' lifvet som det är
Och ej på ödet grunda
Och för de skiftningar det bär —
Man går och låtsas blunda.

INGENTING OCH NÅGONTING.

(Mel.: »Herrgårds-Ola».)

Jag uti börsen har ej ett öre;
Det kan man säga är ingenting,
Men, Herre Gud, jag rår själf ej för e':
Där fick ni strax veta någonting.

En fästmö har jag, men ful som fanken,
Men hvad gör det? Det gör ingenting!
Minst 20,000 hon har på banken,
Det tycker jag: Det är någonting!

En biffstek kyparen mig serverar:
«Hvar är den, — jag ser ju ingenting?»
Men med förstoringsglas observerar
Man, likväl att man fått — *någonting*.

Polisen, som uppå gatan «stassar»,
Af blodigt slagsmål ser – ingenting;
Men ofta, då det så lägligt passar,
Af *ingenting* ser han *någonting*.

En näpen fru in i boden klifver,
Men af affär tycks bli ingenting;
Till sist hon dock denna order gifver:
»Ett knappålsbref». – Nå, strax *någonting*!

Du ser en tiggare och du tänker:
»Du stackars man har nog ingenting».
En kopparslant du af hjärtat skänker —
Så ädelt! – Nu *har* han *någonting*.

Vid ungmöns sida det är så härligt,
Du kyssar ta'r, det gör ingenting.
När edra blickar de mötas kärligt,
Du säkert tänker då *någonting*.

Din gamla moster gått sina färde:
»Min gud, hon egde ju ingenting!»
Jo visst – för henne af största värde —
En gammal katt – nåja, *någonting*.

En »årans man» nämnes du i staden,
Fast för *de små* du gjort ingenting.
Till slut en dag får man se i bladen
Att du på fracken fått – *någonting*.

Det slaskigt är så det riktigt skvätter,
Är skon blott hel gör det ingenting.
Men om pladask du en »rofva» sätter,
Aj! Aj! Det gjorde dock någonting.

I stugan har du en barnaskara,
Så kommer en till – »gör ingenting».
Men om det *tvillingar* skulle vara –
Goddag ... Då gjorde det någonting!

Ett dussin verser min visa blifvit,
Det är ju bra utaf – ingenting.
Men med en *glaspenna* jag den skrifvit.
Ja, *det är sannt* – det var någonting!

HUR MAN KAN BLI SLAGEN.

(Idéen med anledning af jordens förutspådda undergång den 13 Nov. 1899.)

Att man kan slagen bli på många sätt
Ett tema är som just ej former saknar:
Man kan på axeln få ett slag helt lätt,
Man kan få slag så aldrig mer man vaknar.
Man kan af glädje blifva slagen ock
Ifall på lotteri man »högsta» vunnit.
Man kan bli slagen utaf män'skors skrock
Samt af förtal, som någon ovän spunnit.

Man i en balsal ock kan slagen bli
Med solfjädern, af någon vacker tärna.
Och får man riktigt skåda hennes pli,
Hon kan i bojor slå en — »balens stjärna».
Man kan på »nosen» äfven få ett slag,
På mun, på ögonen, ja ock på kinden,
Och är man gammal, orkeslös och svag
Blir lätt man slagen kull af nordanvinden.

Af smärta, af förvåning och af sorg
Man kan bli slagen då man minst det anar.
Och ger din rika fästmö dig en korg:
Du »slås ur brädet» – men en ny strax spanar.
Om pojken far och mor ej lydig är,
Och om i skolan fuffens han bedrifver,
Man skick och lydnad gunstig herrn snart lär
Då några slag man »akterspegeln» gifver.

Man kan bli slagen af sitt äkta vif
Om man för mycket gaskat om på natten.
Man slagen står af Norska frågans kif
Och af den stora, *stora*, **stora** skatten.
Man ock står slagen utaf all den lyx
Som i vårt land, *det fattiga*, florerar
Och öfver män'skors uselhet – hvad tycks?
Jag tror att hvarje »storhet» snart kreverar!

Vår tid är dyr, det är ett faktum det,
Man af de höjda prisen blir pungslagen
Och Gud ska veta att man ej blir fet –
Man får snart äta blott ett mål om dagen.
Men ock af godhet man kan slagen stå
Just därför att *den dygden* sällsamt öfvas.
Och därför ropar jag: »Gå på! Gå på!»
»Gör slag i saken, det kan väl behöfvas!»

Ja, slagen blir man hur man vänder sig,
Men om man vill så kan man ock slå åter,
Man kan slå om, om orätt går ens stig,
Med rätt och sanning kan man slå despoter.
Man kan slå hufvudet på spiken rätt;
Man kan slå upp förlofning, eklaterad.
Mot öfvermakten slår man till reträtt; --
Man själf slår i om man ej blir serverad.

Men nu jag tror min visa blir för lång,
Nå, det favör ju blifver för kritiken
Att ge ett slag åt denna enkla sång --
I annat fall så blir jag grymt besviken.
Men förr'n jag slutar vill jag säga de':
(Fast ej gunås det sker med fröjd och gamman)
Att vi i morgon har den -- *trettonde*,
Då bli vi slagna, *slagna allesamman!*

(Den 12 Nov. 1899.)

DRÖMMAR.

De lärde drömma om evigt namn,
En »älskogskrank» om sin flickas famn,
Och bolagsmännen om stor profit,
Och herrar »grilljannar» om – kredit.

Adjunkten drömmer om pastorat,
Om högre lön och om mycken mat.
En fattig drömmer – om bättre tid.
En gammal krympling om ro och frid.

En köpman drömmer om kunder mång',
En skald om ärestod för sin sång.
Och mången ungmö i drömmen ser
En ståtlig löjtnant, som mot sig ler.

Millionären, så mäkta stor,
I drömmen ser sig med kungen bror,
Och ordnar stora och ordnar små
Han tycker sig uti drömmen få.

Mång' fånge drömmer sig vara fri,
Och brud och brudgum om »harmoni».
Och unga frun re'n i förtid tror —
Och ser i drömmen sig vara mor.

Och bonden drömmer om riklig skörd,
En högfärdsgalen om rang och börd,
En ungdomsvarm om en framtid ljus,
Om barn och maka och eget hus.

Ja, drömmar komma och drömmar gå,
Så hos de stora som hos de små.
Och fast så sällan vår dröm slår in,
Den tröstar tillfälligt sorgset sinn'.

DET BLIR VÄL BÄTTRE SE'N.

(Mel.: »Du klagar, men du klagar dumt» etc.)

Du klagar, hvarför klagar du,
Min bästa hedersbror?
Ett ord jag vill dig säga nu
Så godt som två – jag tror. –
Du ej en slant på fickan har,
Dock trösta dig, min vän,
Med tanken på, att bättre da'r
Det nog skall stunda se'n!

Ej någon ved finns i ditt rum,
Du fryser utaf hin
Och sitter drömmande och stum
Invid en kall kamin. –
Tag dig en »åkarbrasa» då
Och lugna dig, min vän,
Med tanken – liksom jag – uppå
Att det blir bättre se'n!

Du i en ungmö blifvit kär
(Det händer lätt ibland),
Men inkomsten för ringa är
Att knyta hymens band.
Så, trösta dig likväl ändå
Och sucka ej min vän –
Var nöjd att henne kyssa få!
Det blir väl bättre se'n.

Men skulle ödet stält så om,
Att du som gift dig ser,
Och har en barnaskara, som
Hvar dag om bröd dig ber. –
Då höfves det med kraft och mod
Att hålla ut – min vän,
Och hoppas att en tid så god,
Det nog skall komma se'n.

Om »björnar» uti mängd du har,
(Som nog är visst och sannt!)
Så ropa då: »jag har ej kvar
Den minsta kopparslant!»
Och se'n cession du gör en dag
Fäll modet ej, min vän!
Man bör ej ge sig första tag –
Det kan bli bättre se'n.

Nu slutar jag för denna gång,
Min sångmö tröttnat har.
Förlåt, i händelse min sång
Af prima slag ej var!
Man sjunger efter egen röst,
Det vet du nog, min vän;
Och — oss emellan — är min tröst
Att det blir bättre se'n.

HÄNG EJ LÄPP!

Häng ej läpp, hur ödet än dig kastar
Mellan bränningar och skarpa skär;
Häng ej läpp, om nästan ock dig lastar
Och gör dig dubbelt sämre än du är.
Gå till dig själf och sök att öfvervinna
Allt lumpet, hvarpå världen är så rik,
Och fröjdas högt om ock du blott kan finna
Af glädjens mantel, en den minsta flik.

Häng ej läpp, om molnen synes tunga
Och det mörknar uti Öster sky,
Och om åren skilt dig från de unga,
Häng ej läpp – till dina minnen fly!
Ty hur mörkt det än ibland kan tyckas,
Lyser alltid någon ljusglimt fram.
Och med mod och hopp, så skall det lyckas
Att gifva glädjen seger – sorgen skam!

Häng ej läpp, om ock en fager tärna,
Som du älskat, gifvit dig en korg.
Häng ej läpp, men tänk: «En sådan „stjärna“
Kanske vållat blott förtret och sorg».
Häng ej läpp! Ja, det är hufvudstycket
Af all visdom, som på jorden finns.
Häng ej läpp, det skall dig skydda mycket,
Ty med ett gladt humör *allt* öfvervinns!

TANKAR PÅ SOMMAREN.

(I höstetid.)

Nu är hösten kommen åter,
O, mitt hjärta, hvad det gråter
Öfver sommar'ns snara slut.
Hvad din fägring högt mig glädde,
Ack, hvad fröjd du mig beredde
Då du till mig ropte: Njut!

Uti backar, berg och dalar,
Sprang jag uti skogens salar
(Efter dagens id, min lön).
Och när så ibland det hände,
Att jag varm och trött mig kände,
Bjöd du mig din famn, så skön.

Ja, du var min fagra tärna
Och uti ditt sköt', så gerna,
Jag mig ofta sträckte ut.
Hörde fåglarne i lunden,
Kände mig så glad i grunden —
Nu, ack nu, är allt ju slut!

Snart så kommer nu herr Bore,
Ack, om äfven snart han fore —
Ja, i hast drog bort sin kos.
Då fick jag dig åter råka,
Kära Flora, för ått språka
Och dig rövva på en ros!

I FLYTTNINGSTID.

(En gift mans monolog.)

Kors för attan sån't elände;
Har man väl på maken sett?
Gumman genom dörren rände,
Som hon mistat allt sitt vett.
Jo, nu var hon skön att skåda,
Hon, som annars vänligt ler.
Om jag endast själf fick råda,
Skulle Håken flytta mer.

Ja, i detta flyttningsstöket,
Kan man kollrig bli en smul'.
Ingen ordning uti köket –
Just som veckan före jul –
Ingen mat i skafferiet;
Allt en villervalla är.
Nu, jag ångrar frieriet ...
Hvarför skulle jag bli kär?

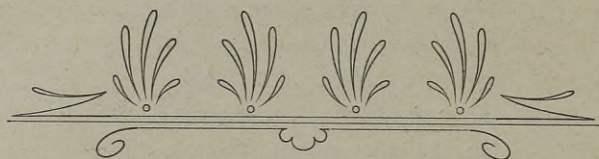
Möblerna har fram man dragit;
Sopor skådas öfverallt.
Spegelglaset sönderslagit . . .
Kusligt är det, grått och kallt.
»Ungarne» visst in hon skickat
Till nå'n hygglig grannfamilj.
Morjens! Matbordet sig »vrickat»,
Kanske i en glad kadrilj?

Men hvar är väl biblioteket,
Är det tagit utaf hin?
Kors!!! Här ligger sista »reket»
Från herr redaktör Saxlin.
Nå, det var ett fynd jag gjorde,
Tjugo »krisch» — man kan bli flat!
Nu man allt sig smörja borde
Med en middag, delikat.

Här kan ej på mat jag vänta;
Hon sig brådskar ej, min fru.
Fastän prästen i oss pränta':
»I skall varda ett, i tu.»
Jag protest där'mot vill höja,
Säga rena sanningen:
Det ibland en dag kan dröja
Förr'n jag ser min hjärtevän.

Tre är klockan redan slagen,
Kors, hvad tiden hastigt går!
Nej, nu skriker det i magen ...
(Den krabaten, den är svår.)
Nu jag kilar ut att spisa,
Och min nya våning se,
Därför slutas denna visa,
Var det inte roligt, de'?

GRETA.

(Mel.: «Petter».)

Aldrig, aldrig glömmet jag min Greta,
Som så kär var uti mig i – fjol.
Efter flicka får jag säkert leta,
Så på jorden, måne, som i sol.

Ja, hon var för rar, min lilla Greta;
Hennes kyssar minnes jag ännu.
Och hon sjöng gudomligt, må ni veta,
Hon – som skulle bli min söta fru.

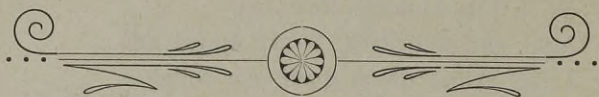
Dansa kunde hon, min ljufva Greta,
Händig var hon uti brygd och bak!
Och med virknål'n syntes jämt hon »peta»,
Och i allt hon hade »piffig» smak.

Vi så ofta kuttrade förtroligt,
Mun mot mun, ack, sköna! Ljufva tid!
Lifvet syntes då så gladt och roligt,
Som om ej det funnes minsta strid.

Ack ja, ljufva tid, du är försvunnen
Och du kommer aldrig mer igen —
Ty se Greta — hon blef öfvervunnen
Af en *hästgardist*, den fulingen!

Nu får ensam här jag gå och »knalla».
Sorgen i mitt hjärta kännes svår;
På min dystra visa får jag tralla
Tills jag mig en annan Greta får.

PÅ LANDET.

Jag mår så godt, jag mår så skönt
Här i naturens rike,
Det är ju öfverallt så grönt,
Att knappt jag sett dess like.
Mot sta'n är här ett paradiset,
Och därför vill jag sjunga
Min lilla sång, på eget vis,
Med hjärta, själ och tunga.

Ja, landet vill jag prisa mäst,
Med skogar, sjöar, dalar;
En hvar blir en välkommen gäst
I Floras gröna salar.
Hon ej minsann så noga är
På fattiga och rika:
En tiggare, en millionär,
De bli för henne lika.

Ja, tusen nöjen och behag
Oss män'skor landet gifver!
Och är man sjuklig, klen och svag,
På landet frisk man blifver.
Här mår man riktigt som en prins
Och njuter utaf stunden.
Här smultron, hallon, blåbär finns
Och blommor fullt i lunden.

Jag trifs här i mitt enkla bo,
Och blossar ur min pipa,
Gör loss i bland och börjar ro
Mot fjärden ut min snipa.
Tar »drag» och håf och metspön, med
Och litet »kraf» i korgen.
Då mår man skönt, det med besked,
Och vet ej alls af sorgen.

Här slipper man, att som i sta'n,
Gå styf och stel i nacken
Och sträcka på sig utaf f-n
Och svänga sig på klacken.
Här kläder man sig *praktiskt*, lätt
Och ses därför ej ringa;
Här till ett konstladt, sjäpigtt sätt
Ej någon kan mig tvinga.

Ja, mod och lust på landet vinns
Det kan ej nå'n förneka;
År solen het, det skugga finns
Och milda fläktar smeka.
Och därför trallar jag så gladt
Uppå min lilla visa.
Jag måste, kan ej hjälpa, att
Jag landet så vill prisa.

OCKSÅ EN BRÖLLOPSVISA.

(Med noter till.)

(Känd mel.)

Vackra Greta, nu,
Hon skulle bli fru,
Tjoalittan, tjoalittan, skulle bli fru.
Och det var ingen skam —
Hvarken bak eller fram,¹⁾
Tjoalittan, tjoalittan, bak eller fram.

Hon var fin och rar,
En krona²⁾ hon bar,
Tjoalittan, tjoalittan, krona hon bar.
Och den brudgummen var,
Ja, det var just en — karl,³⁾
Tjoalittan, tjoalittan, var just en karl.

¹⁾ Ja, förstå mig rätt!

²⁾ Tro inte det var någon vanlig enkrona!

³⁾ Ja, tacka tusan för det!

Nu kom presten dit ⁴⁾
I sin krage hvit. ⁵⁾
Tjoalittan, tjoalittan, prestkrage hvit
Och så vigde han dem
Och man tog sig en »kläm», ⁶⁾
Tjoalittan, tjoalittan, tog sig en kläm.

Ja, minsann det var
Just ett ståtligt par,
Tjoalittan, tjoalittan, ståtligt par.
Han var krokent och ful;
Hon var låghalt och gul, ⁷⁾
Tjoalittan, tjoalittan, låghalt och gul.

Nu tog presten farväl, ⁸⁾
Man var se'n ej så stel,
Tjoalittan, tjoalittan, se'n ej så stel.
Och all ungdom nu
Paras hop tu om tu, ⁹⁾
Tjoalittan, tjoalittan, tjo! Tu om tu.

⁴⁾ Nå, det var då väl!

⁵⁾ Kanske den skulle varit svart?

⁶⁾ Tog inte presten två?

⁷⁾ Då hade de ju äktenskapstycke (?)

⁸⁾ »Allaredan»!

⁹⁾ Det var ju skada att presten gick då(!?)

Hej, hvad stråken går,
Mång' polka ¹⁰⁾ man får,
Tjoalittan, tjoalittan, polka man får.
Ja, det går i en ring
Rundt omkring, rundt omkring, ¹¹⁾.
Tjoalittan, tjoalittan, hej rundt omkring.

Ja, de' brölloppet de'
Stod i dagarne tre, ¹²⁾
Tjoalittan, tjoalittan, dagarne tre.
Och man åt och man drack
Och man spelade knack, ¹³⁾
Tjoalittan, tjoalittan, spelade knack.

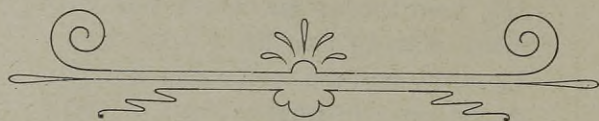

¹⁰⁾ Bara polka?

¹¹⁾ Inte i hufvudet?

¹²⁾ Det var ett riktigt *bondbröllop* då.

¹³⁾ Men man glömde säga tack.

VÅRSÅNG.

(Mel.: «Ack om min dröm kunde verklighet bli» etc.)

Härliga majsol
Välkommen igen,
Jag vill dig helsa,
Som alltid, min vän,
Mörkret från jorden
Ge vika nu får.
Solljus intränger
I vinklar och vrår.

Nu blir det glädje
Och gamman och fröjd,
En hvar sig känner
Föryngrad och nöjd.
Nu gifves helsa,
Till kropp och till själ;
Stora och små, må
Så innerligt väl.

Ej i din kammar',
Den kvafva, dig stäng,
Fort ut till skogen
I flygande fläng.
Fort ut att njuta
Af gryende vår;
Majpilten skåda,
Med blommor i hår.

Se, lilla bäcken,
Så frigjord och glad,
Hoppas så yster
Bland blommor och blad.
Sippan, den lilla,
Förlägen ses stå,
Blickar mot himlen,
Den höga och blå.

Hör hvilka toner
Af fåglarnes här,
Det är en finfin
Och billig konsert.
Därför dig skynda
Till skogen och njut,
Hastigt ta'r våren
Och sommaren slut!

FRISKT HUMÖR!

(Mel.: »Den lustige kopparslagaren».)

Hur lifvet växlar mot och med
Vi se nog hvarje dag;
Än hårdt är ödet med besked,
Än mildare dess lag.
Men hur det än bär till, märk väl:
Man lefver tills man dör.
Och därför viktigt är, min själ,
Att ha ett friskt humör!
Tralalalala etc.

Du är uti en ungmö kär
(Hvem har ej varit det?)
Och natt och dag du trohet svär
Och glömmet din diet.
Men tösens låga blifver sval —
En »konst» i dig hon gör.
Sjung: »Flickor finn's i tusental,
Och jag har gladt humör!»
Tralalalala etc.

Men om re'n snärjd i Hymens band,
Du barn och maka fått,
Det är besvärligt nog ibland,
Om ringa är din lott.
Men visa, att du är en karl,
Och nöden bort du kör,
Om du i mot- och medgång har
Ett gladt och friskt humör!
Tralalalala etc.

Du har en tant, en mäktig rik,
Och väntar hvarje dag,
Att gumman ligga skall där – lik,
Och sen: »Sen är det *jag!*»
Men fastän gammal, gumman än
Är vid en god vigör,
Så, vänta får du kanske – men
Var vid ett friskt humör!
Tralalalala etc.

Och ligger du på dödens bädd,
Till åren ännu ung.
Så var för döden icke rädd,
Den är nog ej så tung.
Men har du väl för dig fått fatt,
Att du för *tidigt* dör,
Nå, visa själfva döden, att
Du dör – med friskt humör!
Tralalalala etc.

Väl tyck's ibland vi utan hägn,
Med sorger, tusen slag,
Men vet, godt folk, att efter regn
Det kommer solskensdag!
Och vill mitt sinne stämmas ned,
Om någon sorg mig stör,
Jag möter denna genast med
Ett muntert, friskt humör!
Tralalalala etc.

TILL SKOGS!

(Liten sommarvisa.)

(Mel.: »När våren kommer då vakna sippor« etc.)

Ja, nu man svettas kan få, go' vänner,
Att skriva vers, det går knappast an,
Jag tryggt kan säga att jag mig känner
Som om i solen jag mig befann.
En sådan hetta, man knappt känt like,
Min termometer på 40 står:
Ens lefnad blir nu ett himmelrike
Om man kan träffa ett skuggrikt snår.

Att vara inne är inte roligt.
(Till sommar'n ställer man allt sitt hopp.)
Men ute är det så varmt och soligt,
Att benen knappt hålla upp ens kropp.
Man vet ej riktigt hvad man skall göra,
Mer än att svettas och pusta blott –
Och hvart man går, får man ständigt höra:
»Usch, en så'n värme vi nu ha fått«!

Dock, jag skall söka i skogens gömma
Ett skydd för solen, som är så stygg,
Ty där kan strax man bekymren glömma
Och blifva munter och nöjd och trygg,
På sin lekamen man makligt sträcker
Och blickar upp emot himlens loft,
Och fågelsången förtjusning väcker,
Och näsan vidgas af blommors doft.

Jag därför ej vill på värmen klaga,
Fast den besvärlig nog är ibland.
Ty klaga tillhör ju blott de svaga
(Och svag är jag ej, förstås, ett grand.)
Jag skrifver vers och små fåglar sjunga,
Det blir i skogen en matiné,
Där rika, fattiga, gamla, unga
Få stiga in – det är fri entré!

MEN ...?

(Parodi.)

Litet bo jag sätta vill,
Ingen trädgårdstappa till,
Ingen åker till att grafva
Vill jag uppå landet hafva.
Jag i sta'n en våning grann
Hyrt om tio rum, minsann.

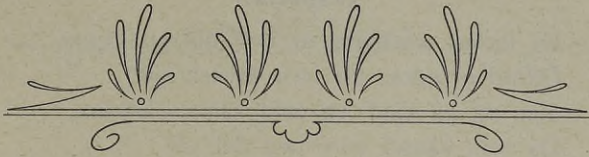
Hästar skall i stallet stå —
Jag får åka, slipper gå.
Icke skall jag någon krusa;
Jag ska köksa ha och husa,
Och betjänt uti livré
Skall man bak på vagnen se.

Hvarje rum högst elegant,
Sängen fin-fin och – bastant.
Ett piano uti salen,
Hvarpå klinkas skall vid balen,
Som jag hvarje år skall ge
För vår stads societé.

Och i bladen nämnes jag
Som en man af »prima» slag.
Högt på samhällsstegen klifver,
Band och ordnar man mig gifver.
Och min kassakista – full
Blifver snart med ädelt gull!

Men ... nu tänker jag på det --
Hvilken kolossal förtret! --
Hästar, kuskar, pigor, drängar
Kosta mycket, mycket pengar ...
Dessa jag ej sett ännu.
Och hvar'från skall jag få – fru?

MÄNNISKANS FEM SINNEN.

(Synen:)

Att syn vi fått det är ju något härligt,
Den därtill nekar är en riktig narr;
Men då vi se en fem års pilt begärligt,
På gatan blossa friskt på en cigarr,
Då vill man vända sig, att slippa se'n.
Då framstår syn liksom ett medfödt men.

(Hörseln:)

Jag för musik och sång har städse svärmat,
Tack vare hörselns gåfva, som jag fått;
Men då två arga käringar jag mig närmat
Och deras skällsord till mitt öra nått.
Ack, Herre Gud! Då har jag tänkt som så:
»Hvar skall i hast en bomullstapp jag få?»

(Känsln:)

En flickas smekning är nog ljuf att känna,
Därtill ej nekar väl nå'n kristen själ;
Men då på kind' en örfil kännes bränna,
Då utan känsel vore nog det väl.
Och pojken, som ej lydt sin faders bud,
Han nog för känseln icke tackar Gud.

(Smaken:)

Jag är gourmand, vill njuta utaf lifvet,
Och är så lycklig för min fina smak;
Jag äter, dricker, frässar, det är gifvet,
Men äfven jag ibland kan blifva spak. —
Ty får jag vidbränd välling, härsket smör,
Då spelar smaken mig en fin malheur.

(Lukten:)

Jag blommans ljufva doft inandas gärna,
Och njuter af cigarrens blåa rök.
Och har hon parfymemat sig, min tärna,
Så kan jag det fördra' som — »ett försök».
Ja, lukten älskar jag som sommar'ns fläkt,
Men kan ej tåla — elak andedräkt.

OM HUNDRA ÅR.

Hvad går du väl oeh sörjer för
Och ser så »mulen» ut?
Vet, att du lefver tills du dör,
Lef därför nöjd och njut!
År tiden kanske grym och svår,
Hvad gör väl det – om hundra år?

Om motgångar på lifvets stig
Sig hopat länk för länk,
Låt det ej alls genera dig,
Var likväl glad och tänk:
»Om blott en dag i sänder går,
Hvad gör det se'n – om hundra år?»

Har du fått »korgen» af din vän,
Det du ej kanske drömt,
Så häng ej läpp, var glad igen,
Snart har du henne glömt.
Var munter, sjung och drick en tår:
Hvad gör väl det – om hundra år?

Om björnar väsnas utanför,
Att huset knappt kan stå;
Om ständigt man din ro förstör,
Så kan du likväl gå
Och trösta björnen: »Pengar får
Ni kanske om en – hundra år».

Min visa blef just ej så lång,
Ty nu jag slutar den:
Jag tralla vill en annan gång
Att roa läsaren.
Ty glad jag är hvar dag som går,
Ja, lefde jag i – hundra år!

MAJVÄDER.

(1898.)

Fy sjutton hakar ett sådant väder!
Säg, är det sanning att vi ha Maj?
Man sig förkyler i sommarkläder,
Och att gå ut är man riktigt »haj».

Hör stormen gormar så vildt och ryter,
Som om han tänkte oss alla ta'.
Och solen knappt sig ur molnen bryter.
Och Bore skrattar: Ha, ha, ha, ha!

De fåglar små, som så gladt från träden
I solskenstid sina drillar slå,
De flyga bort nu till sina reden
Och bida solsken och himmel blå.

Se, lilla sippan, den blyga, väna,
Hon står förskräckt uti lundens sköt;
Hon ser sig om, finner sig allena
Och suckar: »Ack att mig någon bröt!»

Och månet ungträd, som tycktes drömma
Att växa upp och bli grannt och stort,
Det kan ej längre den drömmen drömma,
Ty stormen re'n har sitt verk fullgjordt.

Ja, kära Majpilt, träd fram i dagen
Och visa oss, hvilken som nu rår!
Ja, visa oss dessa ljusa dragen,
Som båda: Nu komma sol och vår.

VAR ALDRIG LEDSEN!

Var glad uppå din vandringsbana,
Om portmonnän än blifvit tom!
Allt blir till slut ju endast vana,
Båd' motgångar och fattigdom!

Var glad! Det är just rätta sättet;
Tag då och då »en knapp i väst»,
Men sup för all del ej bort vettet,
Ty supa lagom – det är bäst!

Var glad! Om också magen skriker
Och hoppas på en bättre tid!
Och du skall se att sorgen viker,
Då själen fylls af mod och frid.

Var glad! Må det din lösen blifva,
Sörj ej för dagen, du ej sett!
Låt sång och vin och kärlek lifva
Din själ – och strax blir lifvet lätt!

Var glad! Det är just hufvudsaken,
Njut af det lilla som du har;
Och tappa ej, för tusan, smaken,
Ty då åt fanders snart det far!

Var glad, om ödets färing vändes,
Om lyckan svek för dig igen;
Ty lik en såpbubbla, som sändes
Mot himlen, brister hon, min vän.

Var glad om alla vänner svika,
Ty sådan vänskap samma gör.
Ge blott för någonting ej vika,
Och glad du lefver – tills du dör!

Var glad om ock af hjärtefifvet
En dag du plötsligt »korgen» får.
Och minnes hvad Tegnér har skrivit:
Att tusende dig återstår!

Var glad! Var glad! Glöm ej de orden!
Med hopp och glädje knyt förbund,
Så blir du nöjd med dig och jorden
Till lifvets sista aftonstund!

ANDERS OCH STINA.

(Mel.: «Nu har jag lärt ex'cera, nu är jag kronans karl» etc.)

Å pöjken hette Anders, den likaste som fanns,
Han ljuflig var för jäntorna och livvader te' dans,
Han om lifvet dem tog
Och omkring med dem drog,
Så kjolarne de blåste högt i himmelens sky.
För sjung fallerallala, för sjung fallerallala,
För sjung tjo, för sjung hej, för sjung fallerallala!

Ja, Anders var en bjesse, de' sa' hvarenda själ;
Ve den som kom i vägen, den slog han visst ihjäl,
Han var stark som en björn,
Han var modig som en örn,
Och tvänne stora näfvar, de' va' hans rikedom.
För sjung fallerallala, för sjung fallerallala,
För sjung tjo, för sjung hej, för sjung fallerallala!

Å Stina va' en ungmö, så däjelig som få:
Hon hade »korkskrufslockar» och ögon himmelsblå,
Hon var smärt om sitt lif,
Som ett älskeligt vif,
Och dansa var hon flink i som en herregårdsmamsell.
För sjung fallerallala, för sjung fallerallala,
För sjung tjo, för sjung hej, för sjung fallerallala!

Ja, Stina var en jänta, som alla ville åt,
Ty se det var en »tösabit» som förde sig med ståt.
Men ej pöjkarne kom dit,
Ty det var för läcker bit;
Och Stina svängde rundt blott och skrattade och neg.
För sjung fallerallala, för sjung fallerallala,
För sjung tjo, för sjung hej, för sjung fallerallala!

Men Anders och Stina, se, de' visste ingen af,
För jämt tre måna'r sedan hvarann di trohet gaf,
Och nu ringen fick han
Och hon fick en likadan.
Kors hvad skoj och fylleri de' på bröllopet ska bli!
För sjung fallerallala, för sjung fallerallala,
För sjung tjo, för sjung hej, för sjung fallerallala!

Men nio måna'r svunno, så hastigt som en dans,
Då må ni tro, go' vänner, det *tre* i stugan fanns –

Nu är Anders så gla',

Ty en pöjke de' va' –

Och han sjunger så det skallar: – Tralalalalala.

För sjung fallerallala, för sjung fallerallala,

För sjung tjo, för sjung hej, för sjung fallerallala!

I KVÄLLEN.

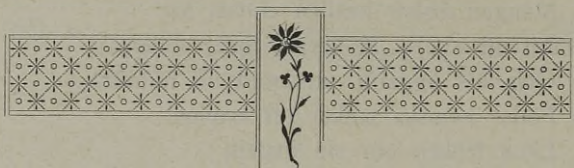
Kvällen användes på många sätt:
En vid tutingsglaset trifves gärna,
En sig »salig» känner – rätt och slätt –,
När på kväll'n han träffa får sin tärna.
En går ut att himlahvalfvet se:
Utaf stjärnors glans han tyckes njuta.
Och förnöjdt ses arbetaren le,
Då på kväll'n han idogt »knog» får sluta.

Rouén sig smyger sakta fram
Utí kvällens sena, tysta timma
För att söka ett »förvilladt lam»,
Ur hvars blickar *genkärlek* ses glimma. –
En student är flitig vid sin bok,
(Om han ej bland »bröder» pokulerar.)
Och »armén» – det är ju rent på tok –
Tokerier hvarje kväll presterar!

Mången älskar kvällen endast för
Att till »kojs« få krypa under fällen.
Och hos tigger'n, missnöjd till humör,
Födass hemiska tankar uti kvällen.
Liten fröken gör sin toalett;
Skall på bal i afton, första gången,
Snör sig hårdt, ty hon skall vara nätt:
»Säkert *Axel* skall i kväll bli fången!«

Ja, så ha vi hvar och en bestyr,
Icke nog på dagen – kvällen äfven.
Jag dock till mitt älsklingsnöje flyr:
Varietén – ja, ta' mig tvärt i näfven! –
Jag vill höra glad och munter sång;
Skåda vackra ben och vackra flickor –
Tiden blir ej tråkig, aldrig lång
Uppå *varietén*, bland glas och bricker!

I MIDSOMMARTID.

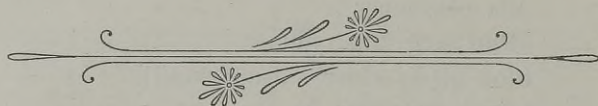
Hej! Hoppsan bröder,
Se solen röder
På fästet strålar i all sin glans!
All sorg vi gömma;
Vi världen glömma
Uti en munter och liflig dans.

Hör fåglar drilla,
Kom hit min lilla ...
Se »stången» vinkar med kransar på.
Kom! Vi ska festa
Och ta till bästa;
Ej ofta lifvet oss bjuder så!

Alla bekymmer
»Putz weg» nu rymmer.
Blott glädje råder i denna kväll!
Låt se du njuter
Och ej förskjuter
Den vän, som känner hos dig sig säll.

Ja, skynden alla,
Må högt här skalla
Skämt, jubel, glädje och stoj och glam!
Förr än I anen,
I åter banen
Bland lifvets *mödor* er vandring fram!

VID EN BAL.

Hör! Musikens toner ljuda,
Låt nu valsens gå med glans!
Yngling, skynda dig att bjuda
Liten tärna upp till dans!
Skynda dig; på lätta vingar
Flyg i dansens hvirfvel fram!
Se hur högt sig glädjen svingar,
Hör hvad jubel och hvad glam!

Gode gosse, goda flicka,
Sväng nu om med lust och fart!
I ur glädjens brunn mån dricka –
Glädjen flyr sin kos så snart.
Hör, hvad tjuvningsfulla toner!
Låt din själ sig svinga få
Upp till högre regioner
När dig stunden bjuder så!

Låt bekymren alla fara,
Ålska skämt och raljeri!
Och lik fågeln bör du vara
Lätt och yster, glad och fri!
Tätt intill hvarandra tryckta,
Blicken öppen, ljus och klar.
Låt minuterna få flykta –
Nöjets *minne* står dock kvar!

HÖSTRIM.

Hör på stormarnas kif,
Hvilket väsen och lif;
Hur det piper och gnäller,
Hur det dånar och skräller.
Hvilket hiskeligt tjut
I hvarendaste knut!

Se de gulnade blad
Hur de draga åstad,
Än i dans de sig ringa,
Än mot skyn de sig svinga.
Usch ja, hösten är vred,
Han klä'r af hvarje träd.

Och de fåglarna små
Dragit bort i det blå —
Alla nästen stå tomma,
Och re'n vissnad hvar blomma.
Det är ödsligt och trist — —
Är det inte? Jo, visst!

Och se himmelens port
Nu sig öppnat så stort:
Hör hur regnet det forsar,
Se hur vägen det korsar,
Man ej kan komma fram —
Nå, så stopp! Det är skam!

Därför bäst att sig nu
Stänga in hos sin fru,
Och en pärla sig laga
Och en »tilltuggsbit» taga
Och en toddy därpå,
Då kan ändå man må!

JUNGFRU LOVISAS FRIARVISA.

I männer, som Eder gifta vill,
Till Eder hoppet jag ställer.
Och därför beder jag: Lyssnen till
Hvad denna visa nu gäller!
Att den är enkel och hemmagjord,
Jag hastigt nämner, med ett par ord.

Till hösten fyller jag fyrti' år
(En utmärkt ålder, jag tycker).
Har mörka ögon och *eget* hår
Och ej besatt utaf nycker.
Och näsa har jag i grekisk stil
Samt en förtjusande söt profil.

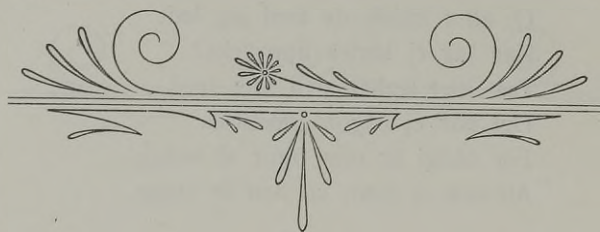
O, att I kände de kval jag led:
Kan jag ej kärlek uppväcka?
Fast litet låghalt och litet sned
Det bör ej någon afskräcka.
För öfrigt är min figur så snygg,
Att den ej friar, ja, den är stygg.

I många år nu jag tjänat har
Och slitit ondt; fått försaka
Och därför nu till en herre rar
Jag mig utbjuder till maka.
Jag snäll och trogen alltjämt skall bli
Och kyssar gifva — ett stort parti!

Jag allt kan ordna uti ett hus:
Brodera, skura och feja.
Vaggvisor kan jag, en hel skrälldus,
På mång' så grann »melodeja«,
Att, om det bära sig skulle så —
Kan jag nog sköta båd' en och två.

Det bra skall bli uppå alla vis;
Haf blott nu mig uti tanken!
Jag har en byrå, ensång — en gris.
Och femton hundra på banken.
Och därför lyder min fråga så:
»Hvem skall till make och vän jag få?»

POSITIVHALARE WEFMANS SVAR
TILL LOVISA.

Kära Lova, jag din visa
För en tid sedan fick se,
Och jag vill den högljudt prisa
Och ett svar dig genast ge.
Ty när jag den läste, då,
Tänkte jag: »Mig skall hon få!»

Fyrti' fyller du till hösten:
Jag blir femti', nästa år
Ljuflig är ju dock den trösten:
Än har jag ej gråa hår;
Ingen »måne» lyser fram,
Jag är full af skämt och glam.

Du uti din visa säger,
Du en grekisk näsa fått;
Jag också en näsa eger –
Fast en trubbig blef min lott.
Du har mörka ögonpar –
Jag det venstra blott har kvar.

Du har lidit kärleksplåga:
»Stackars lilla Lovan min!»
Men nu skall din ömma låga
Blifva släckt af vännen din.
»Lova, kom uti min famn,
Här får du en säker hamn!»

Du har tjänat tungt, fått lida,
Det har mycket smärtat mig.
Men nu skall du vid min sida
Följa mig på lifvets stig!
Jag skall positivt dra' –
Du får sjunga visorna.

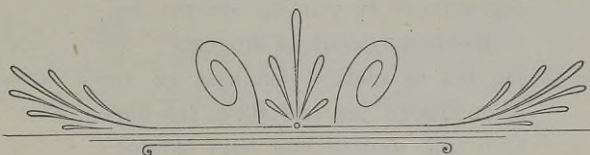
Du kan skura, du kan feja;
Du kan allt, uti ett hus.
Då behöfva vi ej lega –
Hvad vår framtid ska' bli ljus!
Barnen ans och vård ska' få –
Ja, hvem kan i förtid spå?

Byrå, säng och gris du säger
Att du har – är den vid lif?
Jag ett bord och stolar eger
Och ett eget positiv.
Därför säg vill du mig ta'?
Jag vill dig så gärna ha!

Nu förtroligt vill jag nämna –
Jag ock har en liten slant:
I en träask har jag jämna
Hundra »bagare», kontant.
Tobakspipa, glas, porslin
Och en bränvinskaraffin.

Ja, nu har jag snackat mycke'
(Men ej svart jag gjort till hvitt.)
O, att jag blef i ditt tycke –
Du är redan uti mitt!
Men ifall du säger nej –
Går jag visst och hänger mej.

PELLES VISA.

(Mel.: «När månen vandrar på himlen blå» etc.)

Jag sjunger *hi* och jag sjunger *hej*,
Jag är så glad i mitt sinne.
Jag har en flicka, som älskar mej,
Och trohet bor det därinne.
Hon är min glädje i lust och smärta,
Hon eger mitt, och jag hennes hjärta.
Min Annika.

Jag sjunger *hi* och jag sjunger *hej*,
Jag glad och munter vill vara;
Ty hon, jag vet det, mig glömmer ej,
Och då få sorgerna fara!
Hon är mitt allt uti denna världen,
Ty utan henne på lefnadsfärden
Det ödsligt blef.

Jag sjunger *hi* och jag sjunger *hej*,
Och Anna lyssnar så trogen;
Jag ber så sakta: »En kyss gif mej!»
Men knappt jag bad för'n jag tog'en.
Och lilla vännen hon bara skrattar,
Jag henne ömt då om lifvet fattar
Och tar en till.

Jag sjunger *hi* och jag sjunger *hej*,
Ty snart vi bo skola sätta.
Är jag ej lycklig godt folk, så säj,
Som då med hustru får »sprätta»?»
Ja, snart skall presten oss sammanföra:
Om söndag får man i kyrkan höra,
Det lyses på.

VAR GLAD ÄNDÅ!

Var glad, min vän, uti alla öden
Och lef i fröjd intill själfva döden.
Väl himlen synas kan mörk och grå,
Men snart den ljusnar – var glad ändå!

Väl få ej alla i lifvets skola
I idel lycka sig ständigt sola.
Men fastän lifvet ses växla så,
I skämt och allvar, var glad ändå!

Fast våld och orätt dig ofta möta,
Hvad batar väl att i klagan nöta,
Ty sorgsna dagar ska' likväl gå –
I hopp om bättre: Var glad ändå!

Var glad! Var glad! Ja, det är just lösen
Och har du sedan den lilla tösen,
En näpen tärna med ögon blå.
I alla väder – var glad ändå!

Nu vill jag sluta min lilla visa.
Om allmänheten den ej vill prisa,
Om den ej anses för *comme il faut*,
En röst mig hviskar: Var glad ändå!

FRISKT MOD!

Friskt mod
Är män'skan gifvit.
Därför min lösen blifvit:
Friskt mod!

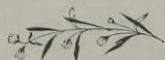
Friskt mod
I alla väder,
Om ock i »dekis-kläder»!
Friskt mod!

Friskt mod
Må dig ej svika;
I med- och motgång lika:
Friskt mod!

Friskt mod
Om också ödet
Helt djärft dig nekar brödet.
Friskt mod!

Friskt mod
Om ock din flicka
En »korg» dig skulle skicka!
Friskt mod!

Friskt mod
I alla öden,
Ja, in i själfva döden
Friskt mod!

»DET GÅR VÄL ÄNDÅ!«

Man klagar att tiden är grufveligt svår,
Man världen till undergång dömmar och spår.
Man ökar på hyror, man ökar på mat,
Man får hvarje dag höra kif blott och gnat.
Men fastän man har ett hejdundrande sjä
Jag trallar min visa: »Det går väl ändå!«

Man själf tager lifvet om ej man får dö –
Och hoppar på hufvu't i närmaste sjö.
Man gråter och lipar för rakt ingenting
Och går som en nolla på jordlifvets ring.
Men då vet jag bättre – vill du höra på?
Jag sjunger så här: «Nå, det går väl ända!»

Man stjal och bedrager sin nästa hvar dag
Och har ej den minsta respekt för vår lag.
Och storgubbar ramla, så tidt på hvarann,
Att snart «allt som lyser» försvinner, minsann.
Men *sanning* och *rätt*, det skall likaväl stå
Och därför jag sjunger: »Det går väl ändå!»

FATTIG — MEN RIK.*

Bore, fastän du är bister,
Jag dock ej kuraget mister,
Bit du till, bäst du det vill!
När som nordanstormar rasa,
Gör jag upp en duktig brasa,
Den jag makar mig intill.

Nog gudnås' min lott är ringa,
Men förnöjsamhet betvinga
Kan all smärta, sorg och nöd;
Jag mår bättre, jag, än kungen,
Jag, som han, är icke tvungen
Lefva uti öfverflöd.

Mången sig för tiden grufvar
Och på bättre dagar rufvar
fast de äta »biff med lök»;
Dessa kunde just ej skada
Att få bo uti en – lada
Ett par veckor – »på försök».

Ja, var nöjd i alla väder,
Bär du också slitna kläder,
Ödet trotsa som en man!
Vadmal, mollskin eller siden –
Allt ju slopas skall med tiden,
Då oss döden ropar an!

Här jag på ett vindsrum tronar,
På min visa gladt jag tonar;
Jag till ödet ropar: *Vik!* –
Är man nöjd i alla öden
Kan man lura själfva nöden.
Man är fattig och dock – rik!

HVAD JAG ÄLSKAR DIG!

Hvad jag älskar dig, du flicka ljuvva,
Hvad jag älskar dig, mitt hjärtevit,
Hvad jag älskar dig, min lilla dufva,
Hvad jag älskar dig, mitt hela lif!

Hvad jag älskar dig, du väna blomma,
Hvad jag älskar dig, du lilja skön,
Hvad jag älskar dig, du flicka fromma,
Hvad jag älskar dig, min mödas lön!

Hvad jag älskar dig, min lefnads stjärna,
Hvad jag älskar dig, mitt allt, mitt hopp,
Hvad jag älskar dig, min lilla tärna,
Hvad jag älskar dig, din själ, din kropp!

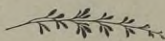
CHANSONETTEN.

(Storstadsbild.)

Tjusad bli på varietén
Utaf chanssonettens drillar;
Högt få skåda vackra ben,
Mången Adams son förvillar.

Se på hennes skälmska blick,
Hennes graciösa gester,
Få en liten hemlig nick –
Som kan tydas: Champisfester.

Träffa henne »efteråt»;
Strax tillreds ha hyllningsgården –
Klockan fem på vinglig stråt,
Pank, mot hemmet styra färden ...

FÖR SENT!

Lilla Agnes, skön och nätt,
Gjorde med sitt glada sätt
Mig förälskad, ett, tu, tre;
Ingen kunde som hon le.

Jämt hon i min tanke låg,
Se'n den dag jag henne såg
Uppå balen hos Thérèse
Svänga om i en française.

Men en dag jag suckat nog:
Mod helt dristigt till mig tog,
Gjorde så min toalett,
Litet smått à la kokett.

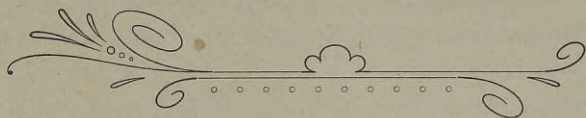
Fracken borstade jag väl,
Hatten, utan minsta fel,
Framför spegeln på mig tog;
Kärlekskrankt, jag sedan log.

Så allt klappadt var och klart,
Jag med riktig snälltågsfart
Hem till Agnes ilar nu,
Frågar: «Vill ni bli min fru?»

Men hon svarte ej ett dugg,
Endast skrattade i mjugg.
Saken blef till slut bizarr:
Jag stod där – en kärleksnarr!

Nu det blixtrar till – o, ve!
Ringar tvänne fick jag se ...
Re'n jag läggas vill i grift –
Agnes blef i söndags gift – –

MINNEN FRÅN 1887.*)

Bästa «åtti'sjua» nu farväl – san!
Fast gudnås' du äfven hade fel – san.
Jag likväl dig gillar;
Gladt min visa drillar,
Ty att klaga är väl knappast skäl – san.

Åter en gång har vår jord sig vändt – san.
Mycket både stort och smått har händt – san:
Det jag har – här inne
Meningen – i minne
Får du höra om du lyssnar spändt – san.

*) Kan ju ingå som en »antikvitét».

Sättarens anm.

Arbetsbrist man sett och fattigdom – san,
Mången kassa säkert länsats tom – san;
Dock i alla öden,
Intill bleka döden
Bäst att vara tålig, glad och from – san.

Uti Göteborg den Wetterlind – san,
Sig barrikaderade på vind' – san.
Han sig stängde inne
Och var arg i sinne,
För polis och ordning var han blind – san.

»Nyan» stod på nyåret sig skralt – san,
Mången tyckte det var rätt fatalt – san.
Dock, hur det sig hände,
Lyckan snart sig vände
Se'n en riktigt stilig pjes man valt – san.

Uppå hvar teater kan man se – san
»Skyddsridå» – och inte ondt i de' – san,
Ty rätt ofta händer
Olyckor som länder
Mången till förtviflan, sorg och ve – san.

»Kasper» ej på Djurgå'ln vara fick – san,
Han helt glad till Uggleviken gick – san.
Där i sommartiden
Är han lika vriden,
Med sin kända humor lika kvick – san.

Riksdagen den var i år så het – san;
»Långe Liss» – man sa' – han stod och gret – san.
De protektionister
Stodo som i »klister»:
»Ingen tull!» Så öfverallt det lät – san.

För beväringen den ordning blef – san,
Att de fyra dagar längre klef – san,
Uppå La'gårdsgärde'
Krigaryrkets värde – (?)
Man i gossarne helt modigt dref – san.

Tjugofemte Juni blåste så – san
Att på benen knappt man kunde stå – san;
Utí Sverges rike
Knappt man sett dess like –
Tegelpannor flögo liksom strå – san.

Månförmörkelse vi haft i år – san,
Dito sol- – fast litet mera svår – san.
De oss tänkte visa
Hur de kunna risa,
Om blott lof af fader Gud de får – san.

Stockholms stad den blir allt mer och mer – san
Komfortabel, som man dagligt ser – san:
Tänk er, kära bröder,
Ångspårvagn på söder!
Hissar, som gå både opp och ner – san!

Vår polis den blef i år så fin – san,
»Pickelhufvan» skiner utaf hin – san,
Men då solen bränner
Han sig säkert känner
Tung i hufvudet, som utaf vin – san.

»Stockholmsvalet» öfverklagadt blef – san:
»Kocken» ej i riksdagskammarn klef – san;
Honom bättre passar
Att han går och »stassar»
Omkring sina grytor – med sin slef – san.

När skall jorden fri från *humbug* bli – san?
Aldrig! Aldrig! Svarar säkert ni – san.
Frälsnings-»generalen»
Späckade ju talen –
Jämt och ständigt med sitt tiggeri – sän.

Ja, vår värld, den har då blifvit vrängd – san;
Tiden är i sanning rakt befängd – san.
Festmiddagar, baler,
Stora bankskandaler –
Med hvarandra växlat om i mängd – san.

Emot Aug. Palm man varit svår – san:
Man hans lära icke rätt förstår – san.
Lennstrand i Upsala
Fick ju inte tala. –
(Ännu lefver Gud och styr och rår!?) – san.

Ja, det är ett fasligt bråk och spring – san
Här på denna snöda jordens ring – san.
Bäst det är att taga
Lifvet som en saga –
Och att låtsas som om ingenting – san.

Men nu bäste läsare: Farväl – san!
Komplimang jag gör, som ej är stel – san.
Hoppas ni ej gråter,
Vi kan träffas åter,
Ty ännu så är min lyra hel – san.

Och min sångmö uppå sorgen rår – san,
Gladt och nöjdt sin bana fram hon går – san.
Men för denna gången
Nu jag slutar sången.
Önskar en och hvar: *Ett godt nytt år* – san!

HALKAN.

Jag vill en stund här sitta
Och genom rutan titta
På gatans is-kristall.
Gå nu, jag beder, varligt,
Ty vet, att det är farligt:
Man bringas lätt på fall.

Se, där en nobel herre,
Han föll, men dock ej värre
Än han sig resa kan.
En ann' åt honom skrattar,
Sitt öde han ej fattar,
Där låg nu äfven han!

Där går en tjock matrona,
Hon glad och nöjd hörs tona
Uppå en serenad.

Ja, gumman tycks så pigger,
Men aj! Se där hon ligger
Med nära blottad vad.

Dig akta, sköna flicka!
O, ve! Hon re'n tycks vicka,
Hon föll – så synd det var!
Hon föll minsann rätt illa,
En herre såg den lilla
Och var med hjälpen snar.

Se, han med stora buken
Nu föll, men aj, peruken!
Hvart t – n flög väl den?
(Förlåt, jag skratta vågar.)
En ann' nu fallen rågar,
Till tjocka herrn en vän.

Hvem där, som går så sakta
Och tycks så väl sig akta?
Det är en kyrkans man!
Han, som de fallne hjälper,
Nu själf sin korpus stjalper ...
En prest ock falla kan!

Men kors! Se på polisen,
Han rullar där på isen,
Som ligger blank och klar!
Dock, han sig ej generar,
Han genast rapporterar:
»Att där ej sandadt var.»

Se pepparkaksmadamen,
En fru af »gamla stammen»,
Hon skrattar smått i mjugg.
Fast hon på gatan rullar,
Hon plockar sina bullar —
Det rör'na ej ett dugg.

Men nu jag slutar sjunga.
Fast molnen dra så tunga
På himmelen sig fram,
Ses likväl folkliif råda.
Skall jag blott stå och skåda?
Det vore riktigt skam!

JA' Ä' SÅ GLA'!

(Mel.: »Ung Erik mötte Karin».)

En visa vill ja' tralla,
Fast inte blir den lång.
Men höppsan falleralla,
Kanske en annan gång
Att ja' en visa dickta kan,
Som blir en meter lång, minsann,
Fadderi, fadderi, fadderallala,
Fadderi, fadderallanlej!

Uta' Pär Olas Lötta
Ja' har fått *ja* i kväll;
De' ä' just ej att spötta
Åt töcken fin mamsell.
Ty ho' har gål å får å svin —
Ja' kan knappt hålla mej för grin.
Fadderi etc.

Ja, Lötta ho' ä' fager
Me' sina ögon blå,
Så härlig söm en dager,
De' kan man sätt' sej på.
Ja, ej i hela söckna finns
De' make te' ett töcke kvinns,
Fadderi etc.

Å' nyss så fick ja' kössen:
Min Gu', så gött de' va' --
Ja' kasta' tobaksbössen
Å' ska', ej mer den ta'.
Men kössa ska' ja' da' ä' natt,
Min dyra, ljufvelia skatt!
Fadderi etc.

Ja, därför vill ja' tralla
Å' sjunga: Fallera!
Me' ben å armar »spralla»,
Ty se, ja' ä' så gla'.
Ja' ä' så gla', ja' ä' så gla',
Ja' ä' så rysli' möcke gla',
Fadderi, fadderi, fadderallala,
Ja' ä' så rysli' gla'!

STÅ RYCKEN!

Man talar så mycket och skrifver
Att lifvet är sorgligt och tungt,
Och misslynt i hufvu't sig rifver
Och sätter för glädjen en — •
Min vän, om dig motgångar drabba,
Var modig, tag därför ej knycken;
Ej världen då genast begabba,
Men visa att du kan — *stå rycken!*

En onkel du har, med en kista
Så proppfull med glänsande guld —
Han dör, men ack, då på det sista
Han visar sig ej mot dig huld.
Du hade byggt luftslott så granna
Och drömt dig om rikedom mycken.
Nå, vid som det är låt det stanna
Och strunta i guldets — *stå rycken!*

Du älskar, så fager en tärna,
Och kärlek till gensvar du får;
Hon är just din strålande stjärna,
Och bröllop en hvar eder spår.
Men skulle en annan nu knipa
Din vän -- ty de växla ens tycken --
Så bör du därför inte lipa,
Men visa dig modig -- *stå rycken!*

Ja, hvad som i världen dig händer,
Om sorg eller glädje du fann,
Det nog dock till nytta dig länder
Fast strax du ej fatta det kan.
Det gäller att tåligt fördraga
Båd' ondska och elakhet mycken;
Det gäller att lifvet så taga:
Att man uti allt -- kan stå rycken!

SEDLAR.

Af sedlar finns det helt visst en massa,
Och några af dem jag nämner här.
Då man vill öka sin magra kassa,
Visst *riksbankssedeln* den bästa är.

När »Sverges hopp« lär sig exercera
Och solen baddar så gräsligt på,
Helt säkert mången lär då värdera
Den *permissionsedel*, som de få.

Att skicka *lottsedlar* hit, den seden
Af tyskar, danskar är allt för djärf;
Att lura oss, »Die dummen Schweden»,
Det ha de afsiktligt till förvärf.

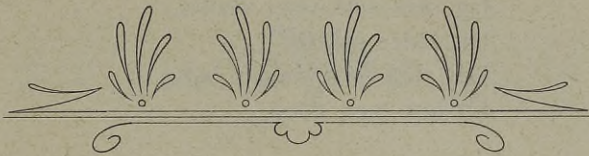
När *Anders Persson* hos patron *Hüedel*
»Ur skolan tager i hast sin *Matts*»,
Han vandrar kring med sin *orlofsedel*,
För att sig söka en annan plats.

Då på en källare in du träder,
Att litet få innanför din väst,
Åt lilla *matsedeln* du dig gläder
Och väljer strax hvad du anser bäst.

En annan *sedel* vill här jag nämna,
Som är i »svang» mest hos fattigt folk,
De fått för »smulor», som de måst lemna:
Det är en armodets bittra tolk.

Jag djupt mig bockar nu för publiken,
Och säger: »Det vore rent på tok,
Om utaf eder jag blef besviken
På några *banksedlar* = för min bok!»

TALGOXEN.

Kors, sitter du och hackar
Med näbben där igen;
Säg, hvarför ständigt knackar
På rutan du, min vän?

Ack, säg mig hvad du menar
Med dina små besök?
Du glädje mig förlänar,
Jag glömmer strax mitt stök.

Hör!... jag tror du kan drilla!
Nå, jag vill lyssna nu:
Det låter ej så illa,
Gå på blott, kära du!

Jag skall små visor skrifva,
Du sätter melodi,
Det skall, go' vänner, blifva
En bok med poesi.

Men stackars liten fryser,
Det tungt känns i mitt sinn.
Jag för ditt öde ryser...
Säg, vill du komma in?

Jag skall din hunger lindra...
Hvad? Flyger du... nej stopp!
Dock, jag kan icke hindra
Dig i ditt snabba lopp.

Men jag vill öppna rutan
Och några smulor strö;
Ej får du mat bli utan,
Ej skall af svält du dö!

I SOMMARVÄRMEN.

Nu skall jag säga man får sig gassa,
Jag re'n är genomblöt utaf svett!
I bara skjortan man borde »stassa»,
Det blefve ändå förbaskadt hett!
Men då polisen helt visst blef vaken,
Ej hvarje sanning man vill se naken!

Det finns ett ordspråk, som till oss säger,
Att »sill på väggarne stekas kan»,
Jag nästan tror, att det sanning eger,
Det är som jag mig i sol'n befann!
Hvad skall man göra i sådan hetta?
Jag står i längden ej ut med detta!

Och ej blott värmen, men mycket annat
Det finns som plåga en kan till döds;
Jag vågar påstå – det är förbannadt,
Att mygg och flugor till världen föds!
Det hjälper inte dem söka fånga,
Ty se, de äro så gräsligt många!

Nog är det kusligt på vintertiden
Och mörkt och ödsligt hvarenda kväll.
Men då man plundras dock ej på friden,
Man slipper »snyltgäster» i sitt tjäll.
Och är det kallt, gör man sig en brasa,
Må nordanstormar se'n fritt få rasa!

Jag tror min tid snart på jorden ändes,
Jag pustar tungt som en ångmaskin.
Om blott hit ned litet regn det sändes,
Snart skulle klarna min sura min.
Jag skulle jubla af pur förtjusning
Vid minsta fläkt utaf vindens susning.

Om telefon blott det fanns dit ofvan,
Jag skulle genast, då, ringa på,
Nog bör det sparas uppå gudsgåfvan —
Om vintern få vi så lagom, då!
Förlåt mig, sol! Men jag får förklara,
Jag ej belåten med dig kan vara!

Men ah! Nu vet jag, det kan ej skada
Att tumla om som en liten fisk;
I sanning skönt skall det bli att bada,
Då bör jag åter bli kry och frisk!
Blott jag min *corpus* får grundligt vaska —
Jag hela dagen i sjön vill plaska!

EN VISA FÖR ALLA.

Så här min enkla visa låter:

(Om det er lyster höra den?)

»Fy tusan den som går och gråter

Och är kamrat med ledsnaden!«

Nej, inte skall man hufvu't hänga,

Det blott en tråkig uppsyn ger.

Och inte skall man slå och »dänga»

Och vara arg på allt man ser.

Se sparfvén, som här ute bygger

Sitt lilla bö med strå och blad:

Han är så nöjd, han är så trygger,

Och kvittrar hela da'n så glad.

Hvi skulle jag då sorgsen vara?

Nej, jag af mod vill ha en fond

För att på sorgen kunna spara

Tills den på allvar gör sin rond.

Att klaga uppå ödets -snärtar,
Och sorgsen vara natt och dag
Därmed man endast själf sig smärtar.
Nej, hugg blott i! Tag friska tag!

Ej skall man låta blodet tjockna,
Nej, hipp, hurra! Var yr och glad!
Ej skall man låta hoppet slockna,
Då vissnar lifvets sista blad. -

Ej skall man inom fyra väggar
Sig stänga inne, sur och tvär:
Det blott till tråkighet en eggar
Och intet man af lifvet lär.

Nej, ut! Dig skåda om i världen,
Och lär dig lifvet rätt förstå!
Så -skall du se, att uppå färden
Det nog skall mycket bättre gå!

Väl finnes mången svårlöst gåta
Den man så lätt ej tyda kan -
Men klaga, det skall föga båta,
Den tyder nog sig själf, försann.

Ja, om ej allt man ständigt lyckas;
Om ödet spelar en små spratt,
Så skall man däraf icke tryckas
Och sluta med ett torrt: «God natt!»

Nej, då som först skall upp man vakna
Och ropa: «Vågar du en dust?»
«Kom hit, jag skall minsann ej »spakna«,
Nu har jag mod! Nu har jag lust!»

DUGDE EJ!

Det var en gång då jag var kär
Uti en vacker flicka.
Med hvarje post jag skyndade
Ett kärleksbref att skicka.
Jag präntade på papperet
Allt hvad mitt hjärta tänkte
Och ljuftva, sköna kärleksord
Min älskade jag skänkte.

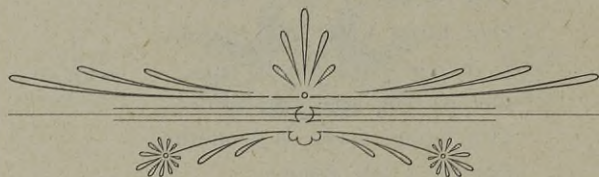
Presenter köpte jag i mängd,
Så långt sig kassan sträckte,
Och uppå gentlemannasätt
Jag dem min sköna räckte.
Hon tackade, förstås, och neg
Samt gaf en blick, som tjuste,
Mitt hjärta svällde högt och jag
Af kärlek mig beruste.

Och outsägligt ljuflig var
Den första kyss, som brände.
Ej henne svika kunde jag,
Det på mig själf jag kände.
Och trohet svuro vi hvarann',
Förstås, i alla öden
Och hviskade å ömse håll:
»O, jag är din i döden!»

Men ingen fröjd beständig är,
Gudnås' det snart jag märkte,
Och just min sköna englabild
Häri hvar dag mig stärkte.
Väl tog hon än presenter mot,
Men tvär hon var i sättet.
Jag började att tro till slut,
Att rent hon mistat vettet.

Men lösningen på gåtan kom,
Jag minnes väl den dagen.
Uti en löjtnant var det som
Min sköna var betagen.
Jag fick dra' vefven jag, gudnås',
Ty han var rik och mäktig,
Och är man endast det, ja då —
Är uti allt man präktig.

JULAFTONEN.

Jul'n är kommen. Fröjd och gamman
Tycks nu råda öfver allt.
Människorna, allesamman
Ge nu hin att det är kallt:
Ty bland juleljus och glitter,
God, en liten tomte sitter.

Barnen omkring granen dansa;
Mamma dukar fram som bäst;
Pappa ses gå nöjd och »svansa»,
Gläder sig åt barnens fest —
Räknar då och då sin kassa,
Ty han uppköp gjort i massa.

Midt på bordet står karotten;
Gröt och fisk finns i parti.
Pappa »halfvan tar i botten»
Under skämt och raljeri.
Se'n — en utaf julens vanor —
Hör man »rim» i långa banor.

Men nu blir det villervalla:
»Klapparne» ska' delas ut.
Skratt och frågor hörs från alla
Ifrån början och till slut.
Se, en sådan mängd paketer,
Fulla utaf rariteter!

Lilla Elsa fick en docka: —
»Tack du pappa, det var bäst!»
Karl ses ur en låda plocka
Ett »kavalleri till häst».
Ett par tofflor fick sig pappa;
Mor fick sig en vinterkappa.

Ja, så sina gåfvor julen
Delar ut till en och hvar;
Och fast himlen synes mulen
Män'skans blick blir ljus och klar. —
Ja, man minnes julhögtiden
Långt... långt se'n den är förliden.

EN HALFKVÄDEN VISA. *)

Som vanligt satt' jag mig att skriva, —
Det var en mörk oktoberkväll. —
Ty det mitt sinne blott kan lifva,
Jag blir så glad, jag blir så säll.
Och kan jag »svarfva» till en visa
Det ofta mången sorg kan lisa.

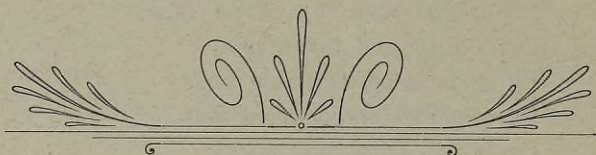
Ja, så det är och så det blifver:
En hvar *sin* tröst i lifvet har.
En genast in på krogen klifver
Och ta'r en snaps eller ett par.
En går att lilla vännen möta
För att sin ledsnad bort få nöta.

*) Rubriken åsatt stycket efter dess skrivande.
Författarens anm.

En öppnar mun och börjar sjunga
Och skrika utaf fullan hals.
En söker genast upp de unga;
En glömmmer sorgen i en vals.
En börjar gråta, lipa, sucka
Och öfver ödets hårdhet »mucka».

En kan med skämt sin sorg förgylla...
Men hvad? Det börjar mörkna nu.
Jag tror hon glömt att lampan fylla,
Min eljes punktliga fru.
Ja visst, nu slocknar den ju, »danken»:
Då ock hos mig den slocknar – tanken.

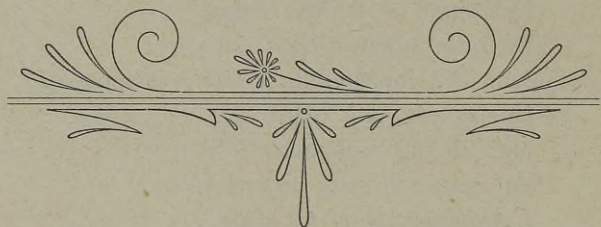
VAR VID GODT MOD!

Väl världen har besvärligheter,
Det kan nog ingen neka för.
Och ofta nog fataliteter
Ens lugn och frid i grund förstör.
Men ack, min vän, tag saken varligt,
Och gjut ej strax en tåreflod.
Det är nog ändå ej så farligt,
Blott du förstår — *att fatta mod!*

Om lyckan syntes dig bevågen,
Men bums förbi hon tog ett språng,
Var munter blott och glad i hågen
Och skrik: »Jag ta'r dig nästa gång!»
Bär ej på sorgsna, dystra tankar
(Det gör dig tvär, men aldrig god).
Ja, hur du än din bana vankar
Håll fast, håll fast alltjämt ditt mod!

Det duger ej kuraget tappa,
Då utför branten raskt det går;
Från ditt förstånd du ej får »schappa»
Då jag dig evig ofärd spår.
Hur än dig motigheter följa,
Var stark till sista droppe blod.
I dådlöshet du ej får dölja,
Din energi, din kraft, ditt mod!

KALLE ROLIG.

Mitt sätt, det är att vara
En glad och lifvad lax;
Jag låter sorgen fara
Och får med glädjen flax.

Är dagen klar och solig,
Man munter vara plär;
Men jag är lika rolig
Om dagen mulen är.

Jag gladt min visa drillar
Likt fågeln uti sky;
Och om ni henne gillar
Jag sjunger strax en ny.

Mitt sätt är ej att klaga
Och ängslas natt och dag;
Det tillhör blott de svaga
Att ej ta' bättre tag. —

Ej heller vill jag sörja
För dagen jag ej sett;
Jag vet ej — den kan börja
På riktigt festligt sätt.

Må fröjd i själ och sinne
Alltjämt min lösen bli:
Då har jag skönt ett minne
Af lifvets poesi!

GIFTAS.

Ej var gumman just galant,
Men hon egde ju kontant
Uppå banken.
Hennes hy, den var nu gul,
Sanning sagdt, så var hon ful
Utaf fanken.

Men hvad gör väl det ändå,
Om blott pengar jag kan få --
Tänkte Kalle. --
Jag' tar gumman till min mö,
Snart jag hoppas skall hon dö
Det blir »malle»!

I ETT GLADT LAG.

Glädjen Eder nu go' vänner,
Fröjd och gamman här skall bo.
Bacchus, som en hvar nog känner,
Vill en stund vi ge vår tro.
Därför, vänner, skål, gutår!
Drick och lifvet blir en vår!

Se på bordet, glasen tindra,
Skynda dig, ett tag, min vän!
Har du smärtor, Bacchus lindra
Säkert skall hvarenda en.
Hipp, hurra, godt folk, en skål, —
Glädjen trifs vid denna bål!

Men för tusan, ej på glasen
Ska' vi längre stå och se!
Ej så ofta på kalasen
Får minsann man vara me'!
Sitt ej sorgsen, slö och stum,
Här finns mycket fluidum!

Låt oss höja nu pokalen,
Drick, go' vänner, så jag ber.
Drick, så glömmes alla kvalen,
Medan glädjen ystert ler.
Skål för Bacchus, vinets kung,
Han en hvar gör glad och ung!

JAG HAR EN VÄN.

(Mel.: »Jänta å' ja' etc.»)

:| Jag har en vän, :|
En som jag aldrig glömmer igen.
:| Och hvarje natt :|
Jag om den vännen drömmer.
Ty hon är så snäll, hon är så rar:
Ögon, så vackra, har hon ett par,
Kinder så röda, fötter så små —
Hvad hon är rar, den tösen!

:| I lust och nöd :|
Har hon mig trohet gifvit.
:| Därför så glad :|
Ständigt jag nu har blifvit.
Munter och glad, kvick är hon också
Och just den bästa, som jag kan få.
Ja, vi just passa präktigt, vi två.
Hvad hon är rar den tösen!

:| Ingen som hon :|
Finns, som mitt hjärta fångar.
:| Och vi till höst :|
Strax oss till presten gångar.
Och när så kallt och ruskigt det är,
Blir jag så varm hos vännen, så kär,
Då vi tillsammans krypa vi två,
Hvad hon är rar den tösen!

MIN GAMLA HATT.

Så är din tjänstetid nu slut:
Snart glöms du, kära hatt.
Du ser så grå och ruskig ut,
Hur är det med dig fatt?
Var icke ledsen du, min vän,
I rusk jag dig begagnar än.

Jag minns då du var ny och fin
Och sken som solen blank;
Nu är du ful som bara hin,
Med brister och skavank. —
Du litet smått generar mig,
Och jag ogärna brukar dig.

Uppseende du alltid väckt,
Hvar än jag förr gick fram;
Du räknades bland hattars släkt
Visst af en nobel stam.
Men nu, min vän, du utnött är,
Och ärr af tidens tand du bär.

Snart uppå vinden i en skrubb
Du hvila skall dig få
Bredvid en full och tunn tulubb —
I bli'n nog vänner då.
Dröm där om en förgången värld,
Om flydda dagars glans och flärd!

Snart får jag tacka för »god vakt»,
Blif dock ej ledsen du!
Ett ord, som man ej förr dig sagt,
Jag vill dig säga nu:
Hvad än man talar på din bak,
Du är och blir en — »hufvudsak».

PÅ SKRIDSKOBANAN.

Hvilket støj och hvilket vimmel
Uppå skridskobanan är.
Se där, hvilken älsklig ungmö . . .
Himmel! -- Hon sig satte där.

Dock, det dröjde icke länge
Innan hjälp den sköna fick.
Till en herre, ung och ståtlig
Gafs därför en tacksam blick.

Där en liten sexårs parfvel
Skall på stålsko lära gå:
»Akta dig, ty lätt din näsa
„Svenska färgerna“ kan få.»

Var försiktig, lille herre;
Säkert håll i mammas hand . . .
Här, liksom på lifvets bana,
Kan man snafva lätt, ibland.

Se, två damer, där, så glada
Och så trygga åka fram;
Runor rista de i isen,
Under löje, skämt och glam.

Där ett älskligt par ses språka,
Se sig om att ingen lyss...
Nej, men Herre Gud, hvad ser jag –
Så'n krabat – han stal en kyss!

Där en gråhårsman sig svingar;
Många vackra prof han ger.
Och gaminen krokben sätter
För den första, som han ser.

En försiktigt ta'r ut stegen;
En som pilen flyger fram.
En för andra »kör» i vägen,
En han väjar – om han kan.

Ja, nu har jag stått och tittat;
Hvad har jag väl sett, ja hvad?
Jo, en sanningsbild af livvets
Stora, växlande mask'rad.

ETT ÄMNE.

(Mel.: »Det sägs att på jorden» etc.)

Godt folk, kan ni säga hur jag nu ett ämne skall
få?

Det är — vill jag påstå — det värsta man kan
hitta på.

Nog går det väl för sig att sitta och kluta
När riktigt man vet blott att börja och sluta;

Men vet inte man det,

Ja, det är en förtref,

Som är svår!

Det tyckes att dikta en visa är inte så svårt,
Och inte på tanken det heller bör gälla så hårdt;
Men sätt dig vid bordet och börja att kludda
Och du skall få skrifva och svära och sudda, —

Ty det ämne du valt

— Är det icke fatalt? —

Duger ej!

Du ser där en armodets son, utan kläder och hem,
Och ej långt från honom, där skådar du en utaf
dem,

Som hafva tillräckligt af pengar och föda
Och som hvarje dag sig i kräslighet göda?

Då tänker du gladt:

Jag ett ämne fått fatt.

Icke sant?

Och uppå pegasen du flyger med svindlande fart.
En sex, åtta verser att skrifva, det gick ju så snart.
Att gåfvorna olikt man delat, du gisslar,

»Skandalskrifveri» då på ryggen man tisslar –

Ja, så är det, min själ,

Man får akta sig väl

För kritik!

Ty än är ett ämne för mycket utslitet, minsann;
Och vore det nytt, dock publiken det omtuggadt
fann.

Nu har här till ämne »ett ämne» jag tagit;
På bifall, det händer, jag dock mig bedragit.

Hur som hälst, lika godt,

Ty ett ämne jag fått,

Som ni ser.

ÄNNU EN SOMMARVISA.

Jag kan ej hjälpa't, jag kommer åter —
Ty sommar'n är dock min bästa vän —
Jag hoppas herrskapet mig förlåter
Att jag det ämnet nu ta'r igen.
Ty jag blir lifvad och glad i sinne,
När som jag slipper mig stänga inne
I sommartid.

När våren kommer och drifvor smälta
Och solen ler ifrån himmel klar,
Då börja barnen att ifrigt kälta:
»Få vi gå ut, kära mor och far?»
Då blir det glädje och fröjd och gamman,
Ja, nöjda synes ju allesamman
I vårens tid.

Så kommer sommar'n och ut man ilar
Att njuta fritt utaf Guds natur.
I gräset man sig begärligt hvilat
Och ta'r sig där liten middagslur.
Man riktigt varm sig om hjärtat känner,
Och söker skugga om solen bränner
För skarp och het.

Som bord man marken begagnar ofta;
Man dukar upp utaf hvad man har,
Och fåglar sjunga och blomstren dofta,
Nu känns det skönt med en liten »klar».
Fast man har litet, man mår så godt;
Man är så nöjd med sin enkla lott.
I sommartid.

Ja, sköna sommar, jag vill dig prisa,
Jag håller af dig mer än du tror.
Ty har man sorger, du kan dem lisa,
Ack, att ej snart du ifrån oss for!
Du har för brådtom uti september --
Du borde dröja till i november.
Så tycker jag.

MIDT I NATTEN
ELLER
SLUTET GODT, ALLTING GODT.

En liten familjeinteriör i en akt.

PERSONER:

HERR och FRU SVIBELKVIST.

(Scenen rumsdekorerad. På bordet en till hälften nedskrufvad lampa. Fru Svibelkvist, iklädd nattmössa, hvit underkjol och tofflor, är redan inne på scenen när ridån går upp.)

FRU SVIBELKVIST.

Ja, herre Gud! Hvad en stackars gift kvinnas lott är odräglig ... Ack nog minns jag min man då vi voro fästfolk, då var det annat ljud i skällan: »Min dyra skatt, min ljufva engel, min lilla sötnos» och gud vete alla härliga smeknamn han då var så frikostig på ... apropå frikostig ... ja det var, min själ, andra tider då än nu, det vill jag lofva ... jag bara spetsade munnen (spetsar

munnen åt publiken) så här ... vipps kunde jag få mig en ny sommarhatt, ett armband ... ja, hvad jag önskade ... och en smällande kyss på köpet (med stor pathos):

Härliga, gyllene tid
Skall du ej åter komma?

O, nej, nej, *nej!!!* Den kommer aldrig, *aldrig* säger jag, man kan bli galen! Om åtminstone smekmånadens ljufva fröjder ännu en gång ... men tyst, nu kommer visst min söta herre och man ... (lyssnar). Nej, vars, det var Andersson här midt emot ... Ja, det är då också en rummelkurre af första rang. Men se, han är liberal han, ja bevars, det är Svibelkvist också ... men det är bara i sina åsikter, hm, hm. Har jag nu inte i en månads tid kältat att få en ny vinterhatt, men han slår döförat till, men vänta du, min gubbe lille, vänta du, *vänta* du, säger jag bara.

(Svibelkvist inkommer från en sidodörr, litet »gaskig», gnolande: »Jag kommer ifrån Nobis jag» ...)

Fru Svibelkvist går emot honom. Sjunger:

(Kan sjungas som »Kalle P.»)

Död och ve!
Åter sne'
Jo, det är en treflig man.
Kan ej gå,
Knappast stå,
(härmar honom)
Vinglar hit och dit minsann.

Kommer nu
Klockan tu,
Hem, som vanligt, till sin fru.
Jo, det är
Fint det här,
Säg, hvad tycker du?
Är det façon, jag frågar blott,
Mig svara genast nu, ha ej så brådt
Till sängen, ty
Du kan ej fly.
På mina frågor nu, du svara skall!

HERR SVIBELKVIST.

(Hickar litet mellan stroferna.)

Kära vän
Längese'n
Var det du såg mig så här.
Lugna dig
Ty jag mig
Bättre skall, jag därpå svär.
Mig förlåt,
Jag går åt
Om ditt bråk ej snart tar slut,
Käpp och hatt
Tar jag, att
Åter rymma ut.
Om jag trifs bra i godt kalas
Och om bland bröder jag mig ta'r ett glas,
Ska' du därför
Visa humör,
Du borde skämmas du, så tycker jag!

FRU SVIBELKVIST.

Ser man på,
(suckar) Gud, hå, hå,
Hvad jag olyckligt är gift (sjunker ned på en stol).

Ja, min man,
Han försann
Lägger mig snart ner i grift.
(Reser sig häftigt.)

Odjur där,
Hat jag bär
Till en sådan man som dig.
Aldrig du,
Hör det nu ..!
Ligga får hos mig.
Jag skall, som du, om kvällarne
Gå ut och jag skall tjusa karlarne (koketterar).
Gör som du vill,
Jag har sagt till,
Därefter rätta dig och nu godnatt (går mot dörren).

HERR SVIBELKVIST.

(Ifrigt.)

Gumman min,
Kom! Kom in,
Skall jag säga än en sak...
Var ej ond,
Jag har »bond'»
Och för dryckjom mer ej smak.

Svik ej mig,
Innerlig,
Trofast blir jag dig, min skatt.
Här får du
»Schaber» nu (tar upp ett par sedlar ur sin
plånbok och räcker henne),
Tag dem ... till en hatt.
Och gif mig nu en liten kyss.
Och låt oss glömma bråket, som var nyss (de kyssas).
Se så, allt väl,
Nu är, min själ,
Min gumma åter god och glad igen.

FRU SVIBELKVIST.

(Gladt.)

Allt är bra,
Aldrig ska'
Gubben komma hem nå'n natt.

HERR SVIBELKVIST.

Aldrig får,
(till publiken)
Ni förstår,
Gumman heller då ny hatt.

FRU SVIBELKVIST.

(Tar honom under armen.)

Kom, min vän,
Längese'n,
Sängen väntar innanför (gör en gest som åt
ett angränsande rum).

HERR SVIBELKVIST.

Ack, ack, ja,
Det ä' bra,
Jag nu hvila bör.

BÅDA.

Ja, så, godt folk, man sluta bör
Familjetvister, då man icke stör
Den frid, som jämt,
I sorg som skämt,
Bör finnas inom äktenskapets hamn.
(De gå ut arm i arm under det ridån går ned.)

»LURAD PÅ KONFEKTEN.»*)

Skämt med sång i en akt.

PERSONER:

ELIAS SPRÄTTHÖK, handelsexpedit.

THURE REDLIG, hans vän.

AGDA FIFFIG, Sprätthöks fästmö.

KAROLINA ÄPPELKVIST, fruktmånglerska.

EN SKOMAKAREPOJKE.

Händelsen passerar i Stockholm.

(Teatern: Ett snyggt möbleradt ungarlsrum. Tvänne sidodörrar, i fonden fönster. Till höger ett klädsåp. En byrå med toalettspegel på.)

FÖRSTA SCENEN.

SPRÄTTHÖK. (Nonchalant uppförande. Klådd å la snobb. Går af och an med händerna i byxfickorna.)

Ja, nu har jag det då riktigt på »gaffeln», endast jag visste hur jag skulle bete mig för att göra klokast... Gumman Äppelkvist är visser-

*) Får ej offentligt uppföras utan författarens medgifvande.

ligen en af de fulaste käringar jag någonsin skådat, men å andra sidan sedt, så har hon en vacker förmögenhet, som förgyller upp henne betydligt... Hundra tusen »krisch», det är något att sätta värde på i dessa bistra tider, ska' jag säga... Agda däremot, ja, hon är näpen, söt, med ett ord sagt – förtjusande, (tankfullt) men hon eger ett stort *fel* – hon är *fattig* i jämförelse med gumman Äppelkvist... Ja, hvad ska' man göra? Jag har för närvarande intet annat val än att ta' »trollet för guld», det är nog ej så rättskaffens, men man kan väl inte låta ett sådant här utmärkt tillfälle gå sig ur händerna... (inspirerad) ja, det ska' verkligen bli ett härligt lif! Först och främst blir man utaf med alla envisa, näsvisa, pockande och rent af mördande, ja, ekonomiskt mördande »björnar». Vidare behöfver man ej se på slanten, då det är fråga om att festa om en och annan kväll, ty mina gamla vanor går jag då absolut inte ifrån, vidare ska' man naturligtvis bli indragen i den finare världen och få lefva högt och nobelt samt kallas – *en man af värld!* (Ser på klockan.) Ja, den afgörande stunden nalkas, det går mig till hjärtat att behöfva ge lilla Agda »korgen»... men hvad gör man icke för pengar.

Sång n:r 1.

(Mel.: »Supa öfver kl. tolf» etc.)

Pengar lifvets lösen är,
Det man nogsammt känner.

Har man godt om mynt, jag svär,
Då har ock man vänner.
Man blir ansedd då för stor;
Blir med mången rik man bror,
Och hvar dag man mer sig »skor»,
(med en bred gest)
Växer och blir mäktig.

Samvetet ej finnes till
Då man pengar spanar,
Man står oberörd och still',
Hör ej hur det manar.
Kan »ett kap» man göra bra,
Skyndar man sig fort åsta'.
Är det ärligt ej – hvaba?
Hör ej alls till saken!

ANDRA SCENEN.

DEN FÖRRE, THURE REDLIG (inkommer hastigt
från venstra sidodörren. Vårdadt yttre).

REDLIG.

Det var minsann inte i går jag hörde dig
sjunga. Du tycks ha blifvit särdeles glad på senare
tiden.

SPRÄTTHÖK.

Innan jag besvarar din fråga tillåter du kan-
ske att jag hälsar dig goddag och välkommen
(räcker fram handen).

REDLIG.

Förlåt vän, jag är så distrait (räcker honom handen).

SPRÄTTHÖK.

Sätt dig här ska' du få en lustig historia till lufs (sätter medan detta uttalas fram en stol).

REDLIG.

Såå. Nå, det ska' bli intressant. Låt höra!

SPRÄTTHÖK.

Jo, var lugn för de'! För några dagar sedan fick jag i Dagens Nyheter ögonen på en ovanlig friareannons . . .

REDLIG.

Ovanlig?

SPRÄTTHÖK.

Ja, just ovanlig! Hör själf. (Tar upp en tidning ur fickan och läser.) »En äldre, aktningsvärd enka af bättre familj, utan barn, egande en förmögenhet af cirka 100,000 kronor, önskar den återstående tiden af sin lefnad till ledsagare en ung man med god och ädel karaktär. Förmögenhet behöfves ej.»

REDLIG.

Nå, än se'n?

SPRÄTTHÖK.

(Förnärmad.) Nå, än se'n? Jag svarade naturligtvis på denna annons, fick återsvar med foto-

grafi, fick ja... Och inom tre veckor, om allt går lyckligt, så är jag en rangerad karl.

REDLIG.

Nå, men Agda?

SPRÄTTHÖK.

(Fundersamt.) Agda, ja? Apropos, vill du ta henne, Thure?

REDLIG.

Tror du då, min bästa Elias, att kärleken är blott och bart ett lekverk?

SPRÄTTHÖK.

Bäste vän, låtom oss välja ett annat ämne!

REDLIG.

Men den där »ädla karaktären», hvarom talades i annonsen?

SPRÄTTHÖK.

Bah! Små saker.

REDLIG.

Nej, vet du, Elias, nu känner jag sannerligen inte igen dig och jag vågar nästan säga... Jag skäms att ha varit en vän till dig.

SPRÄTTHÖK.

Inte i den tonen. Det är inte så farligt, som du tror. (Går till klädsåpet och hämtar en ytterrock, den han lägger öfver en stol.) Du väntar väl litet

medan man piffar upp sig något, man måste vara elegant, ser du, ty snart har jag min rika enka här. (Går till spegeln, byter om krage, halsduk och manschetter, kammar sig etc.)

REDLIG.

Jag väntar, och medan du gör din omsorgsfulla toalett, ska' jag föredra' en visa, man kan ju kalla den — *toalettvisa*.

Sång n:r 2.

(Mel.: »Min salig farmor» etc.)

Hur än man här på lifvets stig
Sin bana går, är hufvudsaken
Att man förstår att föra sig,
Så att man faller rätt i smaken.
Ty, som man ofta nog har sett —
Den satsen blir ju tolererad —
Att man har bildning, dito vett,
Blott man på ytan är *polerad*.

Två Adams söner mötas där:
Den ene högförnämt syns blicka,
Den andre arbetsdräkten bär
Och kan sig ej så *nobelt* skicka.
Den första säkert då sig fann
— Jag vågar påstå — smått generad,
Då ej den andre var, som han,
På ytan putsad och *polerad*.

En liten ungmö, glad och nått
En dag i dig förälskad blifver;
Och fast hon är en smul' kokett,
Du trohetslöftet henne gifver.
Och för att nu förlofningen
Hon må i hast få eklaterad –
Om blott på ytan – dock, min vän,
Hon vet att visa sig *polerad*.

Där syns en herre, fin och grann!
Han är ju direktör i banken.
Men så en dag man plötsligt fann
Balans i kassan: – »De va' fanken!»
Helt säkert mången ropar då:
»Han, som med ordnar dekorerad
Så stolt sina bana syntes gå –
Han endast ytligt var *polerad*.»

En operasångerska du ser
En kväll på scenen excellera;
Hon skördar bifall mer och mer
Ock kan så stilig figurera.
Hon syns så skön och strålande
Och blir så lifligt applåderad;
Dock mången ses ironiskt le -- --
Med smink och tusch hon är *polerad*.

Och när så lifvets afton nås,
Och man en stoffhög blott är vorden:
Man förs till grafven – det förstås –
Att myllas ned i svarta jorden.
Men äfven då, det är ju visst,
Fast uti kistan isolerad,
Man vill den döde se till sist
Där ligga snyggt och fint *polerad*.

(Talar.) Nå, hvad tyckte du om den?

SPRÄTTHÖK.

Jo, den var inte så dum. Men nu är jag klar. Du gör mig väl sällskap på en liten promenad? (Tar på sig ytterrocken.)

REDLIG.

Ja, hvarför inte. (De gå. Det knackar.)

TREDJE SCENEN.

AGDA FIFFIG (enkelt, men smakfullt klädd, inkommer försiktigt, ser sig omkring).

Jo, det är en snygg juvel, Elias, *min fästman*. Han måste ha mycket med myror i hufvudet, då han kan vara nog tanklös att lemna sitt rum vind för våg. Jo, jo, han har väl sina tankar allt för mycket fästade på sin hundratusen-kronors-enka . . . Men, min käre herr Elias Sprätthök, snart gäller det, så pröfvas männen. Tusen sinom tusen gånger har han svurit mig sin trohet. (Kort paus.) Som jag på senare tiden hört, att det icke skulle

vara så alldeles helt med min vän Elias' ekonomi, beslöt jag mig för att på skämt införa en liten friareannons i Dagens Nyheter. Bland de 199 svaren tog jag ett ur högen och tänk eder min förvåning, då jag läser följande: (Tar upp ett bref ur fickan och läser:) »Högt ärade fru! På grund af att jag är totalt i saknad af lämpliga fruntimmersbekantskaper, tager jag mig friheten svara på Eder annons. Jag är af den mening att äkten-skap ej böra ingås i unga år, synnerligast ej å kvinnans sida. Ja, min högt ärade fru, att dömma af annonsen, tycks Ni vara en god kvinna, och att Ni fordrar en god man med ädel karaktär är ju alldeles naturligt. Någon förmögenhet eger jag icke och dess bättre fordrar Ni heller ingen sådan. Men jag eger dock andra, vida dyrbara egenskaper, hvadan jag tryggt kan säga, att vi, min fru, skola blifva ett lyckligt par.» (Skrattar.) Har man någonsin sett på maken? (Ser ut genom fönstret.) Men se där går gumman Äppelkvist. (Öppnar fönstret och ropar.) Madam . . . madam Äppelkvist. (Vinkar med handen.) Kom in, madam, kom in!

FJÄRDE SCENEN.

DEN FÖRRE. KAROLINA ÄPPELKVIST (med en korg på armen, niger djupt ett par, tre gånger).

AGDA.

Nå, madam, hvad nytt?

KAROLINA.

(Hastigt.) Åh, kära hjärtandes, karlen var alldeles galen i mig, han föll på knä, han omfamnade mig och han kysste mig flere gånger å rad.

AGDA.

På bara mun?

KAROLINA.

Ja, kära hjärtandes, på bara mun, jag ville streta emot, men det hjälpte inte.

AGDA.

(Afsides.) Det måste gå bra långt när en helt ung man kysser en 60-årig gumma, som han förut aldrig sett. (Högt.) Ja, ni var också rätt förtju-sande i den charmanta sidenklädningen...

KAROLINA.

Ja, kära hjärtandes, och den äkta sjalen och hatten... Ja, kära hjärtandes, hvad jag var vräkig!

AGDA.

Nå, när skulle ni träffa honom nu?

KAROLINA.

Kl. 5. Kära hjärtandes, jag måsta skynda mig och kläda om mig, hon är redan slagen half.

AGDA.

Ja, skynda sig fru Äppelkvist, glöm inte mina instruktioner. Se här en femma. (Tar upp portmön-nän och räcker henne en sedel.)

KAROLINA.

(Tar sedeln och niger flerfaldiga gånger.) Tack, snälla fröken. Kära hjärtandes, så mycket pengar. Så mycket förtjänar jag knappast på en vecka, när jag sitter på torget och säljer äpplen. (Går.)

FEMTE SCENEN.

AGDA (ensam).

Jaså, min käre Elias, du föredrar en 60-årig torgmånglerska framför mig och detta i hopp om att du skall bli rik. Jag skulle inte säga så mycket därom, om du hade varit nog ärlig att gifva mig del af dessa dina planer... det vill säga, gifvit mig en »korg», men nu har du mig i reserv. Du resonnerar så: Mister jag gumman Äppelkvist och hennes 100,000, så återstår mig Agda, hon eger ju ända ett par tusen och bättre något än intet. Nej, då har Thure Redlig mera gjort sig förtjänt af min kärlek och min förmögenhet.

Sång n:r 3.

(Mel.: »Mitt hjärta har råkat i klämma» etc.)

Fast falskt mot mig du velat spela,
Det skall icke lyckas ändå.
Ej ostraffadt ska' du få fela,
Din dom, ska' min vän, snart du få.
En »korg» jag så präktig dig gifver,
Du skall bli förlägen däråt.
:|: Och nu på »grått papper» jag skrifver: :|:
(skrifver på ett papper och lägger på bordet)
:|: En fara du har i försåt. :|: (Skyndar ut.)

SJETTE SCENEN.

SPRÄTTHÖK. THURE REDLIG. (Båda rökande
cigarrett.)

SPRÄTTHÖK.

(Gnolar.) »Att vara med om slik kampagn ...»

REDLIG.

Du är hjärtlös, Elias!

SPRÄTTHÖK.

Nå, så har du hjärta för mig också, då!

REDLIG.

Ja, du må skämta, jag skall dock underrätta
Agda om förhållandet, var viss därpå!

SPRÄTTHÖK.

Som du vill. Jag är sauverad!

REDLIG.

Hvad fan är det där? (Tager brefflappen på
bordet och läser.) »En fara... du... har... i...
försåt...» Det låter, min själ, inte lofvande.

SPRÄTTHÖK.

(Ser mycket tankfull ut.) Tog du det från bordet?

REDLIG.

Ja visst. Det såg du väl. Kanske vet din
Agda redan om alltsammans, kanske har hon varit
här för att varna dig. Vi glömde ju låsa dörren
när vi gingo ut. Hvem som hälst har kunnat varit

här inne. Jag råder dig: Tag Agda, med henne blir du i alla fall lyckligast.

SPRÄTTHÖK.

Ah! Nu förstår jag. Du tog icke denna papperslapp från bordet, du tog den ur din egen ficka, du har själf skrivit den, du vill göra mig orolig... Jag förstår, men det lyckas dig dock inte. (Det knackar.) Nu är hon här! Du måste gömma dig, Thure!

REDLIG.

Ja, jag vill sannerligen inte bli åsyna vittne till några galna uppträden... Men hvar skall jag gömma mig... i skåpet kanske?

SPRÄTTHÖK.

Ja... nej! (Pekar mot högra sidodörren.) Gå in i det lilla rummet där... Men stör oss inte, hör du det!

REDLIG.

Var lugn! (Afsides.) Jag önskar jag vore fan i våld härifrån. (Går in i det anvisade rummet.)

SPRÄTTHÖK.

(Går fram till spegeln.) Ja, jag är charmant! (Ytterligare en knackning höres.) Kommer strax! (Går och öppnar.)

SJUNDE SCENEN.

DE FÖRRE. EN SKOMAKAREPOJKE.

SKOMAKAREPOJKEN.

Här är en räkning från mästarn till herr Sprätthök. (Lemnar fram ett papper.)

SPRÄTTHÖK.

(Slår med båda händerna.) Dra för fan i våld med alla räkningar i dag. Säg din mästare, att han får pengar en annan gång. Jag har inte tid nu.

SKOMAKAREPOJKEN.

(Spetsigt.) En annan gång är en skälm och förresten törs jag inte komma hem utan pengar, för då får jag smaka spannremmen.

SPRÄTTHÖK.

Nå, då ska' jag ge dig upprättelse i förväg. (Ger honom en slant.) Se här, allons nu! (Skomakarepojken går mumlande.)

REDLIG.

(Framkommer på scenen skrattande.) Ha, ha, ha! Det där tycktes inte vara något godt förebud.

SPRÄTTHÖK.

Skrattar bäst, som skrattar sist.

REDLIG.

(Fortfarande skrattande.) Ja visst, ja, visst!

SPRÄTTHÖK.

Ja, nog hade det varit ett aber, om hon skulle ha kommit nu i samma vefva. Hon tar mig naturligtvis för ett praktexemplar af unge män. (Sjunger.)

Sång n:r 4.

(Mel.: »Korpral Sprätt.»)

Jag är i sätt och seder för gumman jag,
En man utaf det allra som bästa slag.
Mitt tal det är, jag vågar, helt *comme-il-faut*
Och ingen skall »ur brädet» mig kunna slå.

Jag är så öm och artig mot henne jämt...
Tänk om hon bara visste, att det var skämt.
Att gumman jag ger tusan... men pengarna...
Ja... Att de hundra tusen jag blott vill ha!

(Talar.) Ja, då fick hon väl »dändimpen» på fläcken.

REDLIG.

Och du två välförtjänta »korgar».

SPRÄTTHÖK.

Du börjar bli odräglig. Du gör nu klokast
i att lemna mig ensam.

REDLIG.

Om jag vill, ja!

SPRÄTTHOK.

Så gör hvilket fan du vill då, jag hoppas dock, att jag är herre i mitt eget rum.

REDLIG.

Med hopp om, att snart bli det i ditt *eget hus*. (Det knackar.) Jag gömmer mig. (Springer in till höger.)

ÅTTONDE SCENEN.

SPRÄTTHÖK. KAROLINA ÄPPELKVIST (ytterst elegant, men något omodärnt och uppseendeväckande klädd).

SPRÄTTHÖK.

(Går och öppnar.) Stig in, stig in, min älskade. (Mycket tillgjordt under hela denna dialog.) Välkommen, oändligt välkommen mitt hjärtas utkorade. (Sätter fram en stol.) Sitt ned, min ängel.

KAROLINA.

Nej, men kära hjärtandes, hvad du är artig, min lille Elias!

SPRÄTTHÖK.

Artig? Är det icke ens plikt att vara förekommande mot sin hjärtevän, du, som för mig skall utbyta jorden mot ett himmelskt paradiset.

KAROLINA.

Kära hjärtandes, Elias lille, hvad du talar vackert och förståndigt.

SPRÄTTHÖK.

(Afsides.) Hon är förtjust i mig! (Högt.) Ja, jag har också fått en mycket fin och bildad uppfostran.

KAROLINA.

Ja, det hörs nog på dig. Kära hjärtandes hvad jag är lycklig, som får en sådan man. God, ädel, stadgad karaktär. (Afsides.) Stadgad karaktär!

SPRÄTTHÖK.

(Afsides.) Stadgad karaktär!

KAROLINA.

Alla goda egenskaper äro hos dig förenade.

SPRÄTTHÖK.

(Afsides.) Det där låter inte så illa. (Högt.) Ack ja, älskade! För dig vill jag bli allt, göra allt och vara allt.

KAROLINA.

Kära hjärtandes, hvad jag känner mig öfverlycklig. Det måste varit en ängel, som ingaf mig den idéen, att annonsera efter en man.

SPRÄTTHÖK.

Ja, och en ängel, som ingaf mig den idéen att svara på denna din annons. (Tar en stol och sätter sig bredvid henne.) Nå, min utsägligt rara, (tager hennes hand) när skall det afgörande ögonblicket komma?

KAROLINA.

Om tre veckor, kära hjärtandes!

SPRÄTTHÖK.

Tack, min lilla hjärtevän!

Sång n:r 5.

(Mel.: »Gamla knalle får kring verla gå» etc.)

Hipp hurra, så är jag lycklig nu,
Jag mig får en rar och präktig fru,
Ja, en utmärkt gumma,

(Afsides.)

Som nog ej ska' brumma.

(Till henne.)

Eller hur, min vän, hvad säger du?

KAROLINA.

Ja, jag säger äfven jag, försann,
Att jag får mig nu en präktig man,
Öm och god tillika,
Skall du mig ej svika –
Något bättre val ej göras kan.

SPRÄTTHÖK.

Nå, min älskling, skola vi inte på denna så viktiga dag, gemensamt dricka ett glas punsch. Jag har visserligen intet hemma, men med din tillåtelse ska' jag gå efter. Jag är tillbaka om fem röda minuter.

KAROLINA.

Det ska' smaka godt. Kära hjärtandes, skynda dig, Elias! (Elias springer ut.) Ha, ha, ha! Så har

jag, stackars fattiga fruktmånglerska, på sammanlagdt fem timmar förtjänat 10 kr. Det är pengar det, ska' jag säga, men så har jag också spelat mina kort, eller rättare frökens kort, alldeles förträffligt.

NIONDE SCENEN.

DEN FÖRRA. AGDA FIFFIG.

KAROLINA.

Kära hjärtandes, är fröken här nu. Jo, nu är allt klappadt och klart.

AGDA.

Godt! Madam kan gömma sig i klädskaftet där, så länge. (Karolina klifver in i klädskaftet.)

TIONDE SCENEN.

AGDA (ensam, gnolar).

(Mel.: »Bort med kärlek.»)

Ja, så fick jag honom pröfva,
Men han profvet ej bestod . . .

ELFTE SCENEN.

DEN FÖRRA. SPRÄTTHÖK (kommer inspringande, andfädd, med en punschbutelj i handen. Stannar förlägen midt på golfvet och stirrar på Agda).

AGDA.

Det var rysligt, hvad du ser förskrämd ut!

SPRÄTTHÖK.

(Stammande.) Ha... ar du... int... te...
se... sett... nå... got... äl... äl... dre... frun-
tim... mer... här?

AGDA.

Jo, här var verkligen ett fruntimmer när jag kom, men hon aflägsnade sig så hastigt, att jag knappt såg hvart hon tog vägen.

SPRÄTTHÖK.

(Ifrigt.) Kors i all' min da'r, har hon gått, det var min gamla mor, som var inrest för att hälsa på mig... Hvad sade du åt henne?

AGDA.

(Afsides.) Att hon skulle gömma sig. (Högt.) Inte ett ord... Men hör du, din mor är ju död, om jag inte missminner mig?

SPRÄTTHÖK.

Död..., död..., ja, visst är hon död, det var min *fostermor*, förstår du.

AGDA.

Nå, hon hittar väl hit igen, om hon hittat härifrån, antar jag.

SPRÄTTHÖK.

(Afsides.) Ja, de' vete gudarne, det är bestämdt ugglor i mossen. (Högt.) Ja, låtom oss inte tala

härom, min lilla älskling, sanningen sagdt, så har jag aldrig haft någon vidare kärlek för min fostermor, så...

AGDA.

Så det kvittar dig lika, om hon kommer igen eller inte, menar du?

SPRÄTTHÖK.

Inte så alldeles... Har du så stygga tankar om mig, min lilla engel (skall taga henne om lifvet).

AGDA.

(Stiger åt sidan.) Låt mig vara!

SPRÄTTHÖK.

Är du ond, Agda?

AGDA.

(Förvånad.) På hvem skulle jag vara ond, därtill har jag väl ingen orsak?

SPRÄTTHÖK.

(Afsides.) Hon vet intet! (Högt.) Nej, men, ser du, min lilla älskling, det finnes så mycket små förtreter här i världen, som spela oss tusende små elaka spratt... men ett annat ämne, min söt-nos. (Tager hennes hand, den hon godvilligt räcker honom.) Älskar du mig som förr, Agda?

AGDA.

(Vänligt.) Hvarför frågar du så, Elias, tviflar du på mig?

SPRÄTTHÖK,

(Inspirerad.) Tvifla på dig? Hur kan du säga så, dig, som jag älskar öfver allt på jorden.

AGDA.

Tack därför!

SPRÄTTHÖK.

(Försöker kyssa henne, men hon drar sig undan.) Du vill icke ge mig en kyss?

AGDA.

Nästa söndag. Då skola vi förlofva oss.

SPRÄTTHÖK.

(Afsides.) Borde man inte skjuta opp ett par veckor ändå? (Högt.) Jag är redo. O! Min lycka är för stor. (Afsides.) Fast den kunnat vara och kanske blir 98 gånger större.

AGDA.

Ej så stor som min.

SPRÄTTHÖK.

Vår lycka blir väl lika stor å ömse håll, mitt hjärtegryn . . . Men behagar du inte ett glas punsch, lilla Agda? (Sätter punschbuteljen på bordet, springer ut genom vänstra sidodörren, kommer strax åter med en serveringsbricka och tvänne punschglas, vänder sig åt publiken medan han korkar upp buteljen. Agda smyger sig hastigt ut genom samma dörr, återkommer och sätter ännu ett glas på brickan. Så där ja. (Skall slå i glaset. Förvånad.) Hvad ser jag, *tre glas!*

AGDA.

(Skrattande.) Ja, för hvem är det tredje?

SPRÄTTHÖK.

(Med pathos.) Ja, för hvem?

AGDA.

Slå i du!

SPRÄTTHÖK.

(Slår i två glas, fattar det ena.) Skål, min lilla hjärtevän!

AGDA.

(Fyller i det tredje glaset och ropar.) Madam, kom fram!

TOLFTE SCENEN.

DE FÖRRA. KAROLINA ÄPPELKVIST (kommer fram ur skåpet och niger djupt).

SPRÄTTHÖK.

(Vacklar baklänges i en stol.) Lurad på konfekten!

AGDA.

Jo, jo, min käre herr Sprätthök, kvinnorna äro inte så alldeles att leka med, som ni har föreställt er. Denna madam Äppelkvist, fruktmånglerska, har jag att tacka för att jag inte blifvit kastad i armarne på en man, som så likgiltigt handterar det skönaste jorden eger — kärleken.

TRETTONDE SCENEN.
DE FÖRRA. THURE REDLIG.

REDLIG.

(Framkommer. Allmän förvåning.) Nu har jag hört nog, Ni har varit sträng, fröken Agda, men rättvis, och du, Elias, du har fått din lön. När man har en sådan fästmö, som du *har haft* och man på allvar svarar på första bästa friareannons man får se i bladen, då får man också själf stå sitt kast och finna sig i att – *bli lurad på konfekten.*

AGDA.

Och Eder, herr Redlig, känner jag bättre än min egen f. d. fästman. Jag tager mig härmed själf friheten att fria: Vill Ni ha mig? (Räcker honom handen.)

REDLIG.

Tack, Agda! (De omfannas och kyssas.)

AGDA.

Och här, madam! (Räcker henne en sedel.)
Tack för besväret.

KAROLINA.

Kära hjärtandes! Tack så mycket! (Niger djupt flerfaldiga gånger.)

REDLIG.

Finn dig i ditt öde, Elias. (Springer ut efter ännu ett glas och fyller i.) Drick nu vår, de nyför-

lofvades skål. (Bjuder omkring brickan. Alla utom Sprätthök fatta ett glas.)

SPRÄTTHÖK.

Nej!

REDLIG.

Skål! Och bättre lycka nästa gång!

ALLA (utom Sprätthök).

Bättre lycka nästa gång, skål!

AGDA och REDLIG.

(Gå arm i arm mot dörren.) Farväl herr Sprätthök! (De gå.)

KAROLINA.

Kära hjärtandes, så tråkigt för herrn. (Under ideliga nigningar. Adjö, adjö! (Går.)

FJORTONDE SCENEN.

SPRÄTTHÖK (ensam, reser sig från stolen, går fram och tager buteljen).

Skål, min lycka! (Tömmer buteljen.)

Sång n:r 6.

(Mel.: »Uppå ytan» etc. ur »Sockenskomakaren».)

Fast jag på konfekten lurats,
Det gör ingenting, min själ,
Har vårt skämt blott eder roat,
Då är allting godt och väl.

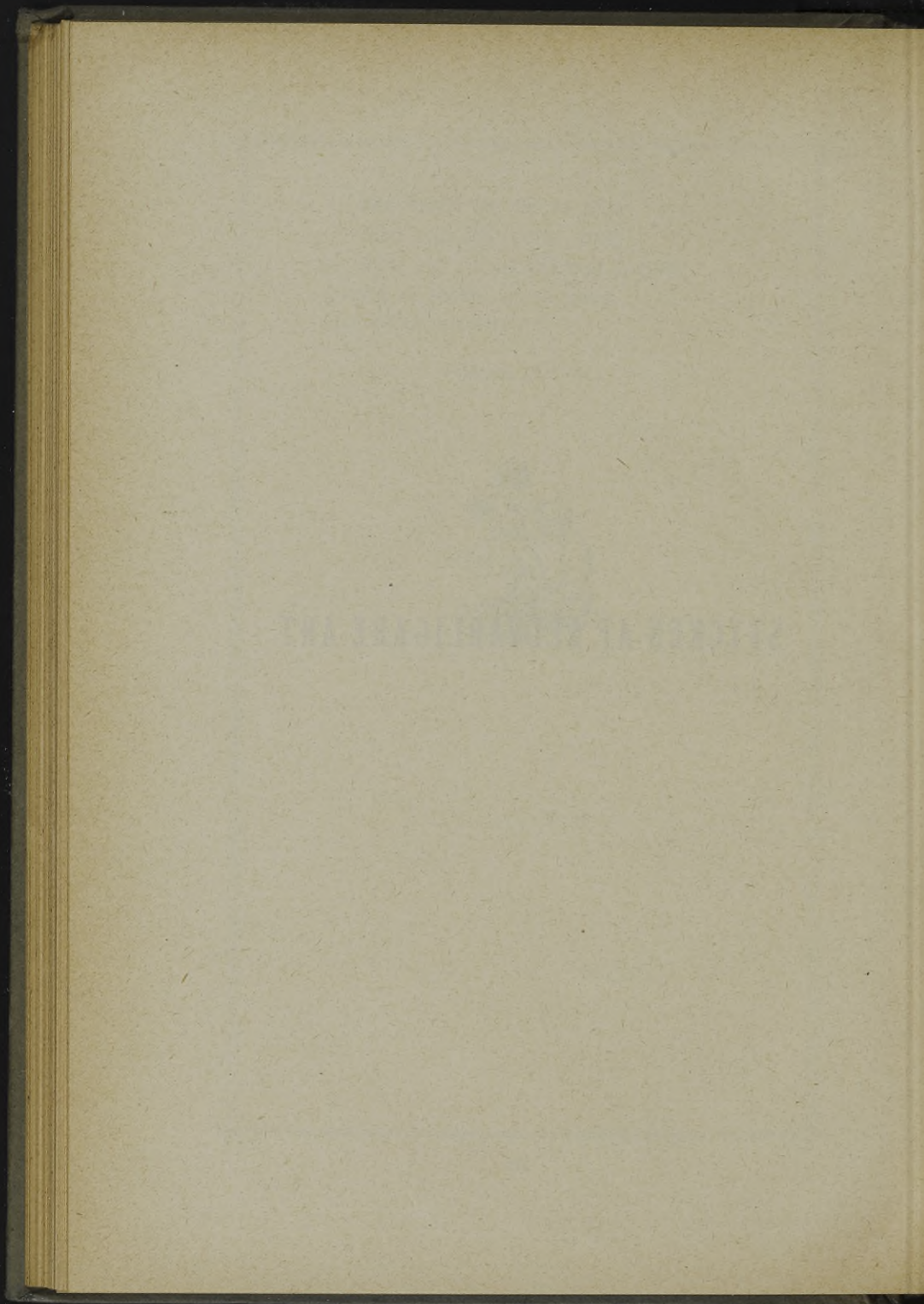
Nu, farväl jag får er säga
Med min lilla enkla sång,
Men jag vill så hjärtligt hoppas,
Att vi mötas än en gång.
(Tar hatten och går.)

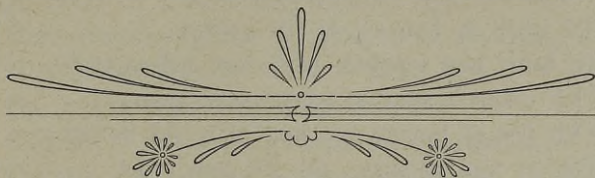
(Ridån går ned.)

II

STYCKEN AF ALLVARLIGARE ART

»HVEM ÄR HON...?»

Det finns en elak dam uti vår tid,
(Jag tror för öfrigt att alltjämt hon funnits).
Hon söker att förbittra livvets strid
Med lögn och ränker, som så listigt spunnits.
Och till en hvar en malörtsdryck hon räcker,
En dryck hvars flod sig öfver världen sträcker.

Hon eger godt förstånd, har utmärkt sätt,
Hon väl förstår att gå sin bana varligt.
Att blifva henne kvitt är icke lätt,
Fast ofta nog är hennes sällskap farligt.
Du det förstår ej – därpå icke tänker,
Du vet ej, du, hur hon i dyn dig sänker.

I koja låg, som uti praktfullt slott,
Att träda in hon sig ej alls generar,
Ja, hvart hon kommer tycks hon trifvas godt.
Och mången strax ej gästen observerar,
Och fast ej bjuden ta'r hon plats vid bordet,
Där är hon härskare, där för hon ordet.

Hon kryper och hon slingrar fram sin väg --
Ibland lik haren söker hon sig gömma, --
Till sin natur så är hon ytterst feg,
Hvad nyss hon sa', ja, det kan strax hon glömma.
Det oaktadt, *de* finns som älska damen
Och kring porträttet guldförgyller ramen.

Hon stundom smyger in i barnens ring;
Hon finns på ställen där man minst det anar.
Att härja, nedslå, smärta, gifva sting,
För hvar minut hon efter offer spanar.
Och den en stund vill henne ge sitt öra
Får mången underlig historia höra.

Hon ömsom är tigrinna; ömsom lam,
Och mycket vackert kan hon lägga orden:
Ibland sin mening blott hon hviskar fram,
Ibland den skrikes ut kring hela jorden.
Och kan ditt rykte riktigt svart hon måla,
Då är hon nöjd, då hennes ögon stråla.

Ja, sådan är hon: Elak, småsint, feg,
Och med sin »gadd» så giftig inom gommen,
Hon nästan, från du ta'r ditt första steg,
Dig troget följer intill ålderdomen.
Och sist – fastän till grafvens ro du bäddas,
Du från den damens ondska icke räddas.

Jag nu försökt att måla hennes bild
På det en hvar må henne se vid dagen.
Helt säkert blir hon rasande och vild
Och kommer kanske riktigt nu i tagen.
Men jag blott måladt efter »originalet»
Den dam, som här jag nämna vill – *förtalet*.

FRISK LUFT!

Blåsen friska vindar,
Sjungen uti kör;
Rensa unkna luften
Och en frisk inför!
Blåsen bort det gamla
Damm, som lagrat sig;
Vräken bort allt hinder,
Rödjen klar en stig!

Blåsen friska vindar,
Samlens i en här;
Fäll med brak och dunder
Allt som ruttet är!
Leta fram allt murket,
Som sig gömmer väl.
Blif den *nya* tidens
Friska, starka själ!

Blåsen friska vindar
Öfver land och haf!
Skaka penningfursten,
Ruska nödens slaf!
Blåsen så det hviner
Uti hvarje knut,
Gör på den förskämda
Luften – *evigt slut!*

TIDNINGS- »TYPEN».

Flinka fingrar foga
Stil vid stil i rad:
Det ska' »knogas» undan
Nu, till nästa blad.

Det skall ut i staden
Innan sol går opp —
Läsas och begrundas,
Gifva sorg och hopp. —

* * *

*

Men fast svarta typer
Tala tydligt språk,
Mången icke känner
«Blusmans» slit och bråk.

Hur han städs får vaka
Invid press och kast,
För att andra tjäna
Utan ro och rast.

Men gå fram din bana,
»Typ», med hopp och mod!
Vet ditt verk är ädelt
Och din gärning god!

»OÄKTA.»

Det var en mörk och disig vinterkväll;
Det stormade, det snöade och yrde,
Och en och hvar, som egde nu ett tjäll
Så nöjda och belåtna hemåt styrde.

Då syntes hon, en kvinna, arm och tärd,
Så långsamt framåt stapplande sin bana,
En kvinna, ensam uti denna värld
Och hvars historia nog man kunde ana.

Det var för kallt och ruskigt nu att se
På nödens bleka barn direkt i synen —
Och mången hördes slunga ut sitt: «Ve!»
Och skarpt och hotfullt rynka ögonbrynen.

Jag sade: Ensam hon i världen var,
O, nej! Det vore ändå någon lycka.
Inunder schal'n en varelse hon bar,
Den hon vet ömt intill sitt hjärta trycka.

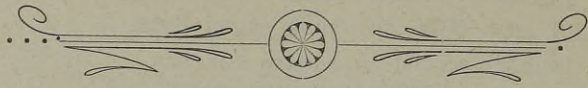
För bister köld hon måste skydda det,
Fast själf af kyla och af nöd hon svigtar ...
Och hvarf hon kommer, endast med förtret
Man henne hör då hon sitt öde biktar.

Till slut hon föll – i kall och isig famn,
Där snart till is förkrymte hennes hjärta.
Och lille pilten, utan far och namn,
Blef ock befriad ifrån lifvets smärta.

* *
*

O, män'skobarn, må bli din lott
Att ständigt, ständigt göra godt,
Så långt sig din förmåga sträcker.
Döm icke hårdt ett vilse barn –
Ty vet, du är dock själf ett flarn,
Din kraft till evigt sig ej sträcker!

VAR DIG SJÄLF!

Hvi äflas du ständigt i världen
Om lycka, om ära och makt?
Hvi knuffas och träng's du på färden
Och dåras af gyllene prakt?
Allt är blott ett irrbloss, som flammar,
En glans, som ej varaktig är,
Ett gyckelspel endast som ammar
Af stormiga tankar en här.

Nej, bort med allt onödigt glitter
Och bort med allt fjäsk och allt prål!
Kör hän detta *jag* som blott sitter
Och dricker med högmodet skål.
Dig tvätta från sminket, som gömmer
Ditt inre – din *verkliga* själ;
Som gör att ditt mål du förglömmer,
Ditt mål: *Göra godt, göra väl!*

Tro ej att din hjälp är för ringa,
Om ock den kan liten se ut,
Gör blott *hvad du kan* att betvinga
Den nöd hvarpå nu ej ses slut.
Se bort ifrån ramper som stråla,
Från lycka, beröfvad de små.
Låt *sanningens* pensel få måla
Eländet från kyffe och vrå.

EN MODERS RÅD TILL SIN DOTTER.

(Efterbildning.)

»Min flicka, snart får du ej mera
I stugan sitta, här hos mor;
Du ska' nu världen själf probera,
Ty du är gammal nu och stor!

Och därför kan det ju ej skada,
Om du en stund vill höra på,
Ty hvad jag säger är ej *svada*,
Du kan däraf nog nytta få!

Vår värld har nog en massa brister,
Det kan jag icke neka för,
Och ofta står man som »i klister»
Och vet ej hvart man vända bör.

Du alltid skall försiktig vara
Och akta dig på alla sätt.
Var viss: Det lurar mången fara
Det minsta man går vägen snedt!

Ett lyte ondt vår tid just eger,
Det heter: *Högmod*, rätt och slätt,
Och det, mitt barn, minns hvad jag säger,
Har mångens djupa fall beredt!

Tro ej dig, flicka, fullgod vara,
Om till ditt yttre snygg du är!
På *godhet* bör du aldrig spara,
Det bättre dig än siden klär!

Var mild alltjämt emot din nästa,
Och döm för hårdt ej andras fel:
Ty kanske då att hos de flästa,
Ditt eget rykte står på spel.

Du bör för vänner väl dig akta
Och se att uppsåtet är godt:
Knyt vänskapen försiktigt, sakta,
Och haf för all del ej för brådt!

Men kan du *ärlig* vänskap finna,
Gif *ärlig* vänskap då igen:
Ty du skall därpå mycket vinna,
Att ha en verkligt trofast vän!

För *smygvägar* dig akta noga,
Var rätt fram uti hvarje sak!
Du efter ödet bör dig foga —
Allt går ej i ens egen smak!

Att vara dygdig, vara ärlig,
Det är din plikt, naturligtvis!
Se ingen möda för besvärlig,
Då ta'r du aldrig »första pris!»

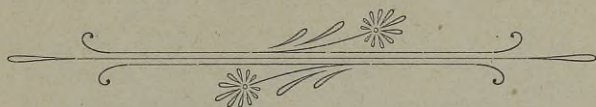
Nu kommer här ett viktigt stycke! ...
Mitt barn, vet du hvad kärlek är?
Jo, det är kvinnans bästa smycke,
Då *ren* hon den i hjärtat bär!

Sök ej en man med *fina* seder,
Som synes högt i världen stå.
Nej! Sök en man, som dig bereder
Ett hem, där frid och trefnad rå!

Och om du väl har blifvit maka,
Fått eget hem och egen härd,
Var noga uti allt och vaka
Med omsorg om din lilla värld!

Om dessa råd du nu vill lyda,
Man ej så lätt din lycka stjäl.
De för din framtid godt betyda,
Och nu mitt barn: Farväl, farväl!»

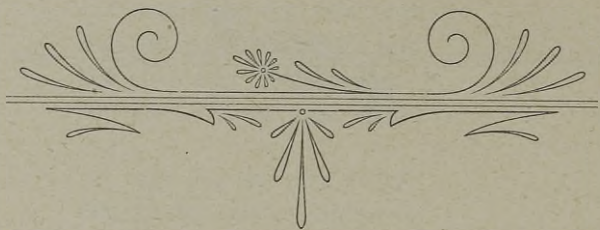

EN KORT VISA.

Jag vill en visa sjunga
I sol och sommarda'r,
Om kärlek blott och glädje,
Om himmel blå och klar.
Om bäckens lugna yta,
Om källans ystra språng,
Om blomman uti lunden,
Om härlig fågelsång.

Jag vill en visa sjunga
Om mörka furuskog,
Om troll och féer och gastar.
Om sol som härligt log.
Om sunnanvind i kvällen,
Som svalka härlig ger.
Om lugn i berg och dalar,
Om allt – jag vet knappt mer.

BARNHUSBARNET.

Hvar hennes vagga stått, hon visste ej.
Af fader, moder icke heller, nej,
I detta lifvet hon dem icke kände.
Ty när den lilla hit till världen kom,
Man ville »brottet» icke veta om,
Och därför henne till *barnhuset* sände.

Men åren ila som på vingar bort.
Ack, hvad vår barndomstid ändå är kort!
Re'n skulle hon nu ut i vida världen.
Med tvänne tomma händer där hon stod,
Men dock med kvinlig dygd och hopp och mod:
Tre goda vapen uppå lefnadsfärden.

Nu plats uti en syfabrik hon fick.
Men ofta vemod låg i hennes blick,
Förtjänsten knappast sig till maten sträckte.
Då kom i hennes väg, en dag, en man,
Hon honom högsint, god och ädel fann
Och ärligt, trofast honom handen räckte.

Och *hennes vård* tog han sig genast an!
Ej såg hon elden, som i ögat brann,
En lustans eld, som intet godt betydde.
Att han var god och öm, det var ju nog,
Och att hans hjärta »blott för henne slog»;
Ej då med tvifvel hon sin hjärna brydde.

Hans fagra löften troddes af »hans vän».
Hon lät besegra sig af honom, men
En dag hon ser sig öfvergifven vara.
Där stod hon, skändad, hölj'd af blygd och skam,
Men *han* blef ärad, hvar han än gick fram,
För bådads felsteg får hon ensam svara.

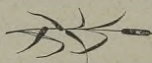
Men icke hörs hon döma honom, fast
Han henne svek och hennes hjärta brast,
O, nej! Hon kan så mildt ju allt förlåta.
Hon honom ser ännu, som förr hon såg,
Då slutet hårdt hon i hans armar låg,
Och vid det minnet ses hon hejdlöst gråta.

Nu står hon åter utan skydd och stöd
Och höres hviska: »Bäst att vara död,
Och blott mitt barn jag såg i goða händer».
Den lille ömt hon sluter i sin famn
Och gång på gång hon hviskar *bådas* namn,
Och hoppfullt emot himlen blicken sänder.

* *

*

I, grymme män, som älsken blott på lek,
Som gifven kyssar, ljufva ord och smek,
O, tänken på de arma I förfören!
De flesta fallna kvinnor, som vi se,
Förförda blifvit, nu de ropa: »Ve!»
Och sälja sig för några lumpna ören.

HVI DÖMER DU?

O, män'ska säg, hvi dömer du,
Då du en vilsen ser?
Om lyckan mot dig strålar nu,
Om glädjen mot dig ler,
Så vet, att glädjen bytas kan
I sorg, helt snart, en dag.
Och fast nu lyckan hägrar grann,
Kan snart dess glans bli svag.

Du ser en man på gatan där,
I lumpor är han klädd:
»Som man är klädd» – han nu sig lär –
»Så blir man också hädd».
En skärf då gif, och du skall se,
Hur vänligt blicken ler.
Din godhet gör, att han kan le –
Hvad vill till lön du mer?

Gå alltid modigt fram din väg
Och trotsa stormens gny!
Rent ut ditt hjärtas mening säg,
Förtryck och våld, dem sky!
Och lindra sorgen hvar du kan,
Och torka smärtans tår.
Stöd den, som stapplande du fann; –
En gång din lön du får!

VAR PÅ DIN VAKT!

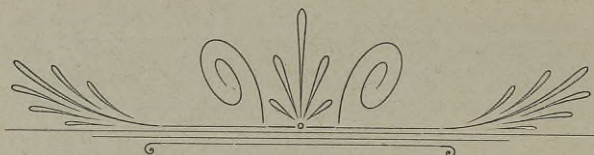
När orättvisa och våld du ser,
När ej den ringe sin lön man ger,
När orätt brukas en gifven makt,
Sjung ut din mening, var på din vakt!

När oskuld bryts som en blomma ned,
När kif man stiftar, där förr var fred
Och där man grunden till lycka lagt:
O, säg din mening, var på din vakt!

När tadel möter en sträfsam man
Därför att ärlig han var och sann,
När hjärtat glömmes för yttre prakt,
Fram med din tanke, var på din vakt!

Vi äro bröder! Kring jordens rund
Vi borde alla i ett förbund
Oss sammansluta -- just till en makt,
Som stod för *sanning* och *rätt* på vakt!

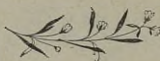

SJUNGEN, SMÅ FÅGLAR.

(Mel.: «Hvi längtar du åter» etc.)

Små fåglar, små fåglar, ack sjungen för mig,
Er sång är så ljuflig att höra!
Och skulle på vandringen villas min stig,
Er sång till besinning kan föra.
Ja, kvittra, små fåglar, på er melodi,
Låt sången få ljuda, så klangfull och fri.
Jag lyssnar, jag lyssnar så gärna.

När törnen på vägen vill sarga min fot,
När världen jag ser med dess hvimmel,
Ack, lär mig, små fåglar, att då stå emot,
Gif mig hvad i egen – en himmel.
Ja, drillar er sång och förjaga all strid:
Jag glömmar all oro, all smärta därvid
Och lyssnar och lyssnar så gärna.

PÅ KYRKOGRÅDEN.

Stilla frid
Hvilar i de dödas gårdar;
Skymningstid
Bredt sig öfver kors och vårdar.
Träden susa sakta, sakta,
Som de ville säga: Akta, akta,
Stör ej här de dödas ro.

Ungmö, där,
Hvarför dröjer du på kullen?
Hvilar här
Någon kär vän under mullen?
Icke skall du sörja, gråta,
Det är lifvets gång... dess gåta
Ännu för oss olöst står.

VÅR.

Strålände,
Prålände
Solen sig höjer;
Glädje
Och lifskraft
Hos män'skan sig röjer.

Sjungande,
Gungande
Lärkan sig svingar;
Härlig
Och ljuflig
Nu vårhymnen klingar.

Porlande,
Sorlande
Bäcken framflyter,
Krusvåg
i strålgans
Skönt solljuset bryter.

Lekande,
Smekande
Vårvindar susa,
Böljan
Ses stranden
Med kyssar berusa.

Drömmande,
Glömmande
Strider och smärta,
Hoppas
Så månet
Nu älskande hjärta.

Dröjande,
Böjande
Mig för det sköna,
Vill med
En sång jag
O, vår, dig belöna!

TILL HENNE.

Ljufva väsen, jag är din,
Din i lust och nöd.
Och du lofvat att bli min,
Min i lif och död.

Hvart omkring mig än jag ser
Skådar jag din bild.
Ser hur kärleksfullt du ler,
Glad och god och mild.

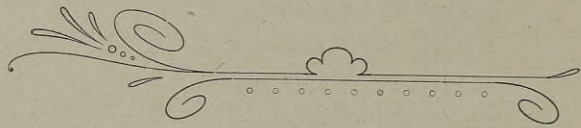
Älskade! Jag hör din röst
Än i vindens sus,
Än uti mitt eget bröst,
Än i bäckens brus.

Lyckan har jag funnit re'n
Då jag funnit dig;
Ty jag vet, att du allen'
Ej kan lämna mig.

Från den gång jag först dig såg
Minnes jag dig än;
Du blott legat i min håg,
Endast du, min vän.

Flärdfri är du, oskuldsfull,
Nu hör du mig till.
Jag emot all världens gull
Dig ej byta vill.

JAG VILLE VARA ...

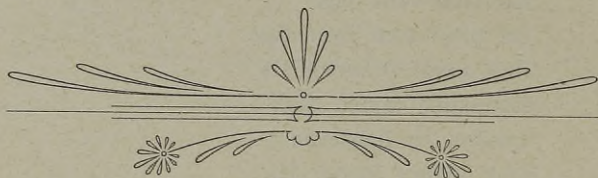
Jag ville vara, jag,
En fågel, som hvar dag
Omkring fick flyga fritt.
Jag skulle jubla då
Högt upp i himlen blå
Och sjunga kvitt, kvitt, kvitt.

Jag ville vara, jag,
– Förstås i sommar'ns dag –
En blyg förgät ej mig.
En liten ungmö söt,
Mig kanske ej försköt –
Höll af mig innerlig!

Jag ville vara, jag,
En bölja som hvar dag
Fick emot stranden slå.
Jag skulle famna den
Liksom en hjärtevän —
Och många kyssar få.

Jag ville vara, jag,
En sol, som hvarje dag
Fick sprida stråleglans.
Jag gick i hjärtan in
Och värmdes sorgsna sinn:
Ej högre lycka fanns!

SÖRJ EJ!

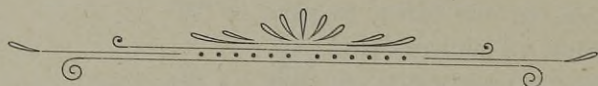
Sörj ej, mitt hjärta, sörj icke, nej,
Lifvet är lustigt ändå!
Sjung uti själfvaste sorgen: Tjo hej!
Sjung, så skall tröst du få!

Sörj ej, mitt hjärta, världen är god,
Fastän smått elak ibland. —
Sjung blott, mitt hjärta, så skall du få mod,
Hvila dig ej ett grand!

Sörj ej, mitt hjärta, lifvet är skönt,
Se uppå sjö och i skog!
Klaga på smärtan är nu icke lönt,
Nyss såg jag solen log!

Sörj ej, mitt hjärta, en gång du får
Sluta all jordenes strid.
Sörj ej, mitt hjärta, en gång du når
Hvila i ro och frid.

HÖST.

Hu! Hvad det är ruskigt,
Ödsligt öfverallt!
Ute som ock inne
Är det grått och kallt.

Himlen sina portar
Öppnat med besked:
Regnet uti floder
Strömmar till oss ned.

Grönskan har försvunnit,
Träden kala stå,
Uti ringdans svänga
Löf och barr och strå.

Fågelsång ej mera
Få vi lyssna till.
Inom fyra väggar
Få vi sitta still!

Hvarje liten blommas
Lott nu är att dö,
För att sedan svepas
Uti is och snö.

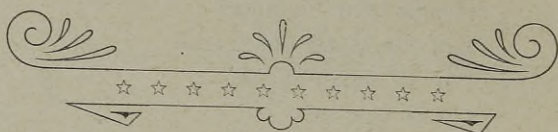
Sommar'ns ljusa nätter
Ha försvunnit nu.
Solen börjar dala
Redan före sju.

Stormen vildt hörs ryta,
Nu är visst han vred?
Hvarje liten stuga
Kan ju »stryka med».

Höst, hvad du är elak,
Som så stjal vår frid
Och som så oss plundrar
På en härlig tid!

Dock, du, liksom vintern,
Icke evigt rår.
Åter skall det komma
Sol och ljus och vår!

VAR TÅLIG!

Vår tålig! Så oss lifvet lär,
Ty den, som ej en motgång bär,
Han lifvets kamp ej kämpa kan,
Ej heller kallas för en man.
Han stupa skall i striden snart,
För tidigt – som en nedblåst kart!

Var tålig! Häng ej genast läpp,
Om än dig träffar »knäpp» på »knäpp».
Har blott ditt *tålmod* du kvar,
Då äfven hopp och kraft du har!
Och när din kamp se'n slutas må –
Som *mogen* frukt, du skördas då!

FRU PETTERKVISTS' TANKAR
OM SIN LILLE SON.

»Min son», så utlät sig fru P.,
»Snart tvänne år nu fyller;
Han är en älsklig varelse
Som allt mitt lif förgyller.

Han är förståndig, han, som få,
Och verkligt rar att skåda;
Han har två ögon, stora, blå,
Och kan så hurtigt råda.

Ack ja, det är en härlig pilt,
Ej andra barn han liknar:
Han rustar, skriker, rusar vildt,
Så utaf skratt jag kiknar.

Och han får gärna hålla på
Och göra hvad han gitter,
Ty godt förstånd, var viss därpå,
Uti hans hufvud sitter!

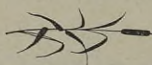
Och när han väl växt upp till man,
Han lärd och fin skall blifva,
Och inte gå, liksom en ann',
Och ibland bönder klifva.»

* *
*

Men ack, den spådomen slog fel:
Han nu vid hamnen linkar.
Och hvad som lifvar upp hans själ
Är krogen där, som vinkar.

* *
*

Nu *sens moralen* härutaf
Föräldrar böra fatta:
Att man skall aldrig hos ett barn
Dess visdom öfverskatta.

BLOMSTERFLICKAN.

Blomsterflickan kallades den lilla,
Som vid »stora torget» stod hvar dag.
»Köp en blomma», hördes svagt hon bedja,
»Köp en blomma, jag har flera slag!»

Så hon stod i regn och solskensväder,
Och en blomma sålde då och då.
Såg med undran på det fina folket,
Kunde deras sätt ej rätt förstå.

Såg hur ekipagen fram man körde;
Skrattade så godt åt kuskens plym,
Och lakajen fann hon alltför komisk,
Uti knäbyxor – en *fin* kostym.

Men en dag, hon hade sålt rätt många
Utaf sina blommor, flera slag.
Kommer så en herre, sträng och bister,
Ryter häftigt: »Stå ej här i dag!

Här skall kungen fara fram i afton;
Tiggarungar vill man då ej se!»

* * *

*

Flickan gick, väl spotsk hon var i blicken --
Hårda ord ge blott förbannelse ...

JULBILDER.

I.

Det är lif och lust i afton:
Julens högtid inne är,
Och i Adelmarska huset
Man med ståt den fira plär.

Julgranen, den vida, höga,
Strålar uti praktfull glans;
Ungdomar i tyll och sammet
Svänga om i yster dans.

Glada miner, skälmska blickar,
Skrott och löjen öfverallt ...
Ej man tänker på att ute
Det är mörkt och bistert kallt. —

* *
*

Det dukats på julebord
Rätter dyra och rara,
Viner och fin champagne,
Allt utaf bästa vara. —

»Verket» man så griper an:
Fråssar, skålar och skämtar.
Se'n efter måltidens slut
»Klapparne» in män hämtar.

Smycken af silfver och guld
Glädja och öfverraska;
Ingen som gifvare vill
Sig denna afton »maska». —

II.

Följ mig till den mörka gränden,
Följ mig genom »prånget» in,
Men vid första syn blif icke
Genast nedstämd i ditt sinn'!

Här man icke julen firar,
Man af lyx vet ej ett grand,
Man är glad att med en brödbit
Hungern stilla få ibland.

Upplust är det icke heller,
Blott en liten lampa här
Med sitt fotogén-os tvingar
Fram förpestad atmosfär.

Litet ved från fattigvården
Deltas för en tid se'n ut, —
Men den kan ej längre värma,
Sista trä't i går brann slut.

Arma barn och arma kvinna,
Dubbelt hård er lott nu är!
Utaf julens *rika* glädje
Ej ett uns man er beskär.

III.

En liten trasig parfvel vid leksaksfönstret står,
Han tyckes riktigt njuta, fast endast *se* han får.
Nog i hans stilla sinne en suck sig smyger så:
Ack, om blott den där hästen jag bara kunde få.

Så står han och betraktar så troget hvarje sak,
Sitt omdöme han faller just efter egen smak.
Då plötsligt hörs en stämma, så sträng, så barsk
och tvär:
»Ur vägen med dig pojke, för vi ska' titta här!»

Och så till fönstret tränger den stränge herr'n sig
- fram

Med sina bägge söner -- förstås af »bättre» stam.
»Nå, gossar», hörs han säga, »hvad ni vill ha,
ni får.»

Då ned för piltens kinder ses strömma tår på tår.

DÅ – NU.

Det var en tid, jag glömmet aldrig den,
Då hvarje män'ska ansåg jag för vän.
Då var det ej sän't bråk, som nu, i världen,
Och hvarje män'ska var då glad och nöjd,
Och ingen fanns för fattigdomen böjd –
Då själf förkortade ej någon färden.

Det var ett samhälle med sanning i,
Det fanns ej ljäsk, ej heller slafveri.
Så långt jag såg, de voro alla lika.
Då var det skämt att lefva – lifvet log,
Och kom en sorg, den re'n i lindan dog.
Man ej som nu om helvetet predika'.

Ja, då i sanning var det något annat –
Allt hvad som lifvet har var ej förbannadt.
Men ack, hvad här jag skildrat för som strömmen,
Ty allt här ofvan såg jag blott i – drömmen.

GLÄDJE, HOPP, VÄNSKAP, KÄRLEK.

Glädjen smeker som en vind,
Flyr liksom en uppskrämd hind,
Lemnande blott minnen kvar
Från en tid som rolig var.

Hoppet som en stjärna ler,
Re'n dess verklighet man ser
Då i samma stund det svek,
Skyllande på — »ödets lek».

Vänskapen lik blomman är;
Mången gång oss lifvet lär,
Oftast är den ytligt grann,
Sällan är den verkligt sann.

Kärleken lik solen klar
Värmer hjärtat hos en hvar;
Än den strålar ljuf och ren,
Än förmörkadt är dess sken ...

GÖR GODT!

(Rim-bouts.)

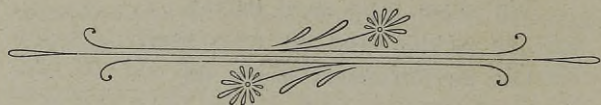
Om du ett nödens barn får se,
Var icke sen din gåfva gifva;
De ögon som då gladt ses le,
En härlig lön för dig skall blifva.
Ja, hvarje kvinna, hvarje man
Gör godt, på bästa sätt du kan!

Ty lifvet är en bitter strid
För dem som motgångar plä'r följa.
Det höfves att man sprider frid,
Att hos dem bittra känslor dölja.
Och den som bana kan dess väg,
Men icke gör det – den är feg!

Vid sådan hjälp se ej därvid,
Om på din kassa det tycks taga.
Om du försummar någon tid,
Ack, därpå får du inte klaga.
Med uppoffring, med kärlek, nit,
Gör allt uti det godas flit.

Ja, när du kan, gör gästabud
Och lyckån skall du odelt ega.
Ty skall du straffas af en Gud --
Så skall det mycken synd uppväga.
Och här du får i all din tid,
Båd' lycka, ro och samvetsfrid.

LIFVET.

Du födes till världen så liten min vän
Och börjar i vaggan din bana;
Och hvad uti lifvet du pröfva skall se'n,
Det kan du ju då icke ana.

Se'n växer du upp och i barnskarans ring
Du ystert och glädtigt dig svingar;
Af brott och af synd du vet ingenting,
Ditt skratt då så oskyldigt klingar.

I skolan du börjar med ditt a b c,
Och lexor du får att dig lära,
Föräldrar och lärare se'n vilja se
Att lärdomen frukter skall bära.

Se'n träder du ut i en lastuppfylld värld
Du ser intet ondt i densamma,
Du känner ännu ej till smicker och flärd
Fast folket sån't dagligt syns amma.

Men snart får du pröfva på ondt och på godt
Och börja med farorna strida,
Än blifver den lycklig, än sorglig din lott,
Än njuta du får, eller lida.

Än synes din bana så glad och så ljus
Och medgång du möter på färden,
Än är det blott stormar och åskor och brus
Som låta så hemskt uti världen.

Så går det hvar dag, ifrån år och till år,
Och tiden så hastigt syns ila;
Då slutligen döden midt framför dig står
Och grafven – dig bjuder till hvila.

TVÄNNE ROSOR.

Jag såg en gång en ros så skön,
Så prunkande och grann,
Men aldrig, aldrig i mitt lif
Jag se'n dess make fann.

Jag såg den i ett blomsterglas;
Den nyss då bruten var
Och bland de andra blommorna
Den syntes underbar.

Men ack, blott några da'r förgick --
Jag fick på nytt den se.
Då var den vissnad allare'n --
Och till förgängelse ...

* *

*

Så fick jag se en annan ros –
Jag minns den all min tid –
Det var en 18-årig mö;
En tjusande sylfid.

Hon som en engel tycktes mig
Så skön, så god och ren.
Med far vid sidan sågs hon jämt
Uti »Karlbergsallén».

Ja, mången gång jag såg dem där,
Men ej jag tänkte då,
Att henne jag uti min sång
Till ämne skulle få.

Men tiden gick sin gilla gång
Och några år försvann.
Då jag – det var en månskenskväll –
Min sköna återfann.

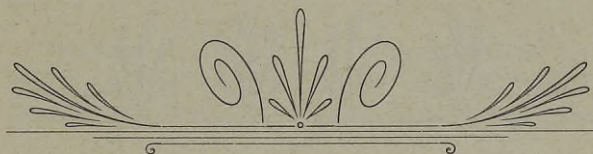
Det var i Humlegårdens park,
Där af och an hon gick.
Men rosens fägring borta var
Och skum var ögats blick.

* * *

*

Så skulle äfven denna »ros»
Till sist jag vissnad se:
»O, arma barn, vänd om, vänd om,
Dig väntar sorg och ve!»

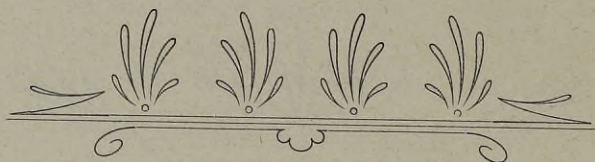

VAR MODIG.

Var modig i striden
För sanning och rätt,
Fast kampen, i tiden,
Ej blifver så lätt.
Men vågar du dusten,
Så skall det nog gå.
Mist blott icke lusten,
Skall segern du nå.

STÅ STARK!

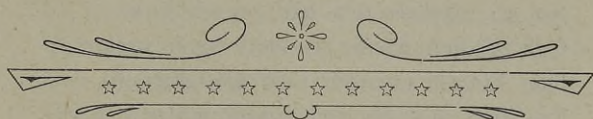
Hör du stormen, hur den mäktigt talar
Uti skogar, uppå berg, i dalar,
Uppå strand, på sjö, hvar den går fram?
Eken, som ses majestätiskt trona,
Måste böja något på sin krona,
Men dock upprätt står ännu dess stam.

* *

*

Män'ska, du, när sorg ditt hjärta jagar,
När dig nöden skrifver stränga lagar,
När i lifvet det känn's tungt och svårt,
Stå som eken fast, hur det må storma.
Och när män'skor ondskefullt hörs gorma,
Stå blott stark! Bevisa hårdt mot hårdt!

TIGGARGOSSENS JUL.

Hemsk stormen hven; det var en julekväll.
Och uti stora drifvor snön sig samlar,
Då uti skogen, i ett ensamt tjäll
I nöd och fattigdom en kvinna famlar
Och gråter med de små, som be om bröd.

Då reser sig från stugans skymda vrå
En trasig pilt och till sin moder talar:
»Gråt icke goda moder, jag vill gå
Till dem, som bo uti de granna salar
Och be om hjälp uti vår stora nöd.»

Han gick utan att frukta stormens dån
Och tog från väggen så den slitna hatten;
Och fast ett fattigt barn, en nödens son,
Han trädde likväl modigt ut i natten
Och vandrade i snö och köld framåt.

Nu uti mörkret re'n han ser ett ljus,
Och glädjen därför ur hans ögon strålar;
Han känner sig som i ett glädjerus,
Ty lifligt fantasi'n för honom målar
Hur läckra rätter honom bjudas där.

Vid rik mans dörr ses lilla pilten stå,
Förtröstansfullt mot himmelen han blickar.
Och dörren öppnas, men den rike då
Föraktfullt *trashanken* i väg han skickar
Och ryter: »Visa dig ej här igen!»

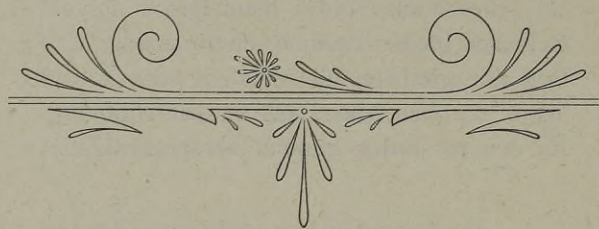
Så gick han tyst och gret, från gård titl gård,
Af köld i hela kroppen nu han darrar,
Om honom ingen, ingen vill ta' vård. —
Hur grymt dock hoppet människorna narrar
Just då som bäst man på dess hägring tror!

Nu benen svigta. Ve! I snön man ser
Den lilla pilten maktlöst sjunka neder;
Och stormen ökar sig allt mer och mer
Samt sliter ifrån kroppen piltens kläder
Och piskar obarmhertigt frusen kind.

Ännu mot himlen höjde han sin blick,
Fast blodet nu i ådrorna förfryser;
Ett krampanfall igenom kroppen gick,
Likväl den lille ej för döden ryser. —
Han dog... Han dog för livvets hårda kamp.

Nu synes himlen blifva mera ljus,
Och åter bjuder stormen, en försoning;
Den lille gått upp till Allfaders hus.
Männ' där han finna skall en bättre boning
Än den på jorden honom blef beskärd?

FRAM!

Framåt, fram, var ej feg,
Gå blott på, gå blott på!
Om på obanad väg,
Det skall gå, det skall gå!

Stöta hinder emot,
Tag blott i och bryt ned!
Sarga törnen din fot,
Låtsa ej att det sved!

Ser du blixtar i skyn,
Hör du åskknallars dån,
Vänta blott, snart är »byn»
Långt, ja långt dig ifrån.

Är det mörkt som en natt,
Har du alls ingen vän,
Skall, om sinnet är gladt,
Det bli morgon igen.

Kasta rodret helt om
Och styr bort från en färd
Där mot klippor du kom
Och den grusats, din värld ...

Låt ej hoppet få fly,
Var blott modig och stark!
Låt ej tvifvel dig bry,
Och se — fast är din mark!

Sörj ej kommande dag,
Om ock stunden ses svår.
Gå blott fram, var ej svag
Och på ödet du rår!

Därför fram, var ej feg,
Gå blott på, gå blott på!
Om på obanad väg,
Det skall gå, det skall gå!

HOPPET.

Lifvet många sidor har,
Många glada, sorgsna stunder:
Det beror på hur man ta'r
Lifvet för att ej gå under.

Var i glädjen ej för yr;
Klaga ej i sorgsna dagar.
Om du blott till hoppet flyr,
Sorgen du på porten jagar.

ENKANS FLYTTNING.

Skåda, skåda hvilka möbler:
Hvilken torftighet här röjs —
Ack, ens hjärta krymper samman,
Man af medlidande böjs.

Se blott denna gamla soffan —
Ren den likväl vara tycks. —
Men det slitna öfverdraget
Skvallrar om en svunnen »lyx».

Bordets ben, de sitta skefva.
Rankig är hvarenda stol.
Byrån snart i bitar ramlar —
Männ' den sett en strimma sol?

Sängkläderna där i soffan
Göra nog ej bädden mjuk ...
Stackars gumma, som där linkar,
Du ser arm ut, tård och sjuk.

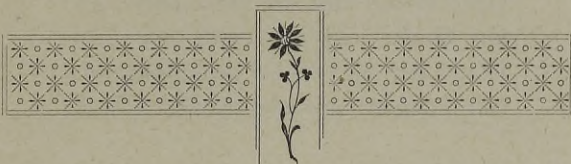
Du har nog, se'n man din jordats,
Slitit troget, slitit tungt.
Låt mig se ... Med sorgens stämpel
Ses ditt anlet' ändock ungt.

Hvarför sväljer så du gråten?
Säg, min vän, hur är det fatt?
Har du ej till månadshyran?
Minnes kanske du din skatt?

Barnen, som omkring dig springa,
Är det dina alla tre?
Har du ej en slant att köpa
Bröd, att deras munnar ge?

O, att mynt min börs blott egde,
Skulle strax, du gamla, le ...
Kanske dock ett annat hjärta
Snart skall hjälp och vård er ge.

HVAR ÄR DIN VÄN?

Hvar är din vän, som syntes stå
Invid din sida förr?
Hvar kan väl hjälp och tröst du få,
När nöd står för din dörr?

Hvar är din vän, när lyckans sol
I moln har bäddat sig?
Han tackar säkert »för i fjol»
Och minnes mer ej dig.

Hvar är din vän, då ödets lek
Helt skoningslöst dig fällt?
Då du om kinden blifvit blek
Af fattigdom och svält?

Hvar är din vän, då emot nöd
Du kämpar dag och natt?
Hvem ger dig nu en beta bröd,
När hungern gör dig matt?

Hvar är din vän, då lyckans dörr
För dig sig reglat har?
Hvar är han då, som alltid förr
Så glad och skämtsam var?

Hvar är din vän, hvarom du drömt
Så mycket stort och godt?
Ack! Har väl *hon* dig äfven glömt,
Se'n ringa blef din lott?

Hvar är din vän, då väl din stig
På jorden trampad är?
Du fattig dör och knappast dig
Till grafven se'n man bär!

Hvar är din vän? Ja, fråga så,
En vän likväl du har.
Kan hjärtats språk du blott förstå,
Du finner säkert svar.

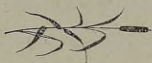
Det säger, att du har en vän,
Som dig ej glömma kan.
Den vänskapen är kärleken,
Den kärleken är sann!

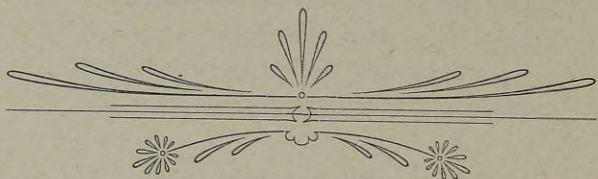
Och denna vän, det är din *mor*,
Hon följer jämt din stig.
I hennes hjärta trohet bor;
Låt ock det bo hos dig!

Hon är så god, hon är så from,
Sitt barn hon leder gladt,
Ty det är hennes rikedom,
Ja, hennes största skatt.

Men hvilar hon i stilla ro,
Är hennes vandring slut,
Gå då till hennes tysta bo
Och minnets tårar gjut!

Och grafven hennes vårda väl
Till lifvets kulna höst,
Och frid skall spridas i din själ,
Och mod uti ditt bröst!

HJÄRTEORG.

Hon var hans skatt, hans allt på jorden;
En dygdig 18-årig mö,
En fager tärna ifrån norden,
Så ren som vårens första snö.

Han var en man i ungdomsvåren,
Ett ideal för manligt skick,
Som blott med glädje såg an åren,
Med kraft och mod och öppen blick.

De älskade så rent hvarandra
Och svuro att i lust och nöd,
Så kärleksfullt de skulle vandra
Hvarann' till ömsesidigt stöd.

Och tiden flög på snabba vingar,
För dem minuten var sekund.
Och dagen kom – att växla ringar,
För lifvet knyta ett förbund.

Men ödets tärning hastigt vändes,
Och re'n hon bryts, den fagra ros.
Och fastän varma böner sändes
Till Gud, flyr helsan bort sin kos.

Vid sängen sjukdom henne binder;
Han gråter både dag och natt.
Än blekare bli hennes kinder,
Han suckar: «Skall du dö min skatt?»

Och döden kom – den tog hans lycka,
Den tog hans goda, rena mö.
Nu får han endast grafven smycka
Och själf sig önska kunna dö.

Men han fick lefva, för att -- lida,
Och tåligt led han, som en man.
Men aldrig, aldrig vid hans sida
Man sedan någon kvinna fann.

BLOMMAN OCH GRANEN.

(Fabel.)

Djupt in i skogens dolda vrå
En liten blomma stod;
Där stod en högväxt gran också
Och tog sig dristigt mod
Att just för blommans *litenhet*,
Den tadla, rådde hon för det?

»Dig kan man trampa ned så lätt»,
Var granens första ord.
På sätt och vis hon hade rätt
Ty ofta på vår jord
Förtrampas den, som liten är,
Som *band* och *ordnar* icke bär.

Men just som granen skröt som bäst,
Satts yxan till dess rot
Och strax hon föll, den höga gäst,
Till lilla blommans fot.
»Skryt nu också», var blommans ord,
»Så straffas högmod på vår jord!»

SKANDAL.

(Känd mel.)

Det är just för märkvärdigt här på vår surrande
jord,
De herrar, så höge, ej sanning vill höra ett ord.
Ty är man så djärf, att sin tanke man säger
Och icke allt jämt den på guldvigt man väger,
Strax hviskas det då: Icke alls *comme il faut*,
Blott *skandal*.

Ser du uppå gatan, i trasor, ett armodets barn,
Utdrifvet i världen, som just uppå hafvet ett flarn,
Du tänker då genast ett ämne jag fått mig.
Men snart får du skåda att du har förgått dig,
Ty att skrifva härom, är detsamma – ja, som
En *skandal*.

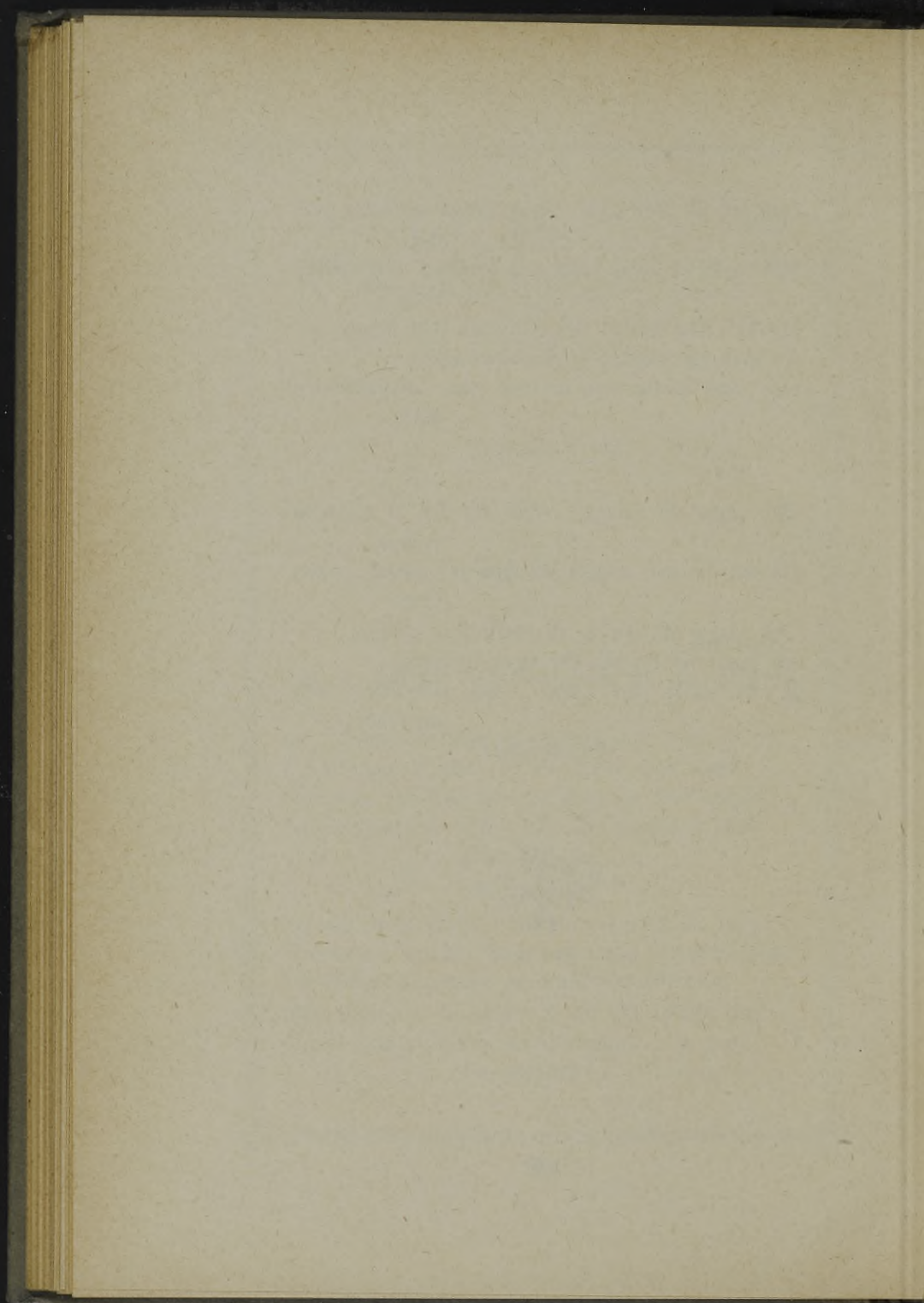
Och ser du förtryckar'n, som plågat sin nästa hvar
dag,
Hur nyss en man, som stod kraftfull, i ett blifvit
svag,
Du kan icke kväfva den sanning, som säger,
Att man uti världen *ej jämlikhet eger* ...
Och strax färdig man är med sitt: »Korsfäst den
där!»

De' ä' *skandal!*«

Och vågar du sjunga: »Vår lag den är tusan så
vrång»,
Då lätt det kan hända, att man ta'r beslag på din
sång.
Och klagar du därpå, att småtjufvar hänges,
Att lagen till förmån för stora förvränges,
Ja, då skriks det i kör: «Nej, men hör! Nej,
men hör!»

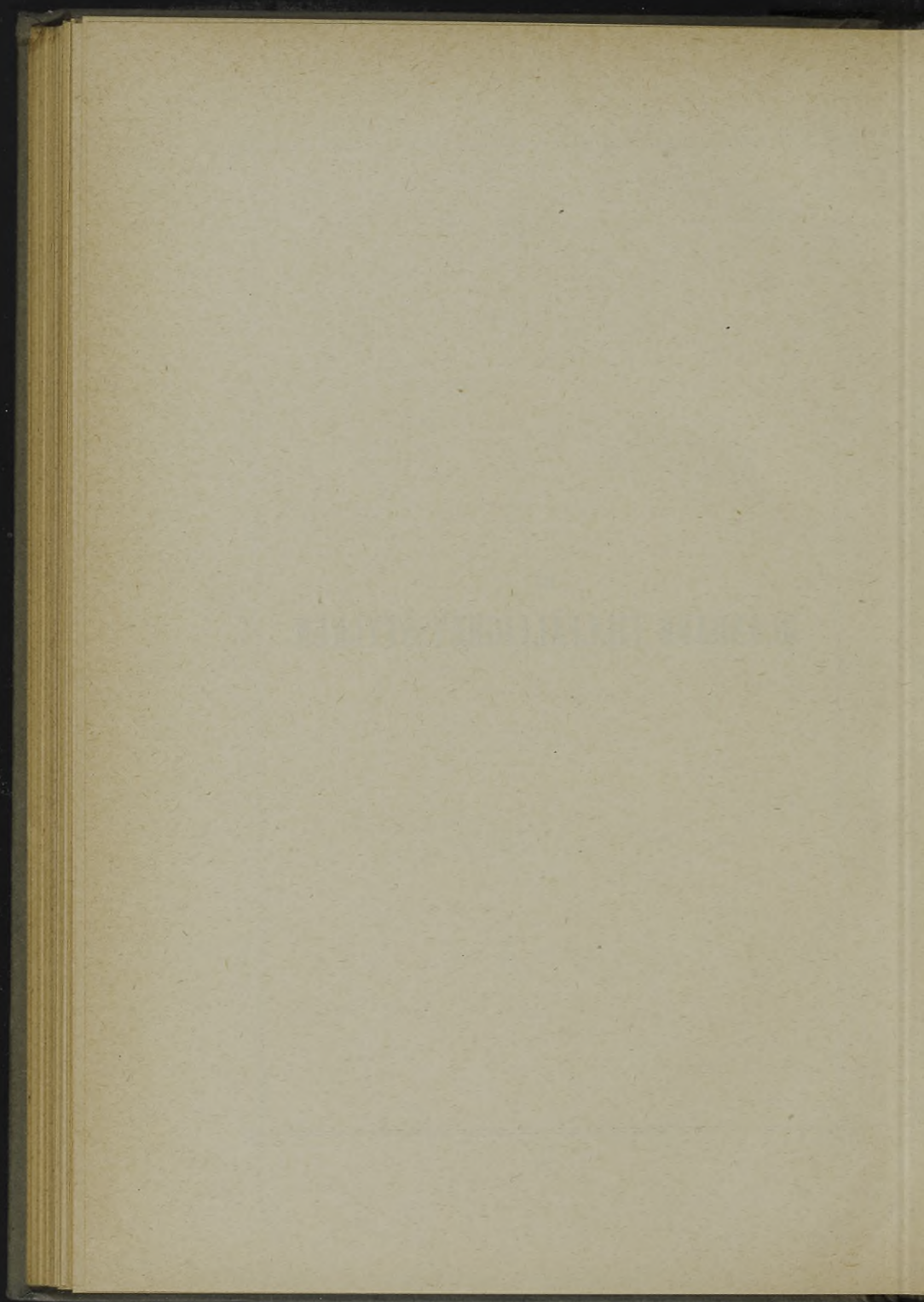
Så'n *skandal!*»

III

BLANDADE TILFÄLLIGHETSSTYCKEN

VISA

på Roslagsdialekt.

Skrifven till tivolifesten i Norrtelje, Juli 1893.

(Föredragen med »belysande» bilder.)

(Mel.: «Amanda gångar sig ned tiil stranden».)

Ja, ska' från väggen nu ta' min lyra,
Jag kan homöjligt min tunga styra;
Hen liten visa jag sjunga vill.
Hoch käre vänner nu lyssnen till!

Väl här den emsk huti många stycken,
Men sanning ligger deri dock mycken.
Ty så med kärlek plär hofta gå
Hatt den man hälskar, man hej plär få.

Det var hen flicka som ette Lina,
Led svåra kval hutåf kärlekspina:
Så rysligt möcke on hälska Frans,
Hi lif hoch dö ville on bli ans.

Hoch Frans an hälskade hoch tillbaka,
An Lina sin ville a till maka,
Men ans föräldrar de ville hej --
Hoch båda fingo hett bleklagdt -- neej!

Så hen dag träffades de hi bygden
(Hoch Gud an vet ur de' gick me dygden).
Ty på hen stor hoch hen ärlig häng
Där bäddades deras brudesäng.

Hoch se'n an drog hen pistol hur fickan
Hoch vapnet riktade an mot flickan --
Pang ... hoch hett skott brann nu haf med fart
Hoch lilla Lina låg liflös, snart.

Nu mot sig själf an pistolen riktar
Hoch midt hi järtat hett skott an siktar -- --
Hoch båda ade nu är förblödt
Hoch rundt om gräset var färgadt rödt.

Ja, just så gick det för Frans hoch Lina,
Men nu de slippa hall kärlekspina,
Ty huti immelens så blåa sal
De sjunga psalmer hi hevigt tal.

Ärutaf böra föräldrar lära
Hatt barnens kärlek de a hi hära.
Hatt den de hälska, den bör de få,
Ty hannars skall det holöckligt gå.

AFSKED TILL KAMRATERNA

(PÅ TULLBERGS)

DEN 29 DECEMBER 1897.

Då kanske här för sista gång
Jag i Er krets mig ställer,
Tag mot en liten enkel sång,
Den som ett tack nu gäller.
Ett ärligt tack från svunna flydda stunder
På »Söders» höjder och i »Lilljans» lunder!

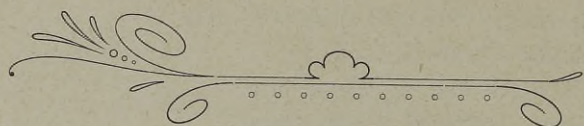
Väl moln sig äfven lägrat har
På solidaritetens himmel.
Men snart dock solen strålat klar
Och rätt oss ledt bland månget vimmel.
Och kif och strid man öfver bord då kastadt.
Men nöjets farkost desto mera lastadt.

*

Jag känner mig helt glad och varm
Att här i kväll få vara.
Och ingen kan sig känna arm
»Bland Tullbergs trygga skara».
I minnets bildergalleri det blifver
Ett läckert blad, som ofta glädje gifver.

Ja, nu kamrater, ett farväl
Och än ett tack jag Eder gifver.
Kamratandan gör sann och hel
Det nog den bästa vinsten gifver.
Må Eder »F. K.» och få länge lefva
Och goda genier om Er ständigt sväfva.

EN MYCKET INTRESSANT OCH
HÖGST PIKANT VISA,

FÖREDRAGEN VID DEN STORA KAMRATFESTEN
Å E. W:s RESTAURANT I STOCKHOLM
LÖRDAGEN DEN 30 OKT. 1897.

Motto: Ila hän från sorgens hamn,
Flyg i glädjens öppna famn!

En visa för Eder jag sjunga nu vill,
Men ni får ursäkta min dåliga drill.
Och se'n med refrängen, jag ber, hjälpen mej,
Att sjunga och skråla: – Singdudelandej.

Att allting besjunga är inte så lätt,
Ty mycket jag hört och så mycket jag sett.
Säg mins ni när »F. K.» vi bildade, säj?
För minnet däraf ett – singdudelandej!

Se'n skulle af stapeln en sjöresa gå,
Men många va' rädda för böljan den blå.
Vi därför på Fjällgatan höll kolifej
Med kräftor och annat singdudelandej.

Se'n kom det på »Bixen» en »Vaskborste» ut
Och den blef för några i hjärtat ett spjut.
Dess lösen är framåt, åt sidan ej väj –
Den ta'r aldrig in nå't – singdudelandej.

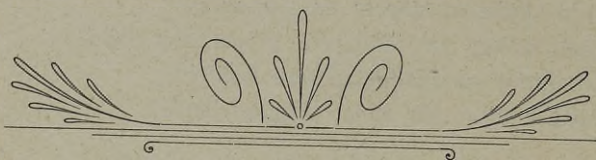
Och nu ha vi spart öfver månader tre,
För att få till stånd här en trefflig supé.
Må muntra vi vara och ropa: Tjo hej!
I kväll ska' här lefvas – singdudelandej!

Nu slutar jag visan och tack ska' ni ha
För det att ni hjälpt mig att skråla så bra.
Ett lefve för »F. K.» nu höjes af mej:
Instäm, kära vänner: Singdudelandej!

Da-capo-vers:

För attan, en sak höll jag på glömma af,
Man tänkte visst stoppa vår fest i en graf –
Därför att till damerna vi sade: »Nej,
Vi vilja ej ha nå't – singdudelandej!»

SKÅL

VID

MALMÖ TYPOGRAFISKA FÖRENINGEN

16:de ÅRSFEST

DEN 4 MARS 1899.

Nyss mörkrets vinge bredd låg öfver jorden,
Och som i likdrägt svept naturen var.
Men hoppets stjärna vinkade dock, vorden,
Att än skall stunda sol- och sommarda'r.
Och folket jublade: "Se hur det hägrar,
Snart mörkret viker, ljuset, ljuset segrar!"

Ja, så i lifvet män'skosjälur skria,
Och skåda hän mot ljusa, höga sfär.
Med stålsatt kraft de söka att sig fria,
Och samlas därför i en väldig här.
De vilja mörkret, våldet, lögnen mörda:
För *rätt* och *sanning* vilja de bli hörda.

Och liksom vinterns skymning ses försvinna,
Och efterträd's af värme, sol och vår,
Så skall ett släkte ock en gång förnimma,
Att lifvets sol trängt in i alla vrår.
Och om än jorden våra stoft då gömmer,
Det *nya släktet* oss dock icke glömmet.

Så kunna vi ock lugnt tillbaka skåda
på dessa flydda sexton arbetsår.

Ej våld, ej blod vid detta verk ses låda;
Och därför hvad vi gjort, det ock består.
Vi smidit har en länk uti den kedja,
Som vill det rätta och det sanna städja.

Väl hinder mötts, men utan strid en seger,
En Pyrrhus-seger är, och intet värd.
Hur striden förts, ja, därpå just det väger,
Och hur det brukats har, vårt andas svärd.
Hur striden förts... ack! lugna vi oss känna,
Och vapnens bruk ej våra samvet' bränna.

Ja, må alltjämt vi vandra så vår bana,
Med *enighet*, med *kraft*, med *mod* och *lust!*
Då kunna högt vi hissa upp vår fana,
Och om det gäller, vi ej räds en dust.
Därför, kolleger, I som än er draga,
Träd fram ur skuggan, sök nu steget taga!

*

*

*

För vår förening nu en skål jag höjer,
Men vid en man, och särskildt här, jag dröjer –
Hans namn? Det tror jag lätt I gissen på. –
Jo, *för Nils Wessel* och *för vår förening*
– jag tror vi alla är af samma mening –
En skål vi nu i botten dricka må!

I, SNÖ OCH RUSK.

(Med anledning af den minnesrika yrvädersdagen den 4 Febr. 1888.)

Har man på maken
Väl nån'sin sett?
Nu Bore mistat
Har allt sitt vett.
Det är då skamligt
— Jag säger så —
Längs ryggen kårar
Så kalla gå.

Det är ett väder,
Att knappt sin hund
Man ut vill släppa
En sådan stund.
Den är nu lycklig
Som hemma är,
Som slipper brottas
med drifvor här.

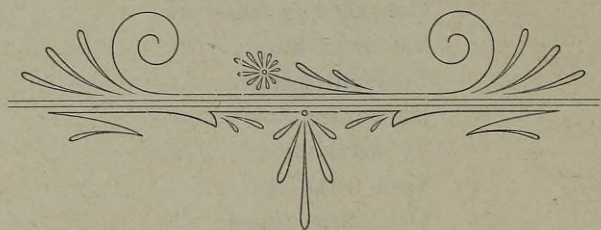
Jag stackars män'ska
På Söder bor,
Om här det hjälpte
Jag stod och svor!
Men det ej hjälpa
Det minsta lär,
Ty obeveklig
Nu Bore är.

Men hin anamma! —
Hvad är det där?
Så hög en drifva
Som själf jag är!
Och den igenom
Jag måste gå,
Om i densamma
Jag ej vill stå.

Nej stopp... för attan!
Nu flög min hatt!
Nog kan man hålla
Sig nu för skratt.
Men hurra, gubbar!
Det lyser där;
Snart är jag hemma
Trots allt besvär.

Och när jag kommer
Väl inom hus,
En liten »pärla»
Jag tar burdus.
Ty det humöret
Skall friska opp,
Och stärka själen,
Och gifva hopp.

I KÄRLEKSTANKAR.

Så är du min,
Så är jag din!
Farväl du värld,
Med brott och flärd,
Ty nu en skatt jag funnit.
Nu går jag glad
Min väg åstad.
Jag lycklig är,
Ty jag har här
Ett ädelt mål nu vunnit.

När sol går ner,
När mörk sig ter
Min lefnadsstig,
Du tröstar mig,
Du hulda, ljufva flicka.
Som stjärnor små,
Som himlen blå,
Som månen full,
Som solens gull
Du ljusst och varmt kan blicka.

Hvad vill jag mer,
När dig jag ser,
Mitt lefnadsljus,
Mitt sällhetsrus ...
Ack, de mig tryta, orden.
Hvad vill jag mer,
När ömt du ler
Och smeker mig
Och hviskar: »Dig
Jag älskar högst på jorden!»

* *
*

Hvarthän jag blickar, blott din bild jag skådar,
Som mot mig ömt och vänligt städse ler.
Och liksom morgonrodna'n dag bebådar,
Du mig bebådar lycka — och hvad mer
Kan jag väl önska än att lycka finna
Vid sidan af en dygdig, flärdfri kvinna?

När moln sig samla på min lefnads himmel,
När storm och åska vältra sig i sky,
Då vill jag ifrån denna världens hvimmel
Till dig, min trogna brud, min älskling, fly.
Ty blott hos dig jag glömma kan all smärta ...
Du visar mig ett lif i färger bjärta.

(Stockholm, November 1888.)

I SKOGEN.

(Under semestern).

Mäktigt till mitt sinne talar
Skogens gröna, höga salar.
Lifvets pulsar friskt här strömma,
På hvar höjd, i hvarje gömma.

Uppå trädens grenar gunga
Fåglarne och glädtigt sjunga;
Högt och fritt dess toner skalla
De till *verklig* andakt kalla.

Här ges balsam åt mitt hjärta;
Här jag glömma får hvar smärta.
Ack att evigt jag fick njuta
Här – och knäppa på min luta.

Men snart pliktens stämma ljuder:
»Bort till arbete!» den bjuder,
»Här ej längre du får ligga!»
Fåfängt är om nåd att tigga.

Ack, hur skönt att själf sig råda,
Ligga och mot himlen skåda,
Se hur lätta skyar draga
Och fantastiskt former taga.

Dock ej värdigt här jag målar,
Huru härligt solen strålar!
Hur det trolskt i skogen susar,
Hur mitt sinne det berusar.

Huru bäcken sakta porlar,
Hur det larmar, hur det sorlar,
Hur det kväller, hur det spritter,
Ej jag värdigt måla gitter.

Men med denna enkla visa
Vill naturen all jag prisa.
Och den djupa skogens gömma
Skall jag aldrig, aldrig glömma!

(Uggleviken 1 Juli 1897.)

EN ALLDELES SPLITTER SPRÄNGANDE NY
VISA.

KLUBBEN »K. H.» (KLAPPHÅLLSEN)
FÖRÄRAD TILL EVÄRDELIGT MINNE AF DEN STORA FESTEN
VID BÖRRINGE SÖNDAGEN DEN 2 JULI ANNO 1899.

(Känd mel.)

Om ni blott vill lyssna, båd' stora och små,
Så ska' utaf mig nu en visa ni få.
Dock hemmagjord är den, jag säger försann,
Men det kan ej hjälpas, den får väl gå an.

Från Malmö, till skogs, ha vi dragit i dag
Och samlats oss uti ett muntrande lag;
Ja, här uti Börninges sköna natur
Vi trifvas ju »bussigt», godt folk, eller hur?

Ja, hittills som pärlor vi mådt uti guld,
Men också enhvar har sin tärna, så huld. *)
Och småttingar äfven vi ha' tagit me'
Som nöjda och glada och tacksamt ses le.

Och vädret är vackert och solen är klar,
Så nog må vi säga: »Vår Herre är rar»;
Han gillar visst »K. H.» och tänker som så:
»Ja, nu ska', min själ, vackert väder di få!»

Det är icke alltid man må kan så bra
Och vara så munter och lifvad och gla'.
Må ej någon medlem därför säga nej
När klubben härnäst har en glad kolifej.

Ja, må nu den tid, som af dagen är kvar,
Bli lifvad och munter — jag önskar en hvar,
Att sist när vi skiljas, vi säga då må:
»En muntrare dag kan sig sällan man få.»

För damerna nu må vi höja ett glas.
(Men låten för tusan ej nå't gå i kras!)
Och skålen den andra — den får kommittén ...
Och nu till att sluta är jag icke sen!

*) Ja, en del hade både två och tre.

TILL HERR A. S—N.

Tag mot en enkel hyllning här,
Tag mot den, sångarfuste.
Ty sångens konst du högt uppbär;
Du är en med de störste —
Du därför är en hyllning värd.
Den är af tacksamhet en gärd.

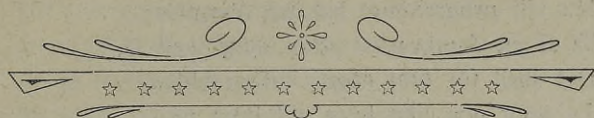
Jag njutit mycket af din sång:
Dess toner smekt mitt öra,
Och när man har dig hört en gång
Man vill dig åter höra.
Ja, tusenden har gjort det rön,
Att sången din är ädelt skön.

Ett tack ock för ditt goda spel
Jag måste här dig gifva.
Du lägger däri ned din själ,
Därför kan godt det blifva.
Som sångare och som aktör,
I allt du blott det bästa gör!

Ja, må det blifva så altjämt,
I dina dagar alla,
Att så i allvar som i skämt
Applåderna må skälla --
Det är min önskan i min sång.
Farväl! Vi ses nog än en gång.

(Malmö 1898.)

FESTPROLOG.

Vid sällskapet «U. R:s» (*Ungdomens Ring*) invigningsfest
å Hotell Kontinentals i Stockholm stora festvåring
den 19 April 1896.

Välkomna hit, så uppå U. R:s vägnar
Jag hjärtligt helsa vill hvarenda gäst,
Det både mig och »U. R.» mycket fågnar
Och treffligt det kan bli på denna fest.
Det är den första fest som »U. R.» gifver,
Vi kanske därför få om ursäkt be'
Om icke allt just *non plus ultra* blifver,
Ty alla barn i början, heter de'.

Vårt mål det är att ungdomen förena
Till samma nöjen, ädla tidsfördrif,
Ty uppå lifvets vexlande arena
Oss bjudes ofta sorg och kif och strid.
Vi ha en vrå, dit trygga vi oss samla;
Där lifvets stormar oss ej skola nå,
Där ej i mörkrets irrgångar vi famla,
Men där blott glädjen högt i tak ska' stå.

Nu vill programmet här jag återgifva:
Vi af en damkvartett strax sång skall få,
Det skall för örat något ljufligt blifva,
Ty sång nog litet hvar vill höra på ...
Hans tredje hustru, spelas af »artister» —
Nej, amatörer, tycks ju här det stå.
Och därför om de komma »uti klister»,
I ej för strängt ert domslut fälla må.

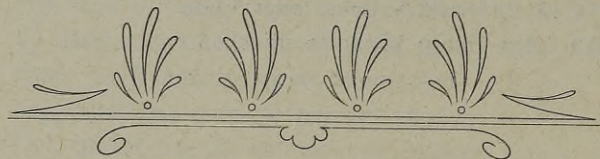
Här deklameras ock, så står det skrifvet;
Musik, godt folk, vi äfven bjuda på.
Och tvenne strecknummer, ja, det är gifvet
Att något präktigt där vi höra få.
Ett ärligt skratt ju lifvet lär förlänga,
Vi vill vår fest ej göra trist och matt;
Det muntra vilja vi ej utestänga —
Vi har en bondkomiker, rent besatt.

Så få vi solosång -- nog är det trefligt --
Att våra nöjen vexla ser man grannt --
Och i buffén en stund man kan må grefligt,
(Uti programmet paus står — ej sannt?)
Till sist en enaktare fram här träder.
Som präktigt skrifven är af *Frans Hodell*,
Och säkert tror jag en och hvar det gläder,
Ty skrifva lustspel, deri var han snäll.

Till slut en annan afdelning skall bjuda
Att uppå hvilan ta' en smul motion,
Ty så förföriskt valsens toner ljuda
Att foten riktigt klämmas uti skon.

Och när så allt är slut och ljusen släckes,
Då klockan uti tornet klämtar två,
Vi skiljas alla — hemåt färden sträcket
Men minnet af vår fest skall kvar dock stå.

SKÅL.

Vid «U. R:s» (Ungdomens Ring) vårfest å Djurgårdsbrunns värdshus
den 17 Maj 1896.

Solen sig höjer, ljuset nu rår,
Jublen go' vänner, vi åter ha vår,
Vår i natur'n och i hjärtan.
Dagen sig ökar, ljuset allt sig ter,
Himlen så vänligt mot jordbarnen ler,
Borta är sorgen och smärtan.

Sippan i lunden så blygsamt ses stå,
Oskuldsfull hvit eller trohetsfull blå,
Vaggande sakta för vinden.
Alla nu jubla, ty allt är så skönt,
Blomstren uppspira och gräset är grönt –
Och rosor ock blomstra på kinden.

Sällskapet »U. R.» nu ock kommit ut:
Lösen för dagen: «Var munter och njut!»
Måtte vi alla den följa;
Måtte vi glädja hvarandra i dag,
Visa att glädjen blott rå'r i vårt lag,
Om sorgerna finns -- de sig dölja.

Nu vill för våren jag höja en skål:
»Glädje och vänskap, så är ju vårt mål,
Drickom i botten nu tåren.
Skål för små blommorna, som ä' vår fröjd,
Skål för hvar fågel, som sjunger så nöjd,
Skål för den härliga våren!»

»DAGEN EFTER!«

(Litet rimsmideri på morgonkvisten.)

Nog är det roligt mången gång
Att festa om bland glada »prissar»,
Att höra witzar, skämt och sång –
Då glädjens fana högt man hissar.
Nog är det roligt, men vi ha
En morgondag, som ej ä' bra.

Nog är det roligt mången kväll
Då drufvans safter ymnigt flöda:
Man känner sig så nöjd och säll,
Med ens bli alla sorger döda.
Ack: Fanns ej morgondagen blott –
Då vore allt ju väl och godt!

Nog är det roligt att en stund
Få hvardagslivets strider glömma;
Att föra bägar'n till sin mund
För att dess ljufva nektar tömma.
Nog är det roligt, men, o, se
En morgondag står kvar med ve!

FESTVISA.

(Föredragen vid Lunds Typografklubbs julfest den 30 Dec. 1889.)

En visa för eder jag sjunga nu vill,
Med vilkor: Att enhvar ock lyssnar därtill,
Den gäller nu typernas julfest i Lund,
En fest arrangerad på muntraste grund.

Kör: Singdudelandudelandudelandej etc.

Men innan min visa jag fortsätta kan,
Jag nu här vill råda, så kvinna som man,
Att efter hvar vers, enhvar hjälpa vill mej
Att sjunga och skråla – singdudelandej.

Kör: Sing. etc.

Nu här vi oss samlats ett trettiotal,
Af herrar och damer att fira en bal;
Och nu böra herrarne visa med glans
Att damerna här kunna föras i dans.

Kör: Sing. etc.

Här får man ock smörja sin strupe minsann,
Ty vin få de damer och toddy hvar man --
Här få vi musik, liksom deklamation;
Här få vi oss svänga, och taga motion!

Kör: Sing. etc.

Här blifver det roligt, ja, det är då sannt,
Och här får man må som en prins, så galant;
Det kännes som man uti himmelens höjd
Var med ibland englarnes ljufliga fröjd!

Kör: Sing. etc.

Men nu på »Pegasen« jag sitter ej trygg,
Ty nu gör han krumsprång och blifver så stygg,
Han vill kasta af mig, och det är min skräck
Ty då är med rimmien det genast »puts-weg».

Kör: Sing. etc.

Må glädje och trefnad få råda i kväll!
Och må enhvar känna sig lycklig och säll!
Ty att lämna balen och ej vara nöjd
Det är -- vill jag påstå -- just alls ingen fröjd (!?)

Kör: Sing.

Nu slutar jag visan för eder i kväll,
Men först vill för klubben jag höja ett -- Hell!!!
Må den växa till sig och framåt blott gå
Att den kan sig kalla en klubb -- *Comme il faut!*

Kör: Sing. etc.

Ja, nu börjar festen, ja, det må ni tro!
Och nu ska' vi dansa och svettas och «gno»
Och nu får ni visa er lustiga, hej!
Och sjunga som jag blott -- singdudelandej.
Kör: Singdudelandudelandudelandej etc.

TILL DET TÄCKA KÖNET.

(Föredragen vid Lunds Typografklubbs julfest den ³⁰/₁₂ 1889.)

En visa vill, godt folk, jag sjunga här! – fallera
Och täcka könet jag min hyllning bär – fallera,
Ty fanns det täcka könet ej, då visst – fallera
Det blef på både »täckt« och »otäckt« brist –
fallera.

Hvad vore mannen utan kvinnan, säg – fallera,
Då fick alltjämt han trumpen gå sin väg – fallera.
Hans hela lif blef som en öken torr – fallera.
Och natt och dag, så fick han pimpla »knorr« –
fallera.

Och om det månsken var för hvarje kväll – fallera.
Han kunde sig dock icke känna säll – fallera.
Ty hjärtevivet i en månskensstund – fallera
Är ändå bra att ha i »lummig lund« – fallera.

Och när en kväll det kallt och ruskigt är – fallera
Ack, tänk ändå hur skönt att vara kär – fallera!
Att få den lilla tösen famna om – fallera
Och höra: »Det var roligt att du kom» – fallera!

Och när en gång man fått sitt egna bo – fallera,
Som dufvor kuttrar man i allsköns ro – fallera;
Hvad kyssar och hvad famntag får man då – fallera,
Ja, Herre Gud! kan någon bättre må – fallera?

Jag hoppas nu att herrarne är med – fallera;
Att en och hvar nu följa vill min sed – fallera,
Ty ingen af de herrar mer jag tål – fallera
Som ej i botten dricker kvinnans skål – fallera!

EN PARALELL.

Att lindra hungerns plåga
Var han så djärf att våga
Sig ta' en kaka bröd. —
Som tjuf man honom dömde
Till fängelse, men glömde
Att brottet skett af nöd.

Så ett par år försvunnit,
Sin frihet nu han vunnit
Och söker arbete;
Men ingenting han finner,
Man honom blott påminner
Om straff och fängelse.

*

*

*

Men där en ann', som ständigt
Förstått att helt behändigt
På andra lefva blott,
Som stjal ur andras kassa,
Och därför uti massa
Har guld och ära fått.

Till riksdagsman han väljes
Och bland de höga dväljes
Såsom en ärans man.
Högt blir han titulerad,
Med ordnar dekorerad
Han står så stolt och grann.

* *

*

Så olika man dömer,
Man bjälken lätt förglömmar
För grandet man får se.
Men en dag skall det gifvas
Då *sanning* främst skall skrivas,
Då rätt skall *alla* ske!

UPP

(Akrostikon.)

Tiden lider, snart den ljusa dag
Inne är, då vi hvarann ska' möta.
Låt oss därför nu ta friska tag,
Låt oss ej onödigt tiden nöta!
Framåt bröder, så vår lösen är,
Öfverallt sig stora skaror samlar
Rundt kring landet, hvarje proletär
Ser det mörker, hvaruti han famlar.
Tro ej nu att detta blott är lek:
Allmän rösträtt, så vår fordran blifver;
Mindre arbetstid vi önska få.
Att en *enad kraft* oss seger gifver,
Ja, det kunna tryggt vi lita på.

BRÖLLOPSVERSER.

I.

Till G. och E.

Vid bröllopsdagen den 18 Mars 1894.

Kärlek, underbara ord,
Män'skans högsta, största lycka!
Uti söder, uti nord
Du blott lifvet skönt kan smycka.
Den sig lämnar i din vård
Gifver du en rosengård.

Kärlek, du oss alla lär
I det godas tjänst att verka.
För vårt lif du målet är,
Och den svage kan du stärka.
Ja, en Gudagåfva skön,
Som oss ger en härlig lön!

Kärlek, du är mäktig, stor,
Allt, ja *allt* kan du förlåta!
O! Var för oss *alla* mor,
Att ej englar må begråta
Vilseförda män'skobarn,
Fångna uti lustans garn.

* * *

*

Viktiga stund,
Då här beseglats ett heligt förbund.
Byggt på en grund af kärlek -- *kärlek.*

Hjärta och hand
Hafven i gifvit, och heliga band
Eder för evigt binda -- *binda!*

Brudgum och brud,
Hållen som hittills i helgd Eder skrud,
Kärlekens skrud, den rena -- *rena!*

Oro och strid
Växla nog ofta med lycka och frid;
Men *kärleken* segrar i striden -- *striden!*

Nog i försåt
Lurar mång' fara, *men följens blott åt,*
I ären då trygga, ja -- *trygga!*

Och nu till sist,
Skydden Er kärlek för afund och list —
»Ormar» det finns som tjusa — *tjusa!*

Stödjén hvarann';
Varen tillgifna, som hustru och man,
Då alla moln sig skingra — *skingra!*

Solstrålar små
Önskas ock Eder! I hemmet skall då
Tomtebolycka följa -- *följa!*

II.

Till O-f och A-a

vid bröllopsdagen den 5 Januari 1896.

Amor, den lille,
Längre ej ville
Olof och Anna se ensamma gå.
Pilen han skickar,
Tror Ni den klickar?
Åhnej! Sin prick vet han nog träffa på!

Skålmskt nu han myser,
Glädjen den lyser,
Lyser ur ögon af kärlek och fröjd.
Eder – som många –
Lyckats han fånga,
Känner af segern sig munter och nöjd.

* * *

*

En stor, en säll och viktig dag är inne;
En dag som denna blott i lifvet fås. –
Låt denna dag och stund stå för Ert minne
Som en reliq, tills lifvets afton nås!

Ej skönare oss lifvet har att gifva
Än kärlek ren från hjärtats tempelgård.
Det kärast hela lifvet bör Er blifva,
Att detta Gudalån får rätt sin vård!

Ack! Hela lifvet blef en öken vorden,
Om kärleken ej gaf oss kraft och stöd;
Men där den blommar ren, där blifver jorden
Ett härligt eden, utan sorg och nöd.

Väl solen utaf mörka moln kan skymmas
Och ofta får man höra stormars gny,
Men om blott kärlek, tro och hopp får rymmas
I Edra hjärtan – skola molnen fly.

Ja, varen ständigt, uti alla öden
Hvad nu I lofvat vara för hvarann',
Att när en gång I mötas utaf döden
I honom tryggt och lugnt då möta kan.

* *

*

Godt folk, vi våra glas nu höja vill
Och brudeparet så vi dricka till;
Nu brudeparets väl, nu brudeparets lycka,
Må kärlek Ert hem och Er vandringsstig smycka!

III.

Till K-I och A-a

vid bröllopsdagen den 26 December 1899.

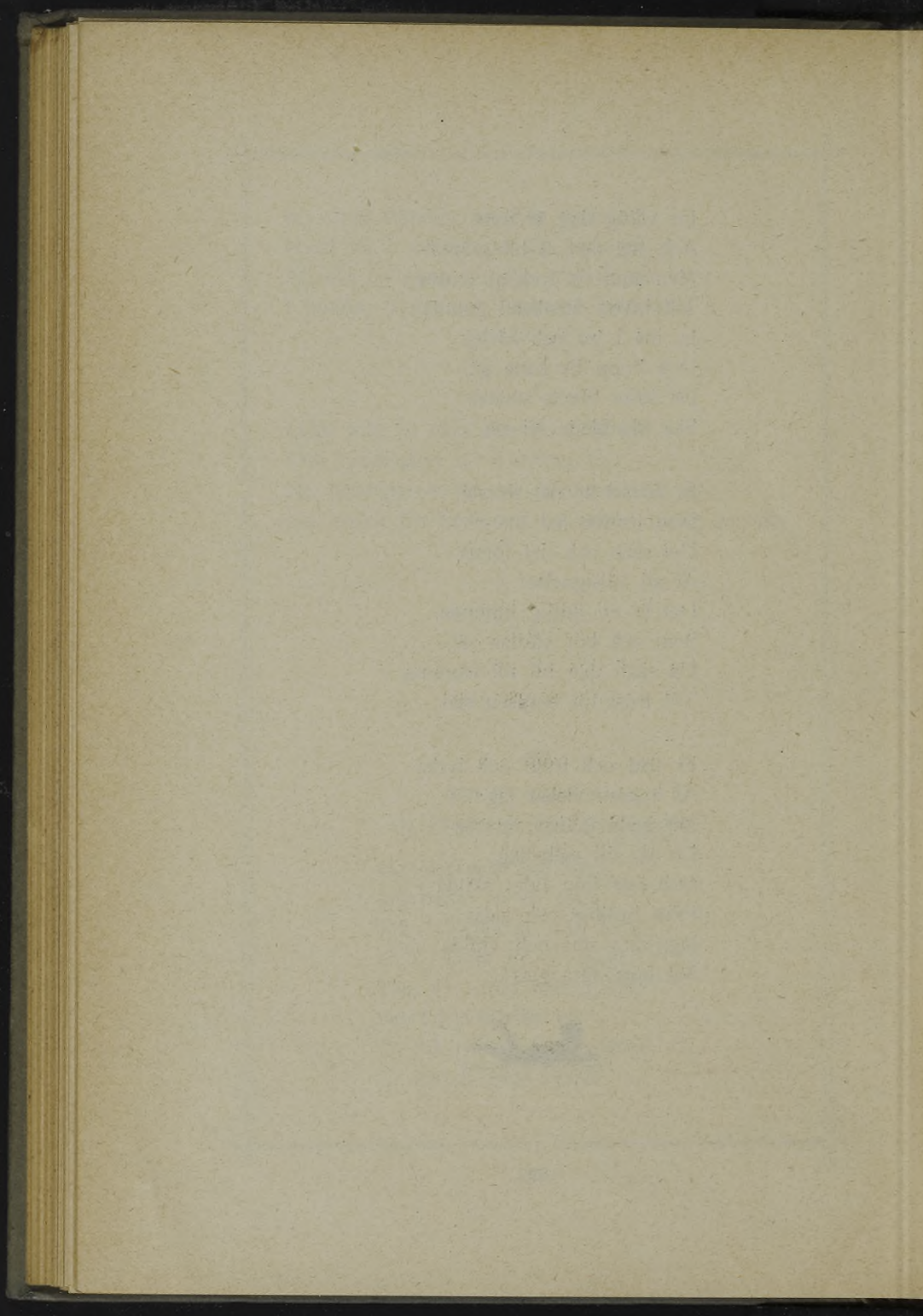
Jag kan mig inte styra,
Jag måste än en gång
Från väggen ta' min lyra
Och sjunga Er en sång;
Den går ifrån mitt hjärta,
Att Edra hjärtan nå. --
O, må i fröjd som smärta
Er kärlek städs bestå!

En viktig dag är inne,
Ack, må den ej bli glömd,
Men som ett lyckligt minne
Till lifvets höstkväll gömd!
Ja, må i tro och kärlek
Och hopp Er bana gå,
Då ifrån lifvets smäle
Ska' skyddade Ni stå.

Ja, *kärlek* är det största,
Som jorden har att ge,
Det sista och det första
Af all välsignelse; —
Det är en ljufilig blomma,
Som ock bör vårdas väl,
Då skall den bli till fromma,
Till tröst för sorgsen själ.

Er frid och fröjd och lycka
Af hjärtat önskar jag:
Må goda tomtar smycka
Ert bo till välbehag.
Och fast från Eder skilda —
Från bröllop och kalas —
Jag, våra små och Thilda
Nu höja våra glas!

REGISTER.

I.

Gladare stycken:

	Sid.:		Sid.:
En »gratislektion»	7	Friskt mod!	79
Visa om färgerna	11	»Det går väl ändå!»	81
Kontraster	14	Fattig — men rik	83
Ingenting och någonting	16	Hvad jag älskar dig!	85
Hur man kan bli slagen	19	Chansonetten	86
Drömmar	22	För sent!	87
Det blir väl bättre se'n	24	Minnen från 1887	89
Häng ej läpp!	27	Halkan	94
Tankar på sommaren	29	Ja' ä' så gla'!	97
I flyttningstid	31	Stå rycken!	99
Greta	34	Sedlar	101
På landet	36	Talgoxen	103
Också en bröllopsvisa	39	I sommarvärmen	105
Vårsång	42	En visa för alla	107
Friskt humör!	44	Dugde ej!	110
Till skogs!	47	Julaftonen	112
Men . . . ?	49	En halfkväden visa	114
Människans fem sinnen	51	Var vid godt mod!	116
Om hundra år	53	Kalle Rolig	118
Majväder	55	Giftas	120
Var aldrig ledsen!	57	I ett gladt lag	121
Anders och Stina	59	Jag har en vän	123
I kvällen	62	Min gamla hatt	125
I midsommartid	64	På skridskobanan	127
Vid en bal	66	Ett ämne	129
Höstrim	68	Ännu en sommarvisa	131
Jungfru Lovisas friarevisa	70	<i>Midt i natten eller slutet godt,</i>	
Positivhalare Wefmans svar		<i>allting godt.</i> En liten fa-	
till Lovisa	72	miljeinteriör i en akt	133
Pelless visa	75	»Lurad på konfekten.» Skämt	
Var glad ändå!	77	med sång i en akt	139

II.

Stycken af allvarligare art:

	Sid.:		Sid.:
Hvem är hon...?	167	Fru Petterkvists tankar om sin lille son	201
Frisk luft!	170	Blomsterflickan	203
Tidnings-» Typen»	172	Julbilder	205
»Oäkta»	174	Då — Nu	209
Var dig själf!	176	Glädje, hopp, vänskap, kärlek	210
En moders råd till sin dotter	178	Gör godt!	212
En kort visa	181	Lifvet	214
Barnhusbarnet	182	Tvänne rosor	216
Hvi dömer du?	185	Var modig!	219
Var på din vakt!	187	Stå stark!	220
Sjungen, små fåglar	188	Tiggargossens jul	221
På kyrkogården	189	Fram!	224
Vår	190	Hoppet	226
Till henne	192	Enkans flyttning	227
Jag ville vara	194	Hvar är din vän?	229
Sörj ej!	196	Hjärtesorg	232
Höst	198	Blomman och granen	234
Var tålig!	200	Skandal!	236

III.

Blandade tillfällighetsstycken:

	Sid.:		Sid.:
Visa på Roslagsdialekt	241	Till Herr A. S—n	261
Afsked till kamraterna	244	Festprolog	263
En mycket intressant och högst pikant visa	246	Skål vid sällskapet »U. R:s» vårtest	266
Skål vid Malmö Typ. fören:s 16:de årsfest	248	Dagen efter!	268
I snö och rusk	251	Festvisa	270
I kärlekstankar	254	Till det täcka könet	273
I skogen	257	En paralell	275
Visa till klubben »K. H.»	259	Upp	277
		Bröllopsverser	278

RÄTTELSE.

Sidan 49 första versens sista rad står Hyrt. Läs: *Hyrt.*
" 81 andra " " " " Ända " *Ända.*
" 209 " " fjärde " " Skämt " *Skönt.*

INDEX

Page 1. Introduction
Page 2. The first part of the book
Page 3. The second part of the book
Page 4. The third part of the book
Page 5. The fourth part of the book
Page 6. The fifth part of the book
Page 7. The sixth part of the book
Page 8. The seventh part of the book
Page 9. The eighth part of the book
Page 10. The ninth part of the book
Page 11. The tenth part of the book
Page 12. The eleventh part of the book
Page 13. The twelfth part of the book
Page 14. The thirteenth part of the book
Page 15. The fourteenth part of the book
Page 16. The fifteenth part of the book
Page 17. The sixteenth part of the book
Page 18. The seventeenth part of the book
Page 19. The eighteenth part of the book
Page 20. The nineteenth part of the book
Page 21. The twentieth part of the book
Page 22. The twenty-first part of the book
Page 23. The twenty-second part of the book
Page 24. The twenty-third part of the book
Page 25. The twenty-fourth part of the book
Page 26. The twenty-fifth part of the book
Page 27. The twenty-sixth part of the book
Page 28. The twenty-seventh part of the book
Page 29. The twenty-eighth part of the book
Page 30. The twenty-ninth part of the book
Page 31. The thirtieth part of the book
Page 32. The thirty-first part of the book
Page 33. The thirty-second part of the book
Page 34. The thirty-third part of the book
Page 35. The thirty-fourth part of the book
Page 36. The thirty-fifth part of the book
Page 37. The thirty-sixth part of the book
Page 38. The thirty-seventh part of the book
Page 39. The thirty-eighth part of the book
Page 40. The thirty-ninth part of the book
Page 41. The fortieth part of the book
Page 42. The forty-first part of the book
Page 43. The forty-second part of the book
Page 44. The forty-third part of the book
Page 45. The forty-fourth part of the book
Page 46. The forty-fifth part of the book
Page 47. The forty-sixth part of the book
Page 48. The forty-seventh part of the book
Page 49. The forty-eighth part of the book
Page 50. The forty-ninth part of the book
Page 51. The fiftieth part of the book
Page 52. The fifty-first part of the book
Page 53. The fifty-second part of the book
Page 54. The fifty-third part of the book
Page 55. The fifty-fourth part of the book
Page 56. The fifty-fifth part of the book
Page 57. The fifty-sixth part of the book
Page 58. The fifty-seventh part of the book
Page 59. The fifty-eighth part of the book
Page 60. The fifty-ninth part of the book
Page 61. The sixtieth part of the book
Page 62. The sixty-first part of the book
Page 63. The sixty-second part of the book
Page 64. The sixty-third part of the book
Page 65. The sixty-fourth part of the book
Page 66. The sixty-fifth part of the book
Page 67. The sixty-sixth part of the book
Page 68. The sixty-seventh part of the book
Page 69. The sixty-eighth part of the book
Page 70. The sixty-ninth part of the book
Page 71. The seventieth part of the book
Page 72. The seventy-first part of the book
Page 73. The seventy-second part of the book
Page 74. The seventy-third part of the book
Page 75. The seventy-fourth part of the book
Page 76. The seventy-fifth part of the book
Page 77. The seventy-sixth part of the book
Page 78. The seventy-seventh part of the book
Page 79. The seventy-eighth part of the book
Page 80. The seventy-ninth part of the book
Page 81. The eightieth part of the book
Page 82. The eighty-first part of the book
Page 83. The eighty-second part of the book
Page 84. The eighty-third part of the book
Page 85. The eighty-fourth part of the book
Page 86. The eighty-fifth part of the book
Page 87. The eighty-sixth part of the book
Page 88. The eighty-seventh part of the book
Page 89. The eighty-eighth part of the book
Page 90. The eighty-ninth part of the book
Page 91. The ninetieth part of the book
Page 92. The ninety-first part of the book
Page 93. The ninety-second part of the book
Page 94. The ninety-third part of the book
Page 95. The ninety-fourth part of the book
Page 96. The ninety-fifth part of the book
Page 97. The ninety-sixth part of the book
Page 98. The ninety-seventh part of the book
Page 99. The ninety-eighth part of the book
Page 100. The ninety-ninth part of the book
Page 101. The hundredth part of the book

~ FÖRSTA HÄFTET ~
(PROFHÄFTE)

★ I SOLLJUS OCH SKUGGA

DIKTER

VISOR

OCH

TILLFÄLLIGHETSSTYCKEN

AF

GUSTAF HULTGREN

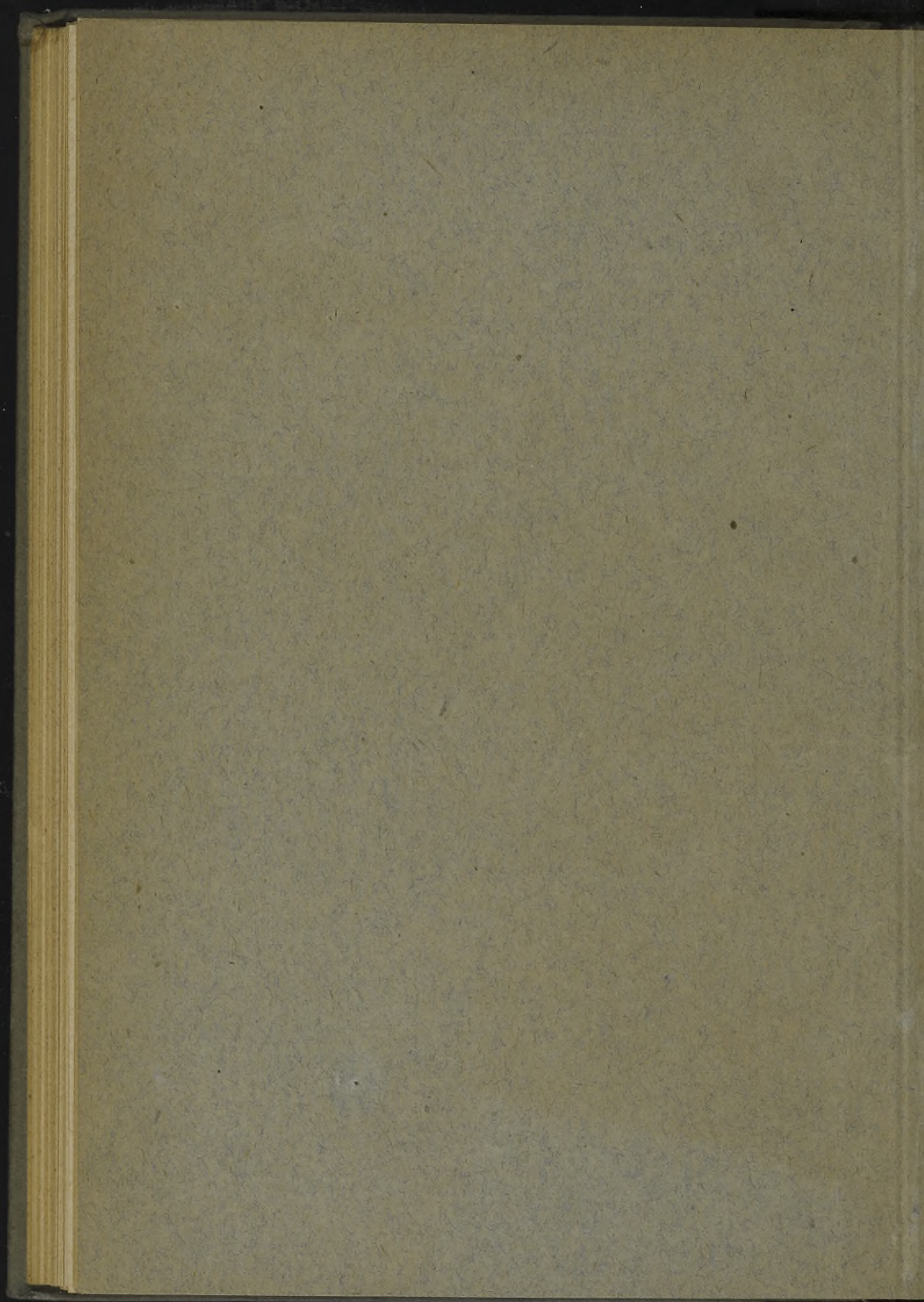
(GUST. H. N.)

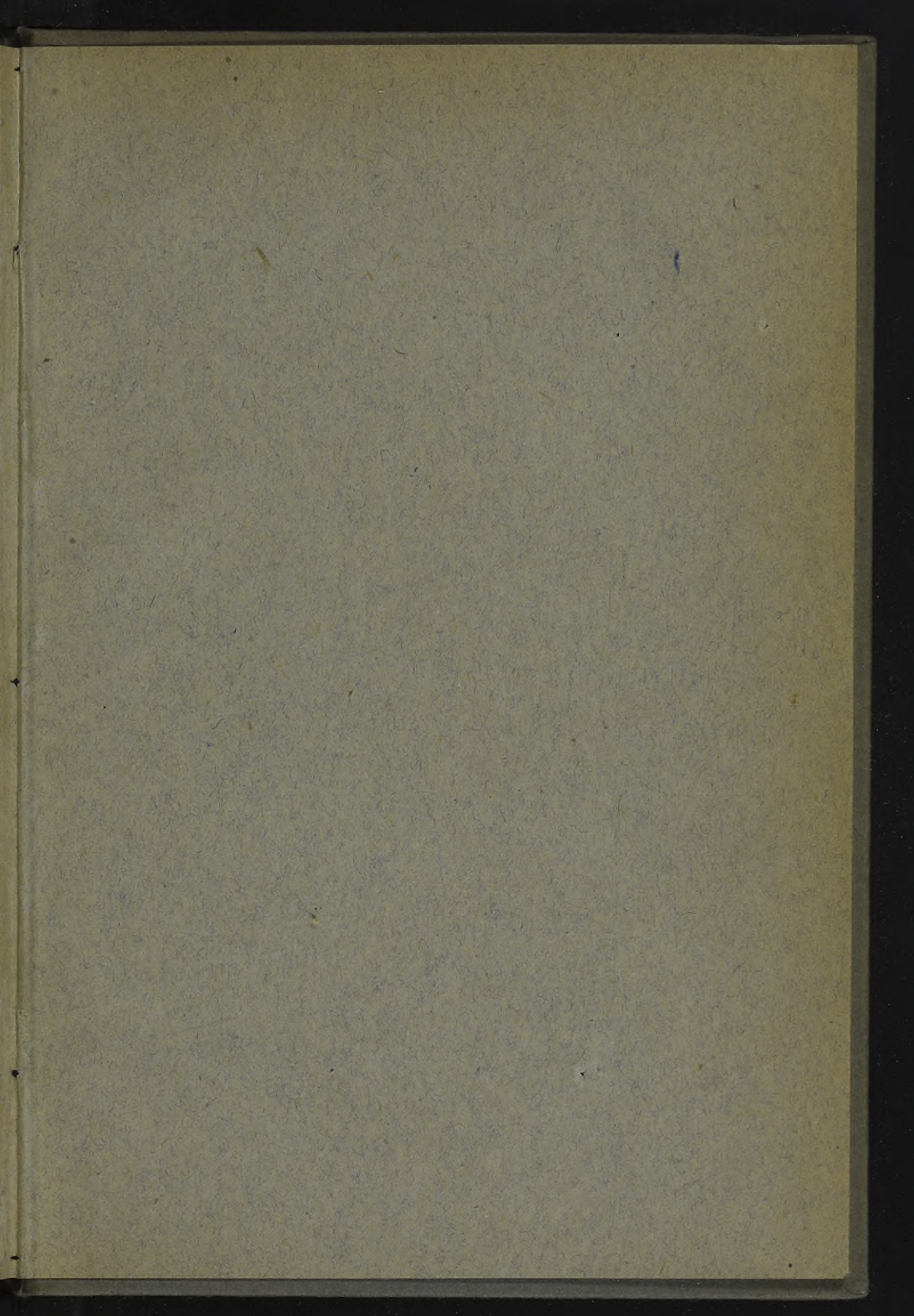
★
PRIS 20 ÖRE

MALMÖ 1899
FÖRFATTARENS FÖRLAG

SE OMSLAGETS SISTA SIDA!

Subskriptions-Anmälan.

I Solljus och Skugga,

Dikter, Visor och Tillfällighetsstycken

af **Gustaf Hultgren** (Gust. H—n),

kommer att **regelbundet** utgifvas från och med medio af januari 1900, med ett häfte i veckan och i ett antal af 15 å 16 häften. Pris pr häfte 20 öre.

Den typografiska utstyrelsen, papper och format i likhet med profhäftet.

Lämpligast är att subskribera hos kommissionärerna, men kan subskription, om så önskas, äfven ske direkt hos undertecknad, i hvilket fall likvid bör i förskott insändas — i **postsparmärken** eller pr post-anvisning — för ett visst antal häften, då åtskilliga porton därigenom inbesparas. Häftena tillsändas då subskribenterna **portofritt**.

Med något af de sista häftena medföljer en **profpärm**. Skulle tillräckligt antal subskribenter bestämma sig för pärm till arbetet, komma sådana att beställas och till möjligen lägsta pris tillhandahållas subskribenterna. Särskildt torde påpekas, att ett stort antal af styckena mycket väl lämpa sig att föredragas som sång- och deklamationsnummer å såväl enskilda som offentliga fester och tillställningar.

I hopp om att detta mitt lilla enkla arbete vinner såväl ärade kollegers som den öfriga allmänhetens bevägenhet innesluter jag det samma i en hvars benägna åtanke.

Malmö i december 1899.

Högaktningsfullt

Gust. Hultgren,

Postadress: Byggmästaregatan 7, 2 tr.

ADERTONDE HÄFTET

I SOLLJUS OCH SKUGGA

DIKTER

VISOR

OCH

TILLFÄLLIGHETSSTYCKEN

AF

GUSTAF HULTGREN

(GUST. H-N)

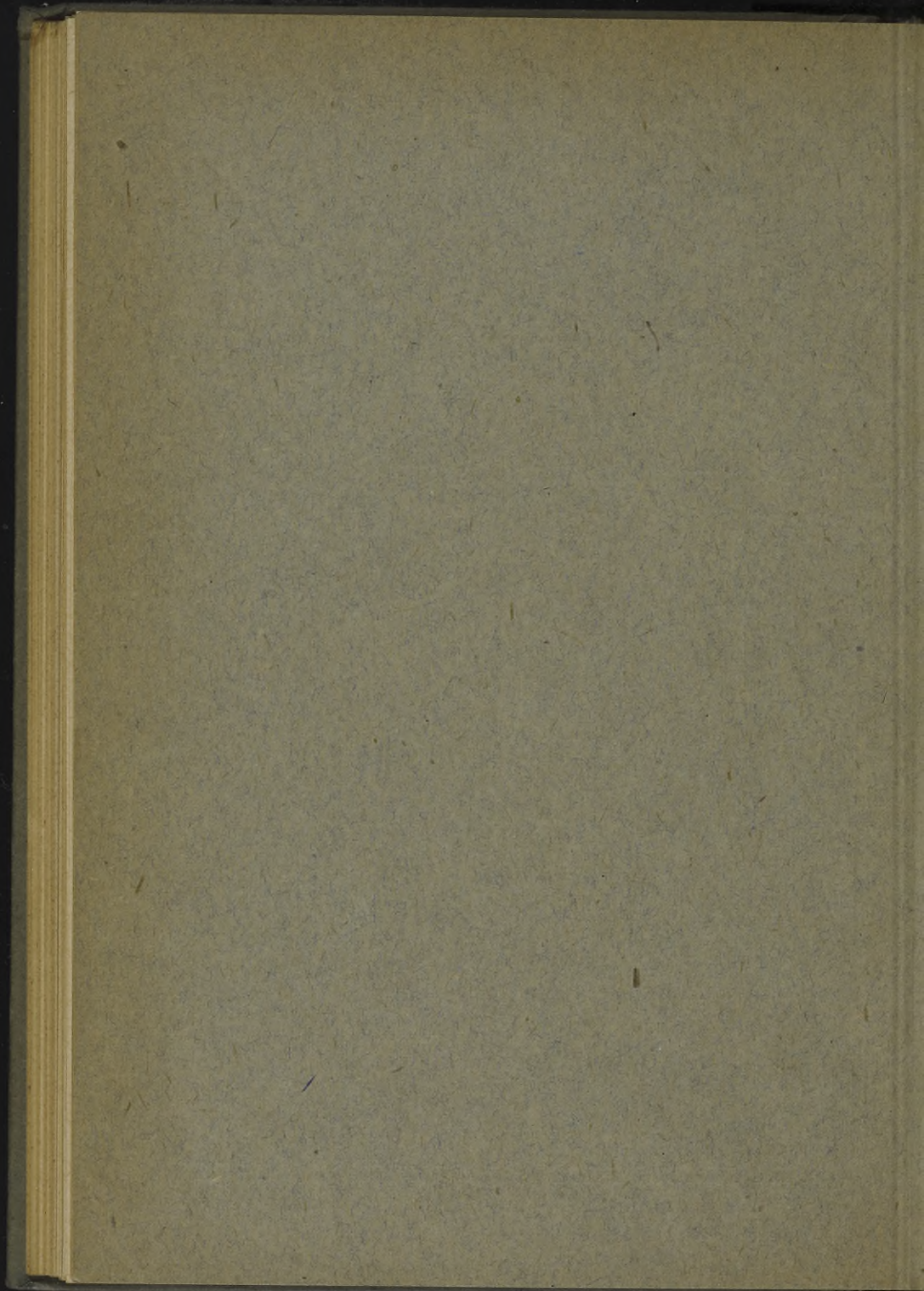
PRIS 20 ÖRE

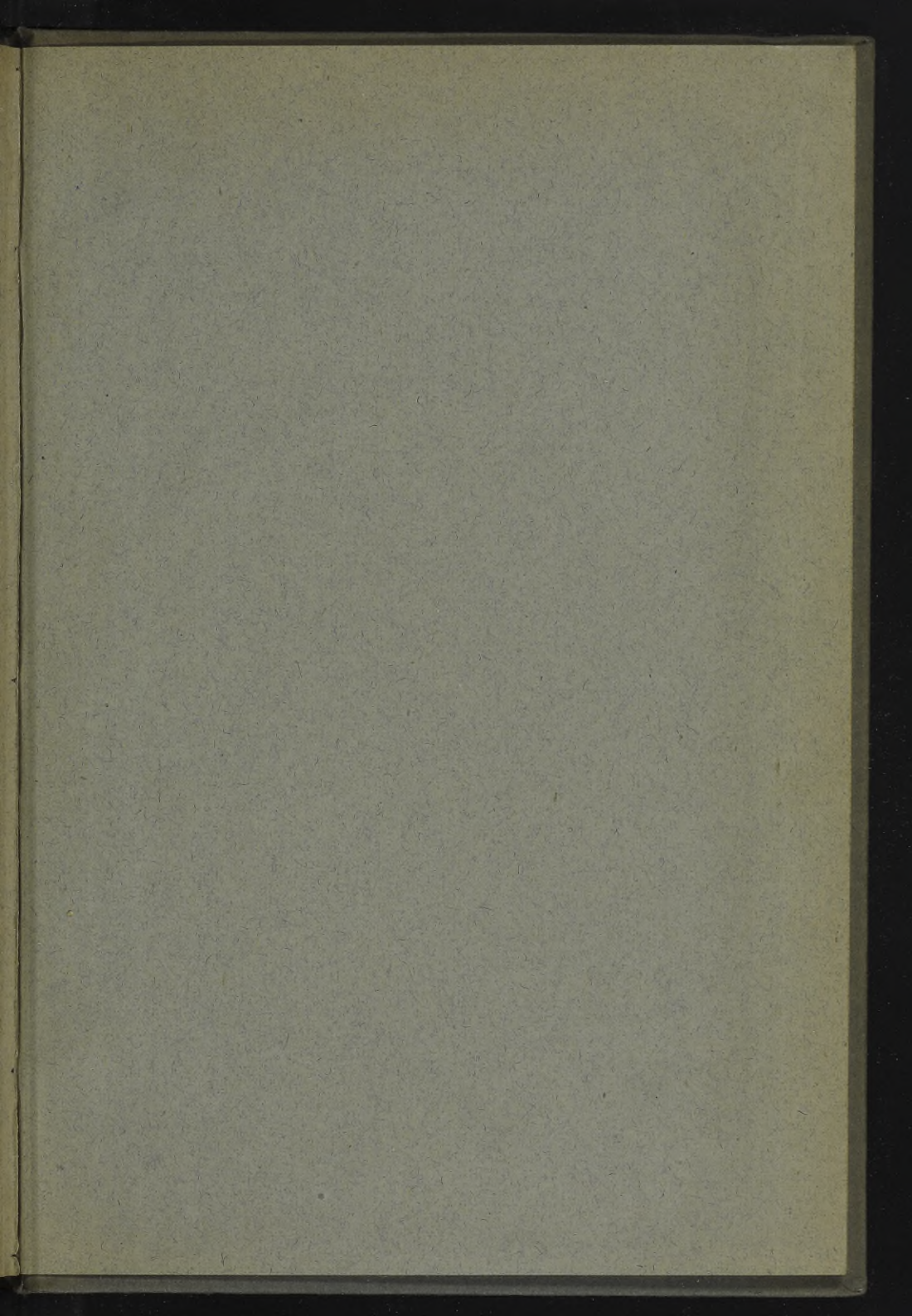

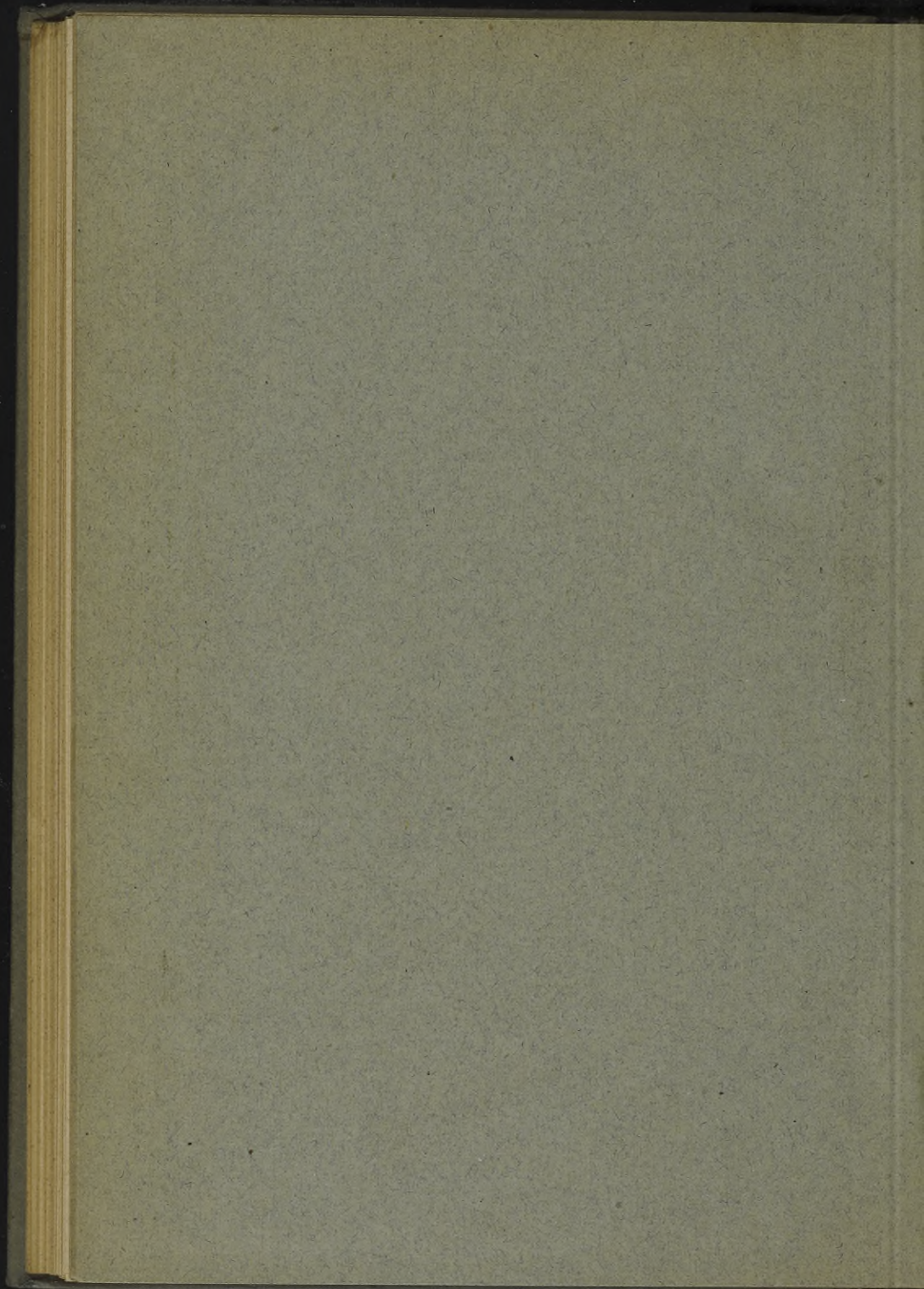
MALMÖ 1900
FÖRFATTARENS FÖRLAG

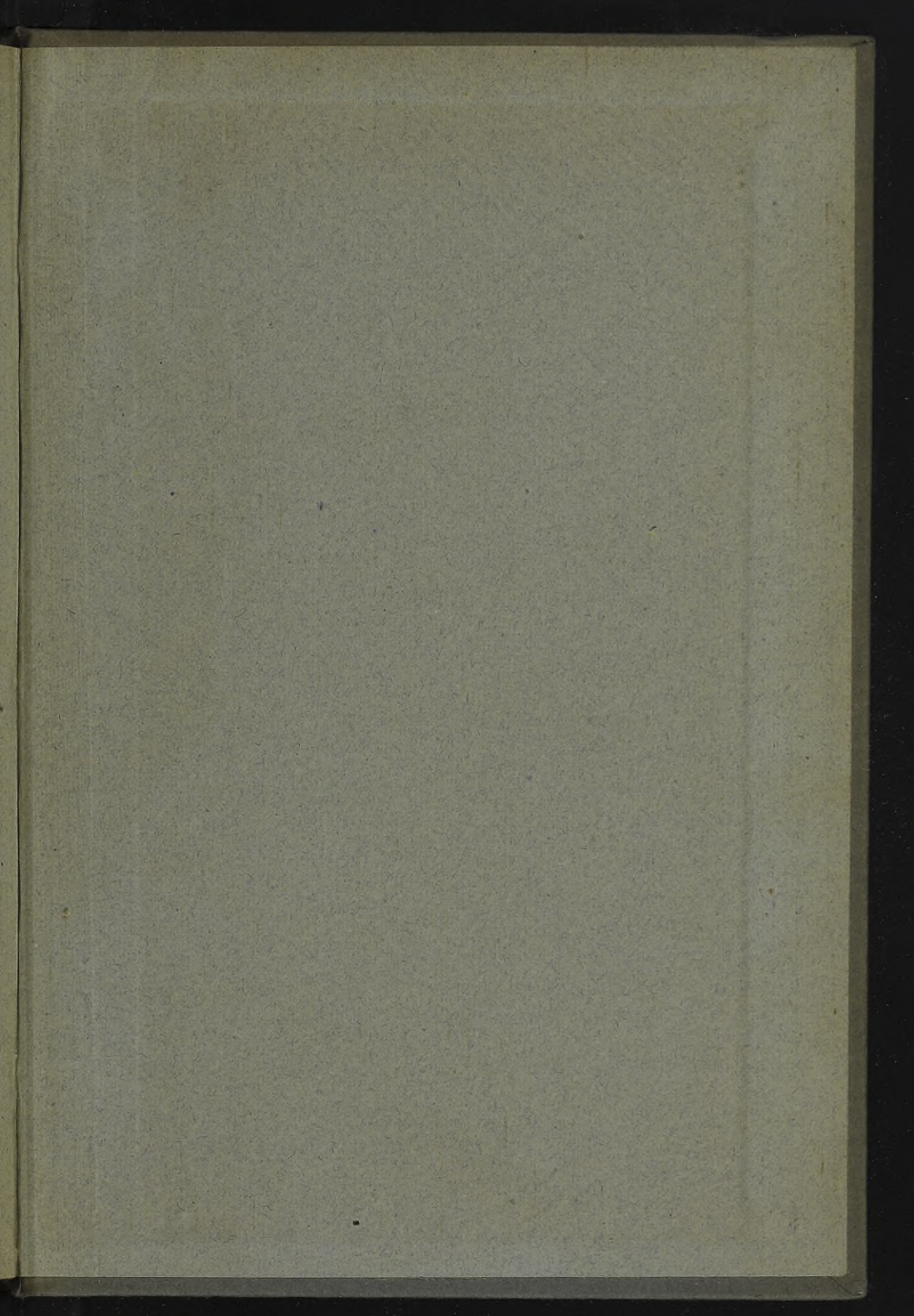
Angående pärmar m. m., se omslagets sista sida!

NYA SUBSKRIBENTER EMOTTAGAS FORTFARANDE!

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET, LUND

15000

401004834